Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

►**B**

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2014/23/EU

af 26. februar 2014

om tildeling af koncessionskontrakter

(EØS-relevant tekst)

(EUT L 94 af 28.3.2014, s. 1)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
►**M1**	Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/2172 af 24. november 2015	L 307	9	25.11.2015

Berigtiget ved:

►**C1** Berigtigelse, EUT L 114 af 5.5.2015, s. 24 (2014/23/EU)

▼B

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2014/23/EU

af 26. februar 2014

om tildeling af koncessionskontrakter

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 53, stk. 1, og artikel 62 og 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ([2]),

efter den almindelige lovgivningsprocedure ([3]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Der findes ikke klare regler på EU-plan for tildeling af koncessionskontrakter. Det skaber juridisk usikkerhed og barrierer for den frie udveksling af tjenesteydelser og fører til konkurrenceforvridning, der hindrer det indre marked i at fungere tilfredsstillende. Som følge heraf fortaber de økonomiske aktører, især små og mellemstore virksomheder (»SMV'er«), deres rettigheder på det indre marked og går glip af vigtige forretningsmuligheder, og de offentlige myndigheder har ikke altid mulighed for at anvende offentlige midler således, at EU-borgerne får gavn af tjenesteydelser af høj kvalitet til fordelagtige priser. En passende, afbalanceret og fleksibel retlig ramme for tildeling af koncessioner vil kunne sikre effektiv og ikkediskriminerende adgang til markedet for alle Unionens økonomiske aktører og retssikkerhed og dermed fremme offentlige investeringer i infrastrukturer og strategiske tjenesteydelser for borgerne. En sådan retlig ramme vil desuden give økonomiske aktører større retssikkerhed og kan være et grundlag for og et redskab til at gøre de internationale markeder for offentlige udbud mere åbne og styrke den internationale samhandel. Der bør lægges særlig vægt på at forbedre SMV'ers mulighed for at få adgang til Unionens koncessionsmarkeder.

(2) Reglerne i lovgivningsrammen, der finder anvendelse på tildeling af koncessionskontrakter, bør være klare og enkle. De bør på behørig vis afspejle koncessioners særlige karakter i forhold til offentlige kontrakter og bør ikke medføre overdrevent bureaukrati.

([1]) EUT C 191 af 29.6.2012, s. 84.
([2]) EUT C 391 af 18.12.2012, s. 49.
([3]) Europa-Parlamentets holdning af 15.1.2014 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 11.2.2014.

▼B

(3) Offentlige indkøb spiller en central rolle i Europa 2020-strategien, fastsat i Kommissionens meddelelse »Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst« (»Europa 2020-strategien«), som et af de markedsbaserede instrumenter, der skal anvendes til at opnå intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst og samtidig sikre optimal udnyttelse af de offentlige midler. I den forbindelse udgør koncessionskontrakter vigtige instrumenter i den langsigtede strukturelle udvikling af infrastruktur og strategiske tjenester, der bidrager til at fremme konkurrenceevnen på det indre marked og gør det muligt at drage fordel af den private sektors ekspertise, så der opnås effektivitet og innovation.

(4) Tildelingen af koncessioner på offentlige bygge- og anlægsarbejder er i øjeblikket underlagt de grundlæggende regler i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF ([1]), hvorimod tildelingen af tjenesteydelseskoncessioner med en grænseoverskridende interesse er underlagt principperne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), og navnlig principperne om fri bevægelighed for varer, fri etableringsret og fri udveksling af tjenesteydelser og de principper, der er afledt heraf, såsom principperne om ligebehandling, ikkeforskelsbehandling, gensidig anerkendelse, proportionalitet og gennemsigtighed. Der er risiko for, at denne situation skaber retsusikkerhed som følge af de nationale lovgiveres forskellige fortolkninger af principperne i traktaten og fører til, at der er store forskelle i medlemsstaternes lovgivninger. Dette har Den Europæiske Unions Domstols omfattende retspraksis bekræftet, selv om den dog kun delvis har behandlet bestemte aspekter af koncessionskontrakters tildeling.

Det er nødvendigt, at principperne i TEUF anvendes ensartet i alle medlemsstaterne, og at forskellene i udlægningen af disse principper fjernes på EU-plan, for at bringe de vedvarende forvridninger på det indre marked til ophør. Dette vil også øge de offentlige udgifters effektivitet, lette SMV'ers lige adgang til og ligelige deltagelse i tildelingen af koncessionskontrakter, både på lokalt plan og på EU-plan, og støtte opfyldelsen af bæredygtige offentlige politikmål.

(5) I henhold til dette direktiv anerkendes og bekræftes medlemsstaternes og de offentlige myndigheders ret til at bestemme de forvaltningsmåder, de mener er de mest passende i forhold til at udføre bygge- og anlægsarbejder og levere tjenesteydelser. Navnlig bør direktivet på ingen måde begrænse medlemsstaternes og deres offentlige myndigheders frihed til at udføre bygge- og anlægsarbejder eller levere tjenesteydelser direkte til offentligheden eller give udførelsen af disse arbejder i underentreprise ved at uddelegere det til tredjemand. Medlemsstaterne eller deres offentlige myndigheder bør fortsat frit kunne bestemme og fastsætte udformningen af de tjenester, der skal leveres, og dermed også kunne fastlægge alle kvalitative eller prismæssige betingelser i overensstemmelse med EU-retten for at forfølge deres offentlige politikmål.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114).

▼B

(6) Det bør bemærkes, at medlemsstaterne i overensstemmelse med principperne i TEUF om ligebehandling, ikkeforskelsbehandling, gennemsigtighed og fri bevægelighed for personer frit kan bestemme organiseringen af leveringen af tjenesteydelser enten som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse eller som ikkeøkonomiske tjenesteydelser af almen interesse eller som en blanding heraf. Det bør ligeledes erindres, at dette direktiv ikke berører nationale, regionale eller lokale myndigheders frihed til i overensstemmelse med EU-retten at definere tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og omfanget heraf samt den pågældende tjenesteydelses særlige kendetegn, herunder betingelser for så vidt angår tjenesteydelsens kvalitet, med henblik på at få opfyldt deres offentlige politikmål. Det berører heller ikke nationale, regionale og lokale myndigheders beføjelse til at levere, bestille og finansiere tjenesteydelser af almen økonomisk interesse i overensstemmelse med artikel 14 i TEUF og protokol nr. 26, der er knyttet som bilag til TEUF og til traktaten om Den Europæiske Union (TEU). Dette direktiv vedrører heller ikke finansieringen af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og støtte bevilget af medlemsstaterne, navnlig på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, i overensstemmelse med Unionens konkurrenceregler. Det bør præciseres, at ikkeøkonomiske tjenesteydelser af almen interesse ikke bør falde ind under dette direktivs anvendelsesområde.

(7) Det er også relevant at bemærke, at dette direktiv ikke bør berøre medlemsstaternes lovgivning om social sikring. Det bør heller ikke vedrøre liberalisering af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der er forbeholdt offentlige eller private enheder, og heller ikke privatisering af offentlige enheder, der leverer tjenesteydelser.

(8) For koncessioner af en bestemt værdi eller derover er det hensigtsmæssigt at fastlægge en minimumssamordning af nationale procedurer for tildeling af sådanne kontrakter på grundlag af principperne i TEUF for at sikre åbning af koncessionerne for konkurrence og sørge for en passende grad af retssikkerhed. Disse koordineringsbestemmelser bør ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå førnævnte mål og for at sikre en vis fleksibilitet. Det bør stå medlemsstaterne frit for at supplere eller videreudvikle disse bestemmelser, hvis de finder det formålstjenligt for navnlig at sikre bedre overensstemmelse med førnævnte principper.

(9) Det bør præciseres, at sammenslutninger af økonomiske aktører, herunder hvis de har sluttet sig sammen i en midlertidig sammenslutning, kan deltage i tildelingsprocedurer uden at være nødt til at antage en bestemt retlig form. I det omfang det er nødvendigt, f.eks. hvis der er krav om solidarisk hæftelse, bør der kunne stilles krav om en bestemt form, hvis sådanne sammenslutninger tildeles koncessionen. Det bør desuden præciseres, at ordregivende myndigheder eller enheder udtrykkeligt bør kunne fastsætte, hvordan sammenslutninger af økonomiske aktører skal opfylde kravene om økonomisk og finansiel formåen eller kriterierne vedrørende teknisk og faglig formåen, der kræves af økonomiske aktører, der deltager alene. Gennemføres koncessionskontrakten af en sammenslutning af økonomiske aktører, kan det være nødvendigt at fastsætte betingelser, der ikke pålægges individuelle deltagere. Sådanne betingelser, der bør være objektivt begrundede og forholdsmæssige, kan f.eks.

▼B

omfatte krav om, at der skal udpeges en fælles repræsentation eller en ledende partner med henblik på koncessionstildelingsproceduren, eller om indgivelse af oplysninger om dannelsen af dem.

(10) Der bør også gælde bestemte koordineringsbestemmelser for tildeling af koncessioner for bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelseskoncessioner inden for energiforsyning, transport samt posttjenester, eftersom de nationale myndigheder kan øve indflydelse på adfærden hos virksomheder inden for disse sektorer, og under hensyntagen til den lukkede karakter af de markeder, hvor de arbejder, fordi medlemsstaterne giver særlige eller eksklusive rettigheder vedrørende levering, tilrådighedsstillelse eller drift af net til ydelse af den pågældende tjeneste.

(11) Koncessioner er gensidigt bebyrdende aftaler, ifølge hvilke én eller flere ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder overdrager udførelsen af bygge- og anlægsarbejder eller leveringen og forvaltningen af tjenesteydelser til én eller flere økonomiske aktører. Genstanden for sådanne kontrakter er indkøb af bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser gennem en koncession, som består i retten til at udnytte bygge- og anlægsarbejdet eller tjenesteydelserne eller i denne ret sammen med betaling af en pris. Sådanne kontrakter kan, men indebærer ikke nødvendigvis, en overdragelse af ejendomsretten til de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, men de ordregivende myndigheder eller enheder opnår altid fordelene ved de pågældende bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser.

(12) Det bør med henblik på dette direktiv præciseres, at den blotte finansiering af en aktivitet, navnlig gennem støtte, som hyppigt er forbundet med forpligtelsen til at refundere de modtagne beløb, hvis de ikke anvendes til de tilsigtede formål, ikke henhører under dette direktivs anvendelsesområde.

(13) Endvidere bør ordninger, hvor alle aktører, der opfylder visse betingelser, har ret til at udføre en given opgave uden nogen form for udvælgelse såsom brugervalgs- og servicekuponordninger, ikke anses for koncessioner, heller ikke selv om de bygger på en juridisk aftale mellem den offentlige myndighed og de økonomiske aktører. Sådanne systemer er typisk baseret på en afgørelse truffet af en offentlig myndighed, der fastlægger de gennemsigtige og ikkediskriminerende betingelser for økonomiske aktørers kontinuerlige adgang til levering af specifikke tjenesteydelser som f.eks. sociale tjenesteydelser og dermed giver kunderne mulighed for at vælge mellem sådanne aktører.

(14) Endvidere bør bestemte dokumenter fra medlemsstaterne som godkendelser eller tilladelser, hvorved medlemsstaten eller en af dens offentlig myndigheder fastlægger betingelserne for udøvelsen af en økonomisk aktivitet, herunder en betingelse for at udøve en given operation, der normalt gives på anmodning af den økonomiske aktør og ikke på initiativ af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed, og hvor den økonomiske aktør frit kan trække sig tilbage fra at levere bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, ikke anses for koncessioner. I tilfælde af sådanne dokumenter fra medlemsstaterne kan de særlige bestemmelser i Europa-Parlamentets og

▼B

Rådets direktiv 2006/123/EF ([1]) finde anvendelse. I modsætning til disse dokumenter fra medlemsstaterne fastlægger koncessionskontrakter gensidigt bindende forpligtelser, idet udførelsen af sådanne bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser er underlagt særlige krav, der fastlægges af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed og har retsgyldighed.

(15) Endvidere bør bestemte aftaler, der vedrører en økonomisk aktørs ret til at udnytte bestemte offentlige områder eller ressourcer i henhold til privatret eller offentlig ret som f.eks. jord eller offentlig ejendom, navnlig i den maritime sektor, havne ved indre vandveje eller lufthavne, hvorved staten eller den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed kun fastlægger generelle betingelser for deres benyttelse uden at indkøbe bestemte arbejder eller tjenesteydelser, ikke anses for koncessioner i henhold til dette direktiv. Dette er normalt tilfældet for kontrakter om offentlige områder og forpagtningskontrakter, der generelt indeholder betingelser for lejerens overtagelse, den anvendelse, som ejendommen er tiltænkt, udlejerens og lejerens pligter med hensyn til vedligeholdelse af ejendommen, lejekontraktens varighed, udlejerens indsættelse i besiddelsen af det lejede, lejen og andre omkostninger, der skal betales af lejeren.

(16) Endvidere bør aftaler, der giver anlægsrettigheder i form af anvendelse af offentlig fast ejendom til tilrådighedsstillelse eller drift af faste linjer eller net til betjening af offentligheden, heller ikke anses for at være koncessioner i henhold til dette direktiv, for så vidt disse aftaler hverken pålægger en forsyningspligt eller indebærer, at en ordregivende myndighed eller ordregivende enhed anskaffer tjenesteydelser til sig selv eller til slutbrugere.

(17) Kontrakter, der ikke indebærer betalinger til entreprenøren, og hvor entreprenøren modtager vederlag på grundlag af de regulerede tariffer, der er beregnet således, at de dækker alle omkostninger og investeringer, som afholdes af entreprenøren for at yde denne tjenesteydelse, bør ikke være omfattet af dette direktiv.

(18) Vanskeligheder ved fortolkningen af begrebet »koncession« og »offentlig kontrakt« har ført til vedvarende retlig usikkerhed blandt aktørerne og har givet anledning til talrige domme fra Den Europæiske Unions Domstol. Definitionen af begrebet »koncession« bør derfor præciseres, især ved at henvise til begrebet driftsrisiko. Hovedkendetegnet ved en koncession, nemlig retten til at udnytte bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, indebærer altid at der overføres en driftsrisiko af økonomisk karakter til koncessionshaver, hvilket indebærer en mulighed for, at denne ikke tjener sine investeringer og omkostninger til driften af det tildelte bygge- og anlægsarbejde eller de tildelte tjenesteydelser ind igen under normale driftsbetingelser, også selv om en del af risikoen bæres af den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed. Anvendelsen af særlige regler for tildeling af koncessioner ville ikke være berettiget, hvis den ordregivende myndighed eller

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36).

▼B

ordregivende enhed friholdt den økonomiske aktør for mulige tab ved at garantere en minimumsindtægt, der er lige så stor som eller større end den økonomiske aktørs investeringer og omkostninger i forbindelse med opfyldelsen af kontrakten. Samtidig bør det præciseres, at bestemte ordninger, som udelukkende betales af en ordregivende myndighed eller enhed, bør anses for at være koncessioner, når genindtjeningen af investeringer og omkostninger, som aktøren har afholdt ved udførelsen af bygge- eller anlægsarbejdet eller leveringen af tjenesteydelsen, afhænger af den konkrete efterspørgsel efter eller leveringen af tjenesteydelsen eller varen.

(19) Såfremt sektorspecifik regulering eliminerer risikoen ved at give koncessionshaver garanti for, at indtægter og udgifter fra investeringer og omkostninger, der er afholdt i forbindelse med udførelsen af kontrakten, udlignes, bør en sådan kontrakt ikke anses for en koncession i henhold til dette direktiv. Det faktum, at risikoen på forhånd er begrænset, bør ikke forhindre klassificeringen af en kontrakt som koncession. Det kan f.eks. være tilfældet i sektorer med regulerede tariffer, eller når driftsrisikoen er begrænset ved kontraktforhold, der yder delvis kompensation, herunder kompensation i tilfælde af tidligt ophør af koncessionen af årsager, der kan tilskrives den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed eller force majeure.

(20) En driftsrisiko bør udspringe af faktorer, der ligger uden for parternes kontrol. En risiko af den slags, der er forbundet med dårlig forvaltning, den økonomiske aktørs misligholdelse af kontrakten eller tilfælde af force majeure, er ikke afgørende for klassificeringen som koncession, eftersom disse risici findes i enhver kontrakt, uanset om det drejer sig om en offentlig udbudskontrakt eller en koncession. Ved en driftsrisiko bør forstås risikoen for eksponering for markedets omskiftelighed, der kan bestå i enten en efterspørgsels- eller en udbudsrisiko eller i både en efterspørgsels- og en udbudsrisiko. Efterspørgselsrisiko skal forstås som risikoen på faktisk efterspørgsel efter de bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, som er kontraktens genstand. Udbudsrisiko skal forstås som risikoen ved leveringen af bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, der er genstand for kontrakten, navnlig risikoen for at leveringen af tjenesteydelserne ikke vil matche efterspørgslen. Med henblik på vurdering af driftsrisikoen bør der tages hensyn til nettonutidsværdien af alle koncessionshaverens investeringer, omkostninger og indtægter på en konsekvent og ensartet måde.

(21) Begrebet »offentligretlige organer« er blevet behandlet gentagne gange af Den Europæiske Unions Domstol. Et antal præciseringer er afgørende for den fulde forståelse af dette begreb. Det bør derfor præciseres, at et organ, der fungerer på normale markedsvilkår, har til formål at skabe gevinst og bærer tab forbundet med udøvelsen af sine aktiviteter, ikke bør betragtes som at være et »offentligretligt organ«, da almenhedens behov, som det er oprettet med henblik på at imødekomme eller har fået til opgave at imødekomme, kan anses for at have industriel eller kommerciel karakter. Tilsvarende er betingelsen vedrørende det pågældende organs finansiering også blevet behandlet af Den

▼B

Europæiske Unions Domstol, som blandt andet har præciseret, at finansieret for »størstedelens vedkommende« betyder for mere end halvdelen, og at en sådan finansiering kan omfatte betalinger fra brugere, som pålægges, beregnes og opkræves i overensstemmelse med offentligretlige regler.

(22) Det vil være hensigtsmæssigt at definere »særlige rettigheder« og »eksklusive rettigheder«, da begreberne er afgørende for dette direktivs anvendelsesområde og begrebet ordregivende enheder. Det bør præciseres, at enheder, som hverken er ordregivende enheder i henhold til artikel 7, stk. 1, litra a), eller offentlige virksomheder, kun er omfattet af bestemmelserne heri, for så vidt de udøver en af de omfattede aktiviteter på grundlag af sådanne rettigheder. De anses dog ikke for at være ordregivende enheder, hvis sådanne rettigheder er givet gennem en procedure baseret på objektive kriterier, navnlig i henhold til EU-lovgivningen, og hvor der er sikret tilstrækkelig offentlighed. Denne lovgivning bør omfatte Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF ([1]), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF ([2]), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF ([3]), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF ([4]) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 ([5]). Det bør også præciseres, at denne liste over lovgivning ikke er udtømmende, og at enhver form for rettigheder, herunder gennem koncessionskontrakter, der er tildelt efter andre procedurer på grundlag af objektive kriterier, og som der er sørget for behørig offentliggørelse af, ikke er relevante med henblik på fastlæggelse af de ordregivende enheder, der er omfattet af dette direktiv.

(23) Dette direktiv bør kun finde anvendelse på koncessionskontrakter, hvis værdi er lig med eller højere end en vis tærskel, der bør afspejle koncessionernes tydelige grænseoverskridende interesse for økonomiske aktører i andre medlemsstater end medlemsstaten for den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed. Derfor bør metoden til beregning af den anslåede værdi af en koncession fastlægges og være identisk for koncessioner om bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelseskoncessioner, da begge kontrakter ofte indeholder elementer af bygge- og anlægs- og tjenesteydelseskontrakter. Beregningen bør henvise til koncessionshaverens samlede omsætning under hensyntagen til de

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94).

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55).

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af Fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet (EFT L 15 af 21.1.1998, s. 14).

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter (EFT L 164 af 30.6.1994, s. 3).

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23. oktober 2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1191/69 og (EØF) nr. 1107/70 (EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1).

▼B

bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser, der er genstand for koncessionen, som anslået af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed, eksklusive moms, udført i kontraktens løbetid.

(24) For at sikre reel åbning af markedet samt passende ligevægt i anvendelsen af reglerne om tildeling af koncessioner inden for energiforsyning, transport og posttjenester må de pågældende enheder identificeres på anden måde end ved henvisning til deres retlige form. Det bør derfor sikres, at princippet om ligebehandling af ordregivende enheder i den offentlige og den private sektor ikke anfægtes. Det skal desuden i overensstemmelse med artikel 345 i TEUF sikres, at medlemsstaternes ejendomsretlige ordninger ikke berøres. Af denne årsag bør der fastsættes særlige og ensartede regler for koncessioner, der tildeles af enheder, der udøver en af ovennævnte aktiviteter, med henblik på at udføre sådanne aktiviteter uafhængigt af, om de er statslige, regionale eller lokale myndigheder, offentligretlige organer, offentlige virksomheder eller andre enheder, der har særlige eller eksklusive rettigheder. Enheder, der i henhold til den nationale lovgivning er ansvarlige for levering af tjenesteydelser, der vedrører en af aktiviteterne i bilag II, bør formodes at udøve sådanne aktiviteter.

(25) Det bør præciseres, at den relevante aktivitet på lufthavnsområdet også omfatter levering af tjenesteydelser til passagerer, der bidrager til velfungerende lufthavnsfaciliteter, og som forventes af en velfungerende moderne lufthavn, som f.eks. detailhandel, offentlig catering og parkeringspladser.

(26) Visse enheder er aktive inden for produktion, transmission eller distribution af både varme og afkøling. Der kan være en vis usikkerhed forbundet med de regler, der finder anvendelse på aktiviteter i forbindelse med henholdsvis varme og afkøling. Det bør derfor præciseres, at transmission og/eller distribution af varme er en aktivitet, der er omfattet af bilag II, og at enheder, der er aktive i varmesektoren derfor er omfattet af reglerne i dette direktiv, som finder anvendelse på ordregivende enheder, for så vidt de anerkendes som sådanne. På den anden side er enheder, der opererer i kølesektoren, omfattet af reglerne i dette direktiv, som finder anvendelse på ordregivende myndigheder, for så vidt de anerkendes som sådanne. Endelig bør det præciseres, at koncessioner, der er tildelt med henblik på gennemførelse af kontrakter inden for både varme- og kølesektoren, bør behandles i henhold til bestemmelserne vedrørende kontrakter om gennemførelse af flere aktiviteter for at afgøre, hvilke udbudsregler der eventuelt gælder for tildelingen heraf.

(27) Inden det påtænkes at ændre dette direktivs anvendelsesområde for kølesektoren, bør situationen i denne sektor undersøges for at indhente tilstrækkelige oplysninger, navnlig med hensyn til konkurrencesituationen, omfanget af grænseoverskridende udbud og parternes synspunkter. Da anvendelsen af dette direktiv for sektoren vil kunne have en væsentlig indvirkning på markedsåbningen, bør undersøgelsen foretages i forbindelse med vurderingen af virkningerne af dette direktiv.

▼B

(28) Det bør præciseres, at »forsyning« i punkt 1 og 2 i bilag II omfatter produktion, engrossalg og detailsalg. Gasproduktion i form af udvinding af gas falder dog ind under anvendelsesområdet for punkt 6 i nævnte bilag.

(29) I forbindelse med blandede kontrakter bør de gældende regler fastsættes ud fra kontraktens hovedformål, hvis de forskellige dele, der udgør kontrakten, ikke objektivt kan adskilles. Det bør derfor præciseres, hvordan ordregivende myndigheder og ordregivende enheder skal afgøre, om de forskellige dele kan adskilles eller ej. Denne præcisering bør bygge på Den Europæiske Unions Domstols relevante retspraksis. Afgørelsen bør træffes fra sag til sag, hvor den ordregivende myndigheds eller en ordregivende enheds udtrykte eller formodede hensigt, om at betragte de forskellige dele af en blandet kontrakt som udelelige ikke er tilstrækkelig, men bør underbygges af objektive forhold, som kan begrunde den og godtgøre, at det er nødvendigt at indgå en enkelt kontrakt. En sådan begrundet nødvendighed af at indgå en enkelt kontrakt kunne eksempelvis være til stede i tilfælde af opførelse af en enkelt bygning, hvoraf en del skal anvendes direkte af den pågældende ordregivende myndighed, og en anden del skal drives på koncessionsbasis, for eksempel for at stille parkeringsfaciliteter til rådighed for offentlighede. Det bør præciseres, at behovet for at indgå en enkelt kontrakt kan være begrundet i årsager af såvel teknisk som økonomisk karakter.

(30) I tilfælde af blandede kontrakter, der kan adskilles, kan de ordregivende myndigheder og ordregivende enheder altid frit tildele særskilte kontrakter for særskilte dele af en blandet kontrakt, og i så fald bør de ydelser, der omhandles i hver af de særskilte dele, udelukkende fastlægges på grundlag af de særlige kendetegn ved den enkelte kontrakt. Hvis de ordregivende myndigheder og ordregivende enheder på den anden side vælger at tildele en kontrakt, der både indeholder elementer af en koncession og andre elementer, uanset deres værdi og uanset hvilken retlig ordning disse elementer ellers ville have været underlagt, bør det angives, hvilke regler der skal gælde i sådanne tilfælde. Der bør fastlægges særlige bestemmelser for blandede kontrakter, der omhandler forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter eller bestemte dele, der ikke falder ind under TEUF's anvendelsesområde.

(31) Koncessioner kan tildeles af ordregivende enheder for at opfylde kravene om flere aktiviteter, der kan være underlagt forskellige retlige ordninger. Det bør præciseres, at den retlige ordning, der gælder for en enkelt koncession, der skal dække flere aktiviteter, bør være de regler, der gælder for den aktivitet, som den først og fremmest tager sigte på. Afgørelsen af, hvilken aktivitet koncessionen først og fremmest tager sigte på, kan træffes på grundlag af en analyse af de krav, den specifikke koncession skal opfylde, som den ordregivende enhed foretager med henblik på at vurdere koncessionens værdi og udarbejde koncessionsdokumenterne. I visse tilfælde kan det være objektivt umuligt at fastslå, hvilken aktivitet koncessionen først og fremmest tager sigte på. Det bør angives, hvilke regler der skal gælde i disse tilfælde.

▼B

(32) I visse tilfælde kan en bestemt ordregivende myndighed eller en ordregivende enhed, som er en statslig, regional eller lokal myndighed eller et offentligretligt organ eller en bestemt sammenslutning deraf, være den eneste kilde til en bestemt ydelse, som den har eneret til at levere i henhold til nationale love og offentliggjorte administrative bestemmelser, der er forenelige med TEUF. Det bør præciseres, at en ordregivende myndighed eller ordregivende enhed som omhandlet i denne betragtning eller en sammenslutning heraf i disse situationer kan tildele koncessioner til sådanne organer, uden at dette direktiv anvendes.

(33) Det er ligeledes hensigtsmæssigt, at der fra direktivets anvendelsesområde udelukkes visse tjenesteydelseskoncessioner, som tildeles økonomiske aktører på grundlag af en eksklusiv rettighed, som denne aktør har i henhold til nationale love eller offentliggjorte administrative bestemmelser, og som er tildelt i overensstemmelse med TEUF og EU-retsakter, der fastsætter fælles regler om markedsadgang i forbindelse med aktiviteterne i bilag II, eftersom en sådan eksklusiv rettighed gør det umuligt at følge en udbudsprocedure for tildelingen. Som en undtagelse og med forbehold af de juridiske konsekvenser som følge af generel udelukkelse fra direktivets anvendelsesområde bør koncessioner som omhandlet i artikel 10, stk. 1, andet afsnit, være omfattet af forpligtelsen til at offentliggøre en bekendtgørelse om koncessionstildeling for at sikre grundlæggende gennemsigtighed, medmindre betingelserne for denne gennemsigtighed er fastlagt i sektorspecifik lovgivning. Hvis en medlemsstat tildeler en eksklusiv rettighed til en økonomisk aktør til udøvelsen af en af aktiviteterne i bilag II, bør den underrette Kommissionen herom for at styrke gennemsigtigheden.

(34) I dette direktiv bør begreberne væsentlige sikkerhedsinteresser, militært materiel, følsomt materiel, følsomme bygge- og anlægsarbejder og følsomme tjenesteydelser forstås som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF ([1]).

(35) Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes frihed til i overensstemmelse med EU-retten at vælge metoder til tilrettelæggelse af og kontrol med drift af spil og væddemål, herunder gennem tilladelser. Det er hensigtsmæssigt, at der fra direktivets anvendelsesområde udelukkes koncessioner, der vedrører driften af lotteri, og som en medlemsstat tildeler en økonomisk aktør på grundlag af en eksklusiv rettighed givet gennem en procedure uden offentliggørelse i henhold til gældende national lovgivning eller offenliggjorte administrative bestemmelser i overensstemmelse med TEUF. Denne udelukkelse er begrundet i tildelingen af en eksklusiv rettighed til en økonomisk aktør, som umuliggør gennemførelsen af en udbudsprocedure, og i nødvendigheden af

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76).

▼B

at opretholde medlemsstaternes mulighed for at regulere spilsektoren på nationalt plan af hensyn til deres pligt til at beskytte den offentlige orden og samfundsordenen.

(36) Dette direktiv bør ikke finde anvendelse på visse nødtjenester, der udføres af nonprofitorganisationer eller -sammenslutninger, da disse organisationers særlige karakter vil være vanskelig at bevare, hvis tjenesteyderne var blevet udvalgt efter procedurerne i dette direktiv. Denne udelukkelse bør dog ikke gå ud over, hvad der er strengt nødvendigt. Det bør derfor udtrykkeligt fastsættes, at patienttransportambulancetjenester ikke bør være omfattet. Det er i den forbindelse desuden nødvendigt at præcisere, at CPV-gruppe 601 »Landtransporttjenester« ikke omfatter ambulancetjenester, der findes i CPV-klasse 8514. Det bør derfor præciseres, at tjenesteydelser, der er omfattet af CPV-kode 85143000-3, der udelukkende består af patienttransportambulancetjenester, bør være omfattet af den særlige ordning, der er fastsat for sociale og andre særlige tjenesteydelser (»den lempelige ordning«). Derfor vil blandede koncessionskontrakter om levering af ambulancetjenester generelt også være omfattet af den lempelige ordning, hvis værdien af patienttransportambulancetjenesterne er højere end værdien af andre ambulancetjenester.

(37) Det bør erindres, at dette direktiv kun finder anvendelse på ordregivende myndigheder og ordregivende enheder i medlemsstaterne. Som følge deraf er politiske partier ikke omfattet af dets bestemmelser, da de ikke er ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder. Imidlertid kan politiske partier i nogle medlemsstater falde ind under betegnelsen »offentligretlige organer«. Visse tjenesteydelser (såsom produktion af propagandafilm og produktion af propagandavideobånd) er imidlertid så uløseligt forbundet med tjenesteyderens politiske holdning, når de leveres i forbindelse med en valgkampagne, at tjenesteyderne normalt udvælges på en måde, der ikke kan underlægges reglerne for tildeling af koncessioner. Endelig bør det erindres, at vedtægter for og grundlæggelse af europæiske politiske partier og stiftelser er omfattet af andre regler end reglerne fastsat i dette direktiv.

(38) Mange ordregivende enheder er organiseret som en økonomisk gruppe, der kan omfatte en række særskilte virksomheder, og ofte spiller hver af disse virksomheder en specialiseret rolle inden for den økonomiske gruppe. Det er derfor hensigtsmæssigt at udelukke visse tjenesteydelseskoncessioner og koncessioner om bygge- og anlægsarbejder, der tildeles en tilknyttet virksomhed, og hvis hovedaktivitet er at levere disse tjenesteydelser eller arbejder til den koncern, virksomheden er tilknyttet, og ikke markedsføre dem. Det er også hensigtsmæssigt at udelukke visse koncessioner vedrørende tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder, som en ordregivende enhed har tildelt et joint venture, der består af flere ordregivende enheder, med henblik på udøvelse af aktiviteter, der er omfattet af dette direktiv, og som denne enhed deltager i. Det bør dog sikres, at denne udelukkelse ikke skaber konkurrenceforvridning til fordel for de virksomheder eller joint ventures, som er tilknyttet ordregiverne. Der bør fastsættes et passende regelsæt, især vedrørende grænser for, hvor stor en del af omsætningen virksomhederne må skaffe fra

▼B

markedet, således at de, når denne grænse er nået, mister muligheden for at få tildelt koncessioner uden udbud, og vedrørende sammensætningen af joint ventures og stabiliteten i forbindelserne mellem disse joint ventures og de ordregivende enheder, som de består af.

(39) Virksomheder bør betragtes som tilknyttede, når der foreligger en direkte eller indirekte bestemmende indflydelse mellem den ordregivende enhed og den pågældende virksomhed, eller når begge er underkastet bestemmende indflydelse fra en anden virksomhed; i den sammenhæng bør privat deltagelse i sig selv ikke være relevant. Det bør gøres så enkelt som muligt at kontrollere, om en virksomhed er tilknyttet en given ordregivende enhed. Da forekomsten af en sådan mulig direkte eller indirekte bestemmende indflydelse i forvejen skal kontrolleres med henblik på at afgøre, om de pågældende virksomheders og enheders årsregnskaber skal være konsoliderede, bør virksomheder derfor betragtes som tilknyttede, når deres årsregnskaber er konsoliderede. EU-reglerne om årsregnskaber finder dog under visse omstændigheder ikke anvendelse, bl.a. som følge af de pågældende virksomheders størrelse eller fordi visse betingelser vedrørende deres retlige form ikke er opfyldt. I de tilfælde hvor Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU ([1]) ikke finder anvendelse, vil det være nødvendigt at undersøge, om der foreligger en direkte eller indirekte bestemmende indflydelse under hensyntagen til ejerskab, finansiel deltagelse eller de for virksomheden gældende regler.

(40) Koncessioner inden for vandsektoren er ofte omfattet af specifikke og komplekse ordninger, der kræver særlig opmærksomhed i kraft af den betydning, som vand har som et offentligt gode af basal værdi for alle EU-borgere. De særlige forhold, der gør sig gældende for disse ordninger, berettiger til udelukkelser i vandsektoren fra direktivets anvendelsesområde. Udelukkelsen omfatter bygge- og anlægskoncessioner og tjenesteydelseskoncessioner om tilrådighedsstillelse eller drift af faste net til betjening af offentligheden i forbindelse med produktion, transport eller distribution af drikkevand eller om forsyning af drikkevand til sådanne net. Koncessioner med henblik på bortledning eller rensning af spildevand og vandbygningsprojekter, kunstvanding eller dræning (forudsat at den mængde vand, der er bestemt til drikkevandsforsyning, udgør mere end 20 % af den samlede mængde vand, der stilles til rådighed ved hjælp af de nævnte projekter eller kunstvandings- og dræningsanlæg) bør også udelukkes, for så vidt de er forbundet med en udelukket aktivitet.

(41) Dette direktiv bør ikke gælde for koncessioner, som ordregivende enheder har tildelt med det formål at muliggøre udførelse af en af de aktiviteter, der er omhandlet i bilag II, hvis den pågældende aktivitet i den medlemsstat, hvor den udøves, er undergivet almindelige konkurrencevilkår på markeder, hvortil adgangen er

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 af 29.6.2013, s. 19).

▼B

fri, jf. den procedure, der er fastlagt med henblik herpå i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU ([1]). Der bør derfor opretholdes en procedure, der kan anvendes på alle de i dette direktiv omfattede sektorer eller dele heraf, og som gør det muligt at tage hensyn til virkningerne af en nuværende eller fremtidig åbning for konkurrence. En sådan procedure bør give de berørte enheder retssikkerhed og indebære en passende beslutningsprocedure, der gør det muligt på kort tid at sikre en ensartet anvendelse af EU-retten på området. Af hensyn til retssikkerheden bør det præciseres, at alle afgørelser, der er vedtaget inden ikrafttrædelsen af dette direktiv på grundlag af artikel 30 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF ([2]), fortsat finder anvendelse.

(42) Dette direktiv, der er rettet til medlemsstaterne, finder ikke anvendelse på tildeling af koncessioner foretaget af internationale organisationer på egne vegne og for egen regning. Der er imidlertid behov for at præcisere, i hvilken udstrækning direktivet skal finde anvendelse på tildeling af koncessioner, der er underlagt specifikke internationale regler.

(43) Ved medietjenesteudbyderes tildeling af koncessioner om visse audiovisuelle tjenesteydelser på TV- og radiospredningsområdet bør der tages hensyn til forhold af en sådan kulturel og samfundsmæssig betydning, der gør det uhensigtsmæssigt at lade reglerne om tildeling af koncessioner finde anvendelse på dem. Der bør derfor gælde en undtagelse for tjenesteydelseskoncessioner tildelt af medietjenesteudbyderne selv med henblik på køb, udvikling, produktion eller samproduktion af programmer, der er klar til brug, og andre forberedende tjenester, f.eks. vedrørende manuskripter eller kunstneroptræden, der er nødvendige for programmets tilblivelse. Det bør også præciseres, at denne udelukkelse bør gælde for både radio- og TV-medietjenester og for on demand-tjenester (ikkelineære tjenester). Denne udelukkelse bør dog ikke gælde for levering af teknisk materiel til produktion, samproduktion og udsendelse af disse programmer.

(44) Dette direktiv griber ikke ind i medlemsstaternes beføjelse til at finansiere public service radio- og TV-virksomhed, for så vidt finansieringen ydes til radio- og fjernsynsforetagender, så disse kan opfylde deres public service-opgaver som er pålagt dem, defineret og tilrettelagt af de enkelte medlemsstater i overensstemmelse med protokol nr. 29 om offentlig radio- og TV-virksomhed i medlemsstaterne, der er knyttet som bilag til TEUF og til TEU.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (Se side 243 i denne EUT).

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester (»forsyningsvirksomhedsdirektivet«) (EUT L 134 af 30.4.2004, s. 1).

▼B

(45) Der hersker betydelig juridisk usikkerhed med hensyn til, i hvor vid udstrækning kontrakter indgået mellem enheder inden for den offentlige sektor bør være dækket af reglerne om koncessioner. Den Europæiske Unions Domstols relevante retspraksis fortolkes forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat og endog mellem ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder. Det er derfor nødvendigt at præcisere, i hvilke tilfælde kontrakter indgået inden for den offentlige sektor ikke er underlagt anvendelsen af reglerne i dette direktiv. Præciseringen bør afstemmes med de principper, der er fastlagt i Den Europæiske Unions Domstols relevante retspraksis. Den kendsgerning, at begge aftaleparter selv er offentlige myndigheder, udelukker ikke i sig selv anvendelsen af reglerne i dette direktiv. Anvendelsen af reglerne i dette direktiv bør dog ikke indvirke på offentlige myndigheders frihed til at udføre de offentlige tjenesteydelsesopgaver, som de har fået pålagt, under anvendelse af deres egne ressourcer, hvilket omfatter muligheden for samarbejde med andre offentlige myndigheder. Det bør sikres, at ethvert undtaget samarbejde mellem offentlige organisationer ikke fører til konkurrencefordrejning i forhold til private økonomiske aktører, for så vidt som det stiller en privat tjenesteyder i en mere fordelagtig situation i forhold til sine konkurrenter.

(46) Koncessioner, der tildeles kontrollerede juridiske personer, bør ikke være underlagt anvendelse af procedurerne i dette direktiv, hvis den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), udøver en kontrol over den berørte juridiske person, som svarer til den kontrol, den udøver over sine egne afdelinger, forudsat at den kontrollerede juridiske person udfører mere end 80 % af sine aktiviteter som gennemførelse af opgaver, som den er blevet betroet af den kontrollerende ordregivende myndighed eller ordregivende enhed eller af andre juridiske personer, der kontrolleres af den pågældende ordregivende myndighed eller ordregivende enhed, uanset hvem der er modtager af kontraktydelsen. Undtagelsen bør ikke udvides til at omfatte situationer, hvor en privat økonomisk aktør deltager direkte i kapitalandelene i den kontrollerede juridiske person, eftersom tildeling under sådanne omstændigheder af en koncession uden udbudsprocedure ville stille den private økonomiske aktør med en kapitaldeltagelse i den kontrollerede juridiske person mere fordelagtigt end konkurrenterne. I betragtning af de særlige kendetegn ved offentlige organer med tvungent medlemskab, såsom organisationer med ansvar for forvaltning eller udførelse af visse offentlige tjenesteydelser, bør dette dog ikke gælde tilfælde, hvor en bestemt privat økonomisk aktørs deltagelse i kapitalandelene i den kontrollerede juridiske person er obligatorisk i henhold til nationale lovgivningsmæssige bestemmelser i overensstemmelse med traktaterne, forudsat at en sådan deltagelse ikke er kontrollerende, ikke er blokerende og ikke har afgørende indflydelse på den kontrollerede juridiske persons beslutninger.

Det bør endvidere præciseres, at det afgørende element kun gælder direkte privat deltagelse i den kontrollerede juridiske person. Privat kapitaldeltagelse i den eller de kontrollerende ordregivende myndigheder eller enheder udelukker derfor ikke tildeling af offentlige kontrakter til den kontrollerede juridiske person uden anvendelse af procedurerne i dette direktiv, da en sådan deltagelse ikke skader konkurrencen mellem private

▼B

økonomiske aktører. Det bør også præciseres, at ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, såsom offentligretlige organer, der kan have private kapitalandele, bør være i stand til at henholde sig til undtagelsen for horisontalt samarbejde. Hvis alle andre betingelser i forbindelse med horisontalt samarbejde er opfyldt, bør undtagelsen for horisontalt samarbejde således udvides til også at omfatte sådanne ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, hvis kontrakten udelukkende er indgået mellem ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder.

(47) Ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), bør kunne vælge at levere deres offentlige tjenesteydelser i fællesskab i et samarbejde, der ikke forpligter dem til at anvende nogen bestemt retlig form. Sådant samarbejde kan omfatte alle typer af aktiviteter i forbindelse med gennemførelsen af tjenesteydelser og ansvar, som de deltagende myndigheder har fået tildelt eller har påtaget sig, f.eks. lokale eller regionale myndigheders obligatoriske eller frivillige opgaver, eller tjenesteydelser, som i henhold til offentlig ret er pålagt bestemte organer. De forskellige deltagende myndigheders eller enheders tjenesteydelser behøver ikke nødvendigvis være identiske; de kan også være komplementære. Kontrakter om fælles levering af offentlige tjenesteydelser bør ikke være underlagt dette direktiv, hvis de udelukkende er indgået mellem ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, hvis gennemførelsen af det pågældende samarbejde udelukkende er underlagt hensynet til almenhedens interesse, og hvis ingen privat tjenesteyder bliver stillet i en fordelagtig situation i forhold til konkurrenterne.

For at opfylde disse betingelser bør samarbejdet baseres på en samarbejdsmetode. Et sådant samarbejde kræver ikke, at alle de deltagende myndigheder påtager sig udførelse af kontraktmæssige hovedforpligtelser, forudsat der er forpligtelser, der bidrager til den fælles gennemførelse af den pågældende offentlige tjenesteydelse. Desuden bør gennemførelsen af samarbejdet, herunder enhver finansiel overførsel mellem de deltagende ordregivende myndigheder, udelukkende være underlagt hensynet til almenhedens interesse.

(48) Der forekommer visse tilfælde, hvor en juridisk enhed i henhold til relevante bestemmelser i national ret optræder som instrument eller teknisk tjeneste for bestemte ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder og er forpligtet til at udføre ordrer, som den modtager fra disse ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, og ikke har indflydelse på betalingen for ydelsen. I lyset af den ikkekontraktmæssige karakter bør et sådant rent administrativt forhold ikke være omfattet af anvendelsesområdet for koncessionstildelingsprocedurerne.

(49) Det bør præciseres, at begrebet »økonomisk aktør« bør fortolkes i bred forstand, således at det omfatter alle personer og/eller enheder, der tilbyder udførelse af bygge- og anlægsarbejder samt levering af varer eller tjenesteydelser på markedet, uanset hvilken retlig form de har valgt at arbejde under. Således bør

▼B

selskaber, filialer, datterselskaber, interessentskaber, kooperative selskaber, selskaber med begrænset ansvar, offentlige eller private universiteter, og andre former for enheder falde ind under begrebet økonomisk aktør, uanset om de er »juridiske personer« i enhver forbindelse.

(50) For at sikre tilstrækkelig offentliggørelse af bygge- og anlægskoncessioner og tjenesteydelseskoncessioner, hvis værdi er lig med eller højere end en vis tærskel, som tildeles af ordregivende enheder og ordregivende myndigheder, bør tildelingen af sådanne koncessioner ske efter en obligatorisk offentliggørelse af en koncessionsbekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende.*

(51) I lyset af de skadelige virkninger for konkurrencen bør tildeling af koncessioner uden forudgående offentliggørelse kun være tilladt under helt ekstraordinære omstændigheder. Denne undtagelse bør begrænses til tilfælde, hvor det fra begyndelsen er klart, at offentliggørelse ikke fører til mere konkurrence, især fordi der objektivt set kun er en økonomisk aktør, der kan gennemføre den pågældende koncession. Det umulige i at tildele koncessionen til enhver anden økonomisk aktør bør ikke være skabt af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed selv med henblik på den fremtidige tildelingsprocedure. Endvidere bør det grundigt vurderes, om der findes passende alternativer.

(52) For at undgå markedsafskærmning og konkurrencebegrænsning bør koncessionens varighed begrænses. Desuden vil koncessioner af meget lang varighed kunne føre til en afskærmning af markedet og kan dermed hindre den frie bevægelighed for tjenesteydelser og den fri etableringsret. En sådan varighed kan dog være berettiget, hvis den er nødvendig for at give koncessionshaveren mulighed for at tjene de planlagte investeringer til gennemførelse af koncessionen ind igen samt for at opnå et afkast af den investerede kapital. For koncessioner af en varighed på mere end fem år bør varigheden derfor begrænses til den periode, der anslås at være nødvendig, for at koncessionshaveren kan tjene de foretagne investeringer i driften af bygge- og anlægsarbejderne eller tjenesteydelserne ind igen sammen med et afkast af den investerede kapital under normale driftsbetingelser, idet der tages hensyn til specifikke kontraktuelle mål, som koncessionshaveren har fastlagt for at opfylde kravene om f.eks. pris og kvalitet for samtlige brugere. Den anslåede værdi bør være gældende på tidspunktet for tildelingen af koncessionen. Den bør kunne omfatte de oprindelige og yderligere investeringer, der skønnes nødvendige for at drive koncessionen, navnlig udgifter til infrastruktur, ophavsret, patenter, udstyr, logistik, leje, uddannelse af personale og startomkostninger. Koncessionens maksimale varighed bør angives i koncessionsdokumenterne, medmindre varighed anvendes som et kriterium for tildeling af kontrakten. Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder bør altid kunne tildele en koncession for en periode, der er kortere end den tid, der er nødvendig for at indtjene investeringerne, forudsat at den dermed forbundne erstatning ikke fjerner driftsrisikoen.

▼B

(53) De tjenesteydelser, der har en begrænset grænseoverskridende dimension, såsom visse sociale, sundhedsmæssige og uddannelsesmæssige tjenesteydelser, bør udelukkes fra direktivets fulde anvendelse. Disse tjenesteydelser leveres i en særlig sammenhæng, som er meget forskellig fra medlemsstat til medlemsstat som følge af forskellige kulturelle traditioner. Der bør derfor fastlægges en særlig ordning for koncessioner for disse tjenesteydelser, som tager hensyn til, at de først for nylig er blevet reguleret. En forpligtelse til at offentliggøre en forhåndsmeddelelse og en bekendtgørelse om koncessionstildeling i forbindelse med koncessioner, hvis værdi er lig med eller højere end den tærskel, der er fastsat i dette direktiv, er en hensigtsmæssig måde at meddele oplysninger til potentielle tilbudsgivere om forretningsmuligheder og at meddele oplysninger alle interesserede parter om antallet og typen af kontrakter, der tildeles. Medlemsstaterne bør endvidere indføre passende foranstaltninger, hvad angår tildeling af koncessionskontrakter for disse tjenesteydelser, der har til formål at sikre overensstemmelse med principperne om gennemsigtighed og ligebehandling af økonomiske aktører samt give ordregivende myndigheder og ordregivende enheder mulighed for at tage hensyn til de pågældende tjenesteydelsers særlige karakter. Medlemsstaterne bør sikre, at ordregivende myndigheder og ordregivende enheder har mulighed for at tage hensyn til behovet for at sikre innovation og, i henhold til artikel 14 i TEUF og protokol nr. 26, et højt niveau med hensyn til kvalitet, sikkerhed og overkommelige priser, lige behandling og fremme af universel adgang og af brugernes rettigheder.

(54) Under hensyntagen til vigtigheden af den kulturelle sammenhæng og disse tjenesteydelsers følsomhed bør medlemsstaterne have vide skønsbeføjelser til at planlægge valget af leverandører på den måde, de finder mest hensigtsmæssig. Direktivet forhindrer ikke medlemsstaterne i at anvende specifikke kvalitetskriterier ved valget af leverandører af tjenesteydelser såsom de kriterier, der er fastsat i den frivillige europæiske kvalitetsramme for sociale tjenesteydelser fra Den Europæiske Unions Udvalg for Social Beskyttelse. Medlemsstater og/eller offentlige myndigheder kan selv levere disse ydelser eller tilrettelægge sociale tjenesteydelser på en måde, der ikke omfatter indgåelse af koncessioner, f.eks. ved blot at finansiere sådanne ydelser eller udstede licens eller godkendelse til alle økonomiske aktører, der opfylder de betingelser, som den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed har fastlagt på forhånd, uden grænser eller kvoter, forudsat at systemet sikrer tilstrækkelig annoncering og overholder principperne om gennemsigtighed og ikkeforskelsbehandling.

(55) Med henblik på en hensigtsmæssig integration af de miljømæssige, sociale og arbejdsmarkedsmæssige krav i koncessionstildelingsprocedurer er det særlig vigtigt, at medlemsstaterne og de ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder træffer relevante foranstaltninger til at sikre overholdelse af miljø-, social- og arbejdsretlige forpligtelser, der gælder de steder, hvor bygge- og anlægsarbejderne udføres eller tjenesteydelserne leveres, og som er resultatet af love eller administrative bestemmelser både nationalt og på EU-plan samt kollektive aftaler, forudsat at disse regler og deres anvendelse er i overensstemmelse med EU-retten. Desuden bør forpligtelser i kraft af de internationale aftaler, der er ratificeret af alle medlemsstaterne og opført på listen i dette direktiv finde anvendelse under

▼B

kontraktens gennemførelse. Dette bør dog ikke på nogen måde hindre anvendelsen af arbejds- og ansættelsesvilkår, der er mere favorable for arbejdstagerne. De relevante foranstaltninger bør anvendes i overensstemmelse med EU-rettens grundlæggende principper, navnlig med henblik på at sikre ligebehandling. Sådanne relevante foranstaltninger bør anvendes i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF ([1]) og på en måde, der sikrer ligebehandling og hverken direkte eller indirekte diskriminerer økonomiske aktører fra andre medlemsstater.

(56) Tjenesteydelser bør anses for at være leveret på det sted, hvor de egentlige ydelser sker. Når tjenesteydelserne udføres på afstand, f.eks. tjenesteydelser leveret af callcentre, bør disse tjenesteydelser anses for at være leveret på det sted, hvor de udføres, uanset hvilke steder og medlemsstater tjenesteydelserne er rettet mod.

(57) De relevante forpligtelser kan afspejles i koncessionsklausuler. Det bør også være muligt i koncessioner at medtage klausuler, der sikrer overholdelse af kollektive aftaler i overensstemmelse med EU-retten. Tilsidesættelse af de relevante forpligtelser kan betragtes som en alvorlig forsømmelse fra den økonomiske aktørs side og medføre, at denne økonomiske aktør udelukkes fra koncessionstildelingsproceduren.

(58) Kontrol med overholdelsen af disse miljø-, social- og arbejdsretlige bestemmelser bør foregå i de relevante faser af koncessionstildelingsproceduren, i forbindelse med anvendelsen af de generelle principper for valg af deltagere og tildeling af kontrakter og under anvendelse af udelukkelseskriterierne.

(59) Dette direktiv er ikke til hinder for, at der indføres eller anvendes foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte den offentlige orden, den offentlige sædelighed og den offentlige sikkerhed, sundheden, menneskers og dyrs liv samt plantesundheden eller andre miljøforanstaltninger, navnlig med henblik på en bæredygtig udvikling, forudsat at disse foranstaltninger er i overensstemmelse med TEUF.

(60) Med henblik på at sikre fortroligheden i løbet af proceduren bør de ordregivende myndigheder og ordregivende enheder samt økonomiske aktører ikke offentliggøre oplysninger, som er blevet betegnet som fortrolige. Manglende overholdelse af denne forpligtelse bør udløse passende sanktioner som og hvis dette er omhandlet i medlemsstaternes civilretlige eller forvaltningsretlige bestemmelser.

(61) Med henblik på at bekæmpe svig, favorisering og korruption og undgå interessekonflikter bør medlemsstaterne træffe passende foranstaltninger for at sikre gennemsigtighed i tildelingsproceduren og ligebehandling af alle ansøgere og tilbudsgivere. Sådanne foranstaltninger bør navnlig tage sigte på at fjerne interessekonflikter og andre alvorlige uregelmæssigheder.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser (EFT L 18 af 21.1.1997, s. 1).

▼B

(62) For at give alle interesserede aktører mulighed for at indgive ansøgninger og tilbud bør ordregivende myndigheder og ordregivende enheder være forpligtet til at overholde en minimumsfrist for modtagelse af sådanne ansøgninger og tilbud.

(63) Valget af forholdsmæssige, ikkediskriminerende og rimelige udvælgelseskriterier og anvendelsen af disse på de økonomiske aktører er af afgørende betydning for, at operatørerne kan få reel adgang til de økonomiske muligheder, der er forbundet med koncessioner. Især muligheden for, at en ansøger kan basere sig på andre enheders formåen, kan være afgørende for, at SMV'er bliver i stand til at deltage. Det er derfor hensigtsmæssigt at fastsætte, at udvælgelseskriterierne udelukkende bør vedrøre aktørernes faglige, tekniske, finansielle og økonomiske formåen, være forbundet med genstanden for kontrakten og offentliggøres i koncessionsbekendtgørelsen, og at de bortset fra under ekstraordinære omstændigheder ikke kan afskære en økonomisk aktør fra at basere sig på andre enheders formåen, uanset den juridiske karakter af dens forbindelser med disse enheder, hvis sidstnævnte godtgør over for den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed, at den råder over de nødvendige ressourcer.

(64) For bedre at integrere sociale og miljømæssige hensyn i koncessionstildelingsprocedurerne bør ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder endvidere have lov til at anvende tildelingskriterier eller vilkår for gennemførelse af koncessionen for de bygge- eller anlægsarbejder eller de tjenesteydelser, der skal leveres i henhold til koncessionskontrakten, for så vidt angår alle aspekter og ethvert trin i deres livscyklus lige fra udvinding af råmaterialer til produkterne til tidspunktet for bortskaffelse af produktet, herunder faktorer, der indgår i den specifikke proces med fremstilling eller levering af eller handel med de pågældende bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser eller en specifik proces på et senere tidspunkt i deres livscyklus, også selv om sådanne faktorer ikke udgør en del af deres materielle indhold. Kriterier og vilkår vedrørende en sådan produktions- eller leveringsproces er for eksempel, at tjenesteydelser, der er genstand for koncessionen, leveres ved hjælp af energieffektive maskiner. I overensstemmelse med Den Europæiske Unions Domstols retspraksis omfatter dette også tildelingskriterier eller vilkår for gennemførelse af koncessionen for så vidt angår brug af fairtradeprodukter i gennemførelsen af den koncession, der skal tildeles. Kriterier og vilkår i forbindelse med handel og betingelserne herfor kan f.eks. henvise til kravet om betaling af en minimumspris og en højere pris til underentreprenørerne. Vilkårene for gennemførelsen af en koncession for så vidt angår miljømæssige hensyn kan f.eks. for eksempel omfatte affaldsminimering eller ressourceeffektivitet.

(65) Tildelingskriterierne eller vilkårene for gennemførelse af koncessionen for så vidt angår de sociale aspekter af fremstillingsprocessen bør anvendes i overensstemmelse med direktiv 96/71/EF, som fortolket af Den Europæiske Unions Domstol, og bør ikke vælges eller anvendes på en måde, der direkte eller indirekte diskriminerer økonomiske aktører fra andre medlemsstater eller

▼B

fra tredjelande, der er parter i Verdenshandelsorganisationens aftale om offentlige indkøb (»GPA-aftalen«) eller frihandelsaftaler, som Unionen er part i. Krav vedrørende de grundlæggende arbejdsvilkår, der er fastsat i direktiv 96/71/EF, såsom mindsteløn, bør således forblive på det niveau, der er fastsat af den nationale lovgivning eller gennem kollektive aftaler, der gælder i overensstemmelse med EU-retten i forbindelse med nævnte direktiv. Vilkårene for gennemførelse af en koncession kan også have til formål at fremme gennemførelsen af foranstaltninger, der kan fremme ligestilling mellem kvinder og mænd på arbejdspladsen, øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, skabe balance mellem arbejdsliv og privatliv, fremme beskyttelsen af miljø eller dyrevelfærd, overholde substansen i de grundlæggende ILO-konventioner, og ansætte flere dårligt stillede personer, end den nationale lovgivning kræver.

(66) Foranstaltninger, der tager sigte på helbredsbeskyttelse af det personale, som deltager i gennemførelsen af koncessionen, fremme af social integration af dårligt stillede personer eller medlemmer af sårbare grupper i det personale, der udpeges til at gennemføre koncessionen eller uddanne sig i de færdigheder, der er nødvendige med henblik på den pågældende koncession, kan også undergives tildelingskriterier eller vilkår for gennemførelse af en koncession, såfremt de vedrører de bygge- eller anlægsarbejder eller tjenesteydelser, der skal leveres i henhold til koncessionen. Som eksempler kan sådanne kriterier eller vilkår bl.a. være forbundet med ansættelse af langtidsledige eller iværksættelse af uddannelsesinitiativer for ledige eller unge i løbet af gennemførelsen af den koncession, der skal tildeles. Ordregivende myndigheder kan i de tekniske specifikationer angive sådanne sociale krav, som direkte karakteriserer den pågældende vare eller tjenesteydelse, såsom adgangsmuligheder for handicappede eller design for samtlige brugere.

(67) Der er behov for, at de tekniske og funktionelle krav, der udarbejdes af ordregivende myndigheder og ordregivende enheder, sikrer mulighed for konkurrence ved tildeling af koncessioner. Disse krav bør definere de karakteristika, der kræves af bygge- og anlægsarbejder og/eller tjenesteydelser, der er omfattet af koncessionen, og de kan vedrøre den specifikke fremstillingsproces eller levering af de ønskede bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, forudsat at de er forbundet med koncessionens genstand og svarer til koncessionens værdi og mål. Den specifikke fremstillingsproces kan omfatte krav vedrørende adgang for handicappede eller miljøpræstationer. Disse tekniske og funktionelle krav bør anføres i koncessionsdokumenterne og overholde principperne om ligebehandling og gennemsigtighed. De bør udformes på en sådan måde, at kunstig indsnævring af konkurrencen undgås, navnlig gennem krav, der begunstiger en bestemt økonomisk aktør, ved at afspejle de vigtigste egenskaber for de varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der normalt tilbydes af den pågældende økonomiske aktør. Under alle omstændigheder bør de ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder tage hensyn til tilbud, der omfatter bygge- og anlægsarbejder og/eller tjenesteydelser, herunder varer, som har forbindelse til sådanne bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser, og som på samme måde er i overensstemmelse med de krævede karakteristika.

▼B

(68) Koncessioner er normalt langsigtede, komplekse arrangementer, hvor koncessionshaver påtager sig ansvar og risici, der traditionelt bæres af de ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder, og som normalt hører under deres ansvarsområde. Dette er grunden til, at ordregivende myndigheder og ordregivende enheder bør indrømmes en betydelig fleksibilitet ved fastlæggelsen og tilrettelæggelsen af den procedure, der fører til valg af koncessionshaver, med forbehold af overholdelse af dette direktiv og principperne om gennemsigtighed og ligebehandling. For at sikre ligebehandling og gennemsigtighed igennem hele tildelingsprocessen bør der gives grundlæggende garantier med hensyn til tildelingsprocessen, herunder oplysninger om koncessionens karakter og omfang, begrænsning af antallet af ansøgere, formidling af informationer til ansøgere og tilbudsgivere og adgang til relevante optegnelser. For at undgå urimelig behandling af potentielle ansøgere er det også nødvendigt at fastsætte, at der ikke bør afviges fra de oprindelige betingelser i koncessionsbekendtgørelsen.

(69) Koncessioner bør ikke tildeles økonomiske aktører, der har deltaget i en kriminel organisation, eller som er kendt skyldige i korruption eller svig til skade for EU's finansielle interesser, terrorhandlinger, hvidvaskning af penge, finansiering af terrorisme eller menneskehandel. Medlemsstaterne bør imidlertid kunne fastsætte en undtagelse fra disse obligatoriske udelukkelser i ekstraordinære situationer, når bydende hensyn til almenvellet gør tildelingen af en kontrakt uomgængelig. Manglende betaling af skatter eller bidrag til sociale sikringsordninger bør ligeledes pålægges sanktioner i form af obligatorisk udelukkelse på EU-plan.

(70) Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder bør endvidere have mulighed for at udelukke økonomiske aktører, som har vist sig at være upålidelige, f.eks. som følge af grove og gentagne overtrædelser af miljømæssige eller sociale forpligtelser, herunder regler om adgang for handicappede eller andre former for alvorlige forsømmelser i forbindelse med udøvelsen af vedkommendes erhverv, såsom overtrædelser af konkurrenceregler eller regler om intellektuel ejendomsret. Det bør præciseres, at alvorlige forsømmelser i forbindelse med udøvelsen af et erhverv kan så tvivl om en økonomisk aktørs integritet og således gøre den økonomiske aktør uegnet til at få tildelt en koncessionskontrakt, uanset om den økonomiske aktør i øvrigt har den tekniske og økonomiske kapacitet til at gennemføre kontrakten. I betragtning af at den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed er ansvarlig for konsekvenserne af sine eventuelle fejlagtige afgørelser, bør ordregivende myndigheder og ordregivende enheder også fortsat frit kunne afgøre, om der er begået en alvorlig forsømmelse, når de, før der er truffet en endelig og bindende afgørelse på grundlag af obligatoriske udelukkelsesgrunde, på tilstrækkelig vis kan påvise, at en økonomisk aktør har misligholdt sine forpligtelser, herunder forpligtelser med relation til betaling af skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger, medmindre andet er fastsat i national lovgivning. Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder bør desuden have mulighed for at udelukke ansøgere eller tilbudsgivere, hvis gennemførelse af tidligere koncessioner eller andre kontrakter med ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder har været forbundet med store mangler med hensyn til

▼B

væsentlige krav, for eksempel manglende levering eller udførelse, væsentlige mangler ved den leverede vare eller tjenesteydelse, som har gjort den ubrugelig til det påtænkte formål, eller ukorrekt adfærd, som har sået alvorlig tvivl om den økonomiske aktørs pålidelighed. Der bør i national lovgivning fastsættes en maksimumsvarighed for sådanne udelukkelser.

(71) Der bør imidlertid tages hensyn til muligheden for, at økonomiske aktører kan iværksætte overensstemmelsesforanstaltninger med henblik på at afhjælpe konsekvenserne af eventuelle strafbare handlinger eller forsømmelser og effektivt forebygge yderligere forekomster af den ukorrekte adfærd. Dette kan især omfatte personalemæssige og organisatoriske foranstaltninger, f.eks. afbrydelse af alle forbindelser med personer eller organisationer involveret i den ukorrekte adfærd, relevant reorganisering af medarbejdere, gennemførelse af rapporterings- og kontrolsystemer, oprettelse af en intern revisionsstruktur til at overvåge overholdelse samt vedtagelse af interne regler for ansvar og kompensation. Hvor sådanne foranstaltninger yder tilstrækkelig garanti, bør den pågældende økonomiske aktør ikke længere udelukkes alene på dette grundlag. Økonomiske aktører bør have mulighed for at anmode om, at overensstemmelsesforanstaltninger, der er truffet med henblik på mulig adgang til koncessionstildelingsproceduren, gennemgås. Det bør dog være op til medlemsstaterne at fastlægge de nøjagtige proceduremæssige og væsentlige vilkår, der finder anvendelse i sådanne tilfælde. Det bør navnlig stå dem frit for at beslutte, om de ønsker at tillade de enkelte ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder at foretage de relevante vurderinger eller at overdrage den opgave til andre myndigheder på centralt eller decentralt plan.

(72) Det er vigtigt, at underentreprenørernes overholdelse af gældende forpligtelser inden for miljø-, social- og arbejdsmarkedslovgivning i henhold til EU-retten, national lovgivning, kollektive aftaler eller i henhold til de internationale miljø-, social- og arbejdsmarkedsmæssige lovbestemmelser, der er opført på listen i dette direktiv, forudsat at sådanne regler og deres anvendelse er i overensstemmelse med EU-retten, sikres af de kompetente nationale myndigheder gennem passende foranstaltninger inden for deres ansvarsområder og opgaver, eksempelvis arbejdstilsyn eller miljøbeskyttelsesmyndigheder. Det er også nødvendigt at sikre en vis gennemsigtighed i underentreprenørkæden, da dette bibringer de ordregivende myndigheder og ordregivende enheder oplysninger om, hvem der befinder sig på byggepladserne, hvilke bygge- og anlægsarbejder de får udført, eller hvilke virksomheder der leverer tjenesteydelser i eller omkring bygningerne, infrastruktur eller områder, såsom rådhuse, kommunale skoler, sportsanlæg, havne eller motorveje, som de ordregivende myndigheder er ansvarlige for eller har tilsyn med. Det bør præciseres, at forpligtelsen til at afgive de påkrævede oplysninger under alle omstændigheder påhviler koncessionshaveren, enten på grundlag af specifikke klausuler, som den enkelte ordregivende myndighed eller ordregivende enhed skal indarbejde i samtlige tildelingsprocedurer, eller på grundlag af forpligtelser, som medlemsstaterne pålægger koncessionshaveren ved hjælp af almindeligt gældende bestemmelser.

Det bør endvidere præciseres, at betingelser for håndhævelse af, hvorvidt gældende bestemmelser inden for miljø-, social- og arbejdsmarkedslovgivning i henhold til EU-retten, national ret, kollektive aftaler eller i henhold til de internationale miljø-, social- og arbejdsmarkedsmæssige lovbestemmelser, der er

▼B

opført på listen i dette direktiv, forudsat at sådanne regler og deres anvendelse er i overensstemmelse med EU-retten, overholdes, finder anvendelse når en medlemsstats nationale lovgivning foreskriver en mekanisme for solidarisk hæftelse mellem underentreprenører og koncessionshaveren. Endvidere bør det udtrykkeligt angives, at medlemsstaterne kan gå videre og eksempelvis udvide gennemsigtighedsforpligtelserne eller sætte ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder i stand til eller pålægge dem at kontrollere, at underentreprenørerne ikke befinder sig i nogen af de situationer, der kunne begrunde en udelukkelse af økonomiske aktører. Hvis sådanne foranstaltninger finder anvendelse på underentreprenører, bør der sikres overensstemmelse med de bestemmelser, der gælder for koncessionshaveren, så tilstedeværelsen af obligatoriske udelukkelsesgrunde følges op af et krav om, at koncessionshaveren træder i stedet for den pågældende underentreprenør. Viser en sådan kontrol, at der er tale om ikkeobligatoriske udelukkelsesgrunde, bør det præciseres, at de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder kan kræve en udskiftning. Det bør dog udtrykkeligt bemærkes, at de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder kan forpligtes til at kræve en udskiftning af den pågældende underentreprenør, hvis det ville være obligatorisk at udelukke koncessionshaveren i sådanne tilfælde. Det bør også udtrykkeligt fastsættes, at det fortsat står medlemsstaterne frit for at fastsætte strengere ansvarsregler i henhold til national lovgivning.

(73) Ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder bør vurdere tilbuddene på grundlag af et eller flere tildelingskriterier. For at sikre gennemsigtighed og ligebehandling bør kriterierne for tildeling af koncessioner altid opfylde visse generelle standarder. Disse standarder kan henvise til faktorer, der ikke udelukkende er økonomiske, men som påvirker værdien af et tilbud fra den ordregivende myndigheds eller den ordregivende enheds synspunkt, og som gør det muligt at fastslå, om der foreligger en overordnet økonomisk fordel for den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed. Kriterierne bør på forhånd gøres tilgængelige for alle potentielle ansøgere eller tilbudsgivere, vedrøre kontraktens genstand og ikke give den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed ubegrænset valgfrihed. De bør muliggøre effektiv konkurrence og bør være ledsaget af krav, der giver mulighed for en effektiv kontrol af tilbudsgivernes oplysninger. Det bør være muligt at lade tildelingskriterierne omfatte miljøkriterier, sociale eller innovationsrelaterede kriterier. Ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder bør også angive tildelingskriterier i faldende prioriteringsrækkefølge for at sikre ligebehandling af potentielle tilbudsgivere ved at give dem mulighed for at få kendskab til alle de elementer, der skal tages hensyn til, når de forbereder deres tilbud.

I ekstraordinære tilfælde, hvor den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed modtager et tilbud, der foreslår en innovativ løsning med et ekstraordinært niveau af funktionsdygtighed, som en omhyggelig ordregivende myndighed eller ordregivende enhed ikke kunne have forudset, bør den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed undtagelsesvist kunne ændre rækkefølgen af tildelingskriterierne for at tage hensyn til de nye muligheder som følge af denne innovative løsning, forudsat at en sådan ændring sikrer ligebehandling af alle aktuelle eller potentielle tilbudsgivere ved at iværksætte en ny opfordring til at afgive tilbud eller eventuelt offentliggøre en ny koncessionsbekendtgørelse.

▼B

(74) Elektroniske informations- og kommunikationsmidler kan i høj grad forenkle offentliggørelsen af koncessioner og øge koncessionstildelingsprocessernes effektivitet, hurtighed og gennemsigtighed. De kan blive standardmidlet til kommunikation og udveksling af oplysninger i koncessionstildelingsprocedurer, da de giver de økonomiske aktører væsentligt bedre muligheder for at deltage i koncessionstildelingsprocedurer i hele det indre marked.

(75) Koncessionskontrakter indebærer typisk langsigtede og komplekse tekniske og finansielle ordninger, der ofte er genstand for skiftende omstændigheder. Det er derfor nødvendigt at præcisere de vilkår, hvorunder ændringer af en koncession, der stadig er i kraft, kræver en ny koncessionstildelingsprocedure under hensyntagen til Den Europæiske Unions Domstols relevante retspraksis. En ny koncessionsprocedure er nødvendig, hvis der foretages væsentlige ændringer i den oprindelige koncession, især med hensyn til anvendelsesområdet og indholdet i parternes gensidige rettigheder og pligter, herunder fordelingen af intellektuelle ejendomsrettigheder. Sådanne ændringer viser parternes hensigt om at genforhandle vigtige betingelser eller vilkår i den pågældende koncession. Dette er især tilfældet, når de ændrede vilkår ville have haft indvirkning på resultatet af proceduren, hvis de havde været del af den oprindelige procedure. Ændringer af koncessionen, der medfører en mindre ændring af kontraktens værdi op til et vist værdiniveau, bør altid være mulige, uden at det er nødvendigt at gennemføre en ny koncessionsprocedure. Med henblik på dette og for at sikre retssikkerheden bør dette direktiv fastsætte »de minimis«-tærskler, under hvilke en ny tildelingsprocedure ikke er nødvendig. Det bør være muligt at ændre koncessionen til over disse tærskler uden at skulle gennemføre en ny tildelingsprocedure, hvis sådanne ændringer overholder visse betingelser. Dette kan f.eks. være tilfældet for ændringer, der er blevet nødvendige som følge af behovet for at imødekomme ansøgninger fra ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder med hensyn til sikkerhedskrav, og under hensyntagen til den særlige karakter af aktiviteter såsom drift af bjergsports- og turistfaciliteter, hvor lovgivningen kan udvikles for at omfatte de dermed forbundne farer, hvis sådanne ændringer overholder de relevante betingelser i dette direktiv.

(76) De ordregivende myndigheder og ordregivende enheder kan komme ud for eksterne omstændigheder, som de ikke kunne forudse ved tildelingen af koncessionen, navnlig når gennemførelsen af koncessionen dækker en lang periode. I disse tilfælde er det nødvendigt med en vis grad af fleksibilitet, så kontrakten kan tilpasses disse omstændigheder uden en ny tildelingsprocedure. Begrebet uforudsigelige omstændigheder henviser til omstændigheder, der ikke kunne forudsiges trods rimeligt omhyggelige forberedelser ved den ordregivende myndigheds eller ordregivendes enheds oprindelige tildeling under hensyntagen til de tilgængelige midler, det specifikke projekts art og kendetegn, god praksis på det pågældende område og nødvendigheden af at sikre et relevant forhold mellem de ressourcer, der anvendes til at forberede tildelingen, og dens forudsigelige værdi. Dette er imidlertid ikke tilfældet, hvis en ændring medfører, at arten af den samlede koncession forandres, f.eks. ved at erstatte de bygge- og

▼B

anlægsarbejder, der skal udføres, eller de tjenesteydelser, der skal leveres, med noget andet eller ved grundlæggende at ændre koncessionstypen, da der i en sådan situation må forudsættes en hypotetisk påvirkning af resultatet. For koncessioner, der tildeles med henblik på at udføre en aktivitet, som ikke er omhandlet i bilag II, bør værdistigninger, der ikke kræver en ny tildelingsprocedure, ikke overstige 50 % af den oprindelige koncessions værdi. Såfremt der foretages flere successive ændringer, bør denne begrænsning gælde for værdien af hver af ændringerne. Sådanne successive ændringer bør ikke have til formål at omgå dette direktiv.

(77) I overensstemmelse med principperne om ligebehandling og gennemsigtighed må den valgte tilbudsgiver ikke erstattes af en anden økonomisk aktør uden genåbning af koncessionen, f.eks. hvis en koncession bringes til ophør på grund af mangler ved gennemførelsen. Den valgte tilbudsgiver, der gennemfører koncessionen, bør imidlertid, navnlig hvis koncessionen er tildelt en sammenslutning af økonomiske aktører, kunne foretage visse strukturelle ændringer under koncessionens udførelse såsom rent interne reorganiseringer, overtagelser, fusioner og erhvervelser eller insolvens. Disse strukturelle ændringer bør ikke automatisk nødvendiggøre nye tildelingsprocedurer for den koncession, der gennemføres af den pågældende tilbudsgiver.

(78) De ordregivende myndigheder og ordregivende enheder bør have mulighed for at få indført ændringer af en koncession ved hjælp af revisionsbestemmelser eller optionsklausuler, men sådanne klausuler bør ikke give dem ubegrænset spillerum. Dette direktiv bør derfor fastsætte, i hvilken udstrækning der kan gives mulighed for ændringer i den oprindelige koncession. Det bør således præciseres, at tilstrækkelig tydelige revisions- eller optionsklausuler f.eks. kan give anledning til prisindeksering eller sikre, at kommunikationsudstyr, der f.eks. leveres over en given periode, fortsat er egnet, også i tilfælde af skiftende kommunikationsprotokoller eller andre teknologiske ændringer. Det bør også være muligt under tilstrækkelig klare klausuler at kunne få tilpasset en koncession, hvis dette bliver nødvendigt på grund af tekniske vanskeligheder, der er opstået under driften eller vedligeholdelsen. Det bør også erindres, at koncessioner f.eks. kan omfatte såvel almindelig vedligeholdelse som ekstraordinære vedligeholdelsesforanstaltninger, der kan blive nødvendige for at sikre fortsættelse af en offentlig tjenesteydelse.

(79) De ordregivende myndigheder og ordregivende enheder kan komme i den situation, at der bliver behov for yderligere bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser. I sådanne tilfælde bør en ændring af den oprindelige koncession uden en ny koncessionstildelingsprocedure anses for at være berettiget, forudsat at betingelserne i dette direktiv er opfyldt.

▼B

(80) Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder bliver af og til stillet over for omstændigheder, der kræver, at koncessioner bringes til ophør før tid for at overholde forpligtelser, der følger af EU-retten på området for koncessioner. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at ordregivende myndigheder og ordregivende enheder har mulighed for, på de betingelser, der er fastsat ved national lovgivning, at bringe en koncession til ophør i dens gyldighedsperiode, hvis det kræves af EU-retten.

(81) For at sikre en tilstrækkelig retsbeskyttelse af ansøgere og tilbudsgivere under koncessionstildelingsprocedurerne samt for at sikre en effektiv håndhævelse af reglerne i nærværende direktiv og af TEUF's principper bør Rådets direktiv 89/665/EØF ([1]) og Rådets direktiv 92/13/EØF ([2]) også finde anvendelse på tjenesteydelseskoncessioner og på koncessioner om bygge- og anlægsarbejder, der tildeles af både ordregivende myndigheder og ordregivende enheder. Direktiv 89/665/EØF og 92/13/EØF bør ændres i overensstemmelse hermed.

(82) Behandlingen af personoplysninger i henhold til dette direktiv bør reguleres ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF ([3]).

(83) Medlemsstaterne skal konsekvent og systematisk overvåge, hvordan reglerne om tildeling af koncessionskontrakter gennemføres og fungerer, for at sikre en effektiv og ensartet anvendelse af EU's lovgivning.

(84) Kommissionen bør vurdere de økonomiske virkninger for det indre marked, navnlig med hensyn til faktorer som grænseoverskridende kontrakttildeling, SMV'ers deltagelse og transaktionsomkostninger, som følge af anvendelse af tærsklerne i dette direktiv, og af udelukkelsen i artikel 12 under hensyntagen til vandsektorens særlige strukturer. Kommissionen bør aflægge rapport herom til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 18. april 2019. I overensstemmelse med artikel XXIV, stk. 7, i GPA-aftalen vil GPA-aftalen blive genstand for yderligere forhandlinger tre år efter dens ikrafttræden og derefter regelmæssigt. I den sammenhæng bør det vurderes, om tærskelværdierne er hensigtsmæssige i forbindelse med forhandlinger i henhold til GPA-aftalen under hensyntagen til virkningen af inflation og

([1]) Rådets direktiv 89/665/EØF af 21. december 1989 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter (EFT L 395 af 30.12.1989, s. 33).

([2]) Rådets direktiv 92/13/EØF af 25. februar 1992 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelse af EF-reglerne for fremgangsmåden ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation (EFT L 76 af 23.3.1992, s. 14).

([3]) Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31).

▼B

transaktionsomkostninger. Hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, bør Kommissionen overveje at foreslå en forhøjelse af de tærskler, der gælder i henhold til GPA-aftalen, under næste forhandlingsrunde. Hvis disse tærskler ændres, bør den rapport, som Kommissionen udarbejder, om nødvendigt efterfølges af et lovgivningsforslag, som ændrer de tærskler, der er fastsat i dette direktiv.

(85) Med henblik på tilpasning til den hurtige tekniske, økonomiske og lovgivningsmæssige udvikling bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TFEU for så vidt angår tilpasning af listen over retsakter i bilag III, tilpasning af tekniske fremgangsmåder for beregningsmetoderne vedrørende tærsklen samt for regelmæssigt revision af selve tærsklen, ændringer af henvisning til CPV nomenklaturen, og tilpasning af listen over retsakter i bilag X. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.

(86) For at sikre ensartede betingelser vedrørende proceduren for udarbejdelse og fremsendelse af bekendtgørelser og for fremsendelse og offentliggørelse af data i bilag V, VII og VIII bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ([1]). Rådgivningsproceduren bør anvendes til vedtagelsen af gennemførelsesretsakter, som hverken har indvirkning på den finansielle situation eller på arten og omfanget af de forpligtelser, der følger af dette direktiv. Disse retsakter er derimod kendetegnet ved udelukkende at have administrative formål og tjener til at lette anvendelsen af dette direktiv.

(87) Målet for dette direktiv, nemlig samordningen af de nødvendige love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne for visse procedurer for koncessioner kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af dets omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(88) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter har medlemsstaterne forpligtet sig til i begrundede tilfælde at lade meddelelsen af deres gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. Med hensyn til dette direktiv finder lovgiveren, at fremsendelsen af sådanne dokumenter er begrundet —

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

▼B

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

AFSNIT I:	GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE, PRINCIPPER OG DEFINITIONER
KAPITEL I:	Anvendelsesområde, generelle principper og definitioner
AFDELING I:	GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE, GENERELLE PRINCIPPER, DEFINITIONER OG TÆRSkel
Artikel 1:	Genstand og anvendelsesområde
Artikel 2:	Princippet om offentlige myndigheders ret til frit at træffe beslutninger
Artikel 3:	Princippet om ligebehandling, ikkediskrimination og gennemsigtighed
Artikel 4:	Frihed til at definere tjenesteydelser af almen økonomisk interesse
Artikel 5:	Definitioner
Artikel 6:	Ordregivende myndigheder
Artikel 7:	Ordregivende enheder
Artikel 8:	Tærskel og metoder til beregning af den anslåede koncessionsværdi
Artikel 9:	Revision af tærsklen
AFDELING II:	UNDTAGELSER
Artikel 10:	Undtagelser for koncessioner tildelt af ordregivende myndigheder og ordregivende enheder
Artikel 11:	Særlige undtagelser inden for elektronisk kommunikation
Artikel 12:	Særlige undtagelser på vandområdet
Artikel 13:	Koncessioner, der tildeles en tilknyttet virksomhed
Artikel 14:	Koncessioner, der tildeles et joint venture eller en ordregivende myndighed, der deltager i et joint venture
Artikel 15:	Ordregivende enheders meddelelse af oplysninger
Artikel 16:	Udelukkelse af aktiviteter, som er direkte undergivet almindelige konkurrencevilkår
Artikel 17:	Koncessioner mellem enheder i den offentlige sektor
AFDELING III:	Almindelige bestemmelser
Artikel 18:	Koncessionens varighed
Artikel 19:	Sociale tjenesteydelser og andre specifikke tjenesteydelser
Artikel 20:	Blandede kontrakter
Artikel 21:	Blandede indkøbskontrakter, der omhandler forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter

▼B

Artikel 22:	Kontrakter, der omfatter aktiviteter, der er omhandlet i bilag II, og andre aktiviteter
Artikel 23:	Koncessioner, der både omfatter aktiviteter, der er omhandlet i bilag II, og aktiviteter på forsvars- eller sikkerhedsområdet
AFDELING IV:	SÆRLIGE SITUATIONER
Artikel 24:	Koncessioner, der er omfattet forbehold
Artikel 25:	Tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling
KAPITEL II:	Principper
Artikel 26:	Økonomiske aktører
Artikel 27:	Nomenklaturer
Artikel 28:	Fortrolighed
Artikel 29:	Regler for kommunikation
AFSNIT II:	REGLER FOR TILDELING AF KONCESSIONER: GENERELLE PRINCIPPER, GENNEMSIGTIGHED OG PROCEDUREMÆSSIGE GARANTIER
KAPITEL I:	Generelle principper
Artikel 30:	Generelle principper
Artikel 31:	Koncessionsbekendtgørelser
Artikel 32:	Bekendtgørelser om koncessionstildeling
Artikel 33:	Udarbejdelse og offentliggørelse af bekendtgørelser og meddelelser
Artikel 34:	Elektronisk adgang til koncessionsdokumenter
Artikel 35:	Bekæmpelse af korruption og interessekonflikter
KAPITEL II:	Proceduremæssige garantier
Artikel 36:	Tekniske og funktionelle krav
Artikel 37:	Proceduremæssige garantier
Artikel 38:	Udvælgelse og kvalitativ vurdering af ansøgere
Artikel 39:	Frister for indgivelse af ansøgninger og tilbud vedrørende koncessionen
Artikel 40:	Meddelelse til ansøgerne og tilbudsgiverne
Artikel 41:	Tildelingskriterier
AFSNIT III:	REGLER FOR UDFØRELSEN AF KONCESSIONER
Artikel 42:	Underleverancer
Artikel 43:	Ændring af kontrakter i deres løbetid
Artikel 44:	Opsigelse af koncessioner
Artikel 45:	Overvågning og rapportering

▼B

AFSNIT IV:	ÆNDRINGER AF DIREKTIV 89/665/EØF OG 92/13/EØF
Artikel 46:	Ændring af direktiv 89/665/EØF
Artikel 47:	Ændring af direktiv 92/13/EØF
AFSNIT V:	DELEGEREDE BEFØJELSER, GENNEMFØRELSESBEFØJELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER
Artikel 48:	Udøvelse af de delegerede beføjelser
Artikel 49:	Hasteprocedure
Artikel 50:	Udvalgsprocedure
Artikel 51:	Gennemførelse
Artikel 52:	Overgangsbestemmelser
Artikel 53:	Overvågning og rapportering
Artikel 54:	Ikrafttræden
Artikel 55:	Adressater
BILAG	
BILAG I:	LISTE OVER DE I ARTIKEL 5, NR. 7, OMHANDLEDE AKTIVITETER
BILAG II:	AKTIVITETER, DER UDØVES AF ORDREGIVENDE ENHEDER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 7
BILAG III:	EU-RETSAKTER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 7, STK. 2, LITRA B)
BILAG IV:	TJENESTEYDELSER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 19
BILAG V:	OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I KONCESSIONSBEKENDTGØRELSER, SOM OMHANDLET I ARTIKEL 31
BILAG VI:	OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I FORHÅNDSMEDDELELSER VEDRØRENDE KONCESSIONER TIL SOCIALE OG ANDRE SPECIFIKKE TJENESTEYDELSER, SOM OMHANDLET I ARTIKEL 31, STK. 3
BILAG VII:	OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I BEKENDTGØRELSER OM TILDELTE KONCESSIONER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 32
BILAG VIII:	OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I BEKENDTGØRELSER OM TILDELTE KONCESSIONER VEDRØRENDE SOCIALE TJENESTEYDELSER OG ANDRE SPECIFIKKE TJENESTEYDELSER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 32
BILAG IX:	KARAKTERISTIKA VEDRØRENDE OFFENTLIGGØRELSE

▼B

BILAG X: LISTE OVER INTERNATIONALE SOCIALE OG MILJØMÆSSIGE KONVENTIONER OMHANDLET I ARTIKEL 30, STK. 3

BILAG XI: OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I BEKENDTGØRELSER OM ÆNDRING AF EN KONCESSION I DENS LØBETID I HENHOLD TIL ARTIKEL 43

AFSNIT I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE, PRINCIPPER OG DEFINITIONER

KAPITEL I

Anvendelsesområde, generelle principper og definitioner

Afdeling I

Genstand, anvendelsesområde, generelle principper, definitioner og tærskel

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. I dette direktiv fastsættes reglerne for ordregivende myndigheders og ordregivende enheders udbudsprocedurer gennem en koncession, hvis værdi anslås ikke at være mindre end tærsklerne fastsat i artikel 8.

2. Dette direktiv finder anvendelse på af koncessioner på bygge- og anlægsarbejder eller på tjenesteydelser tildelt økonomiske aktører af:

a) ordregivende myndigheder, eller

b) ordregivende enheder, såfremt bygge- og anlægsarbejderne eller tjenesteydelserne er beregnet til gennemførelse af en af de aktiviteter, der er omhandlet i bilag II.

3. Anvendelsen af dette direktiv er underlagt artikel 346 i TEUF.

4. Aftaler, afgørelser eller andre juridiske instrumenter, der organiserer overførsel af kompetencer og ansvar vedrørende gennemførelse af offentlige opgaver mellem ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder eller grupperinger af ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, og som ikke indebærer, at der skal ydes betaling for kontraktmæssige ydelser, er et spørgsmål om intern organisation i den berørte medlemsstat og berøres som sådan ikke på nogen måde af dette direktiv.

Artikel 2

Princippet om offentlige myndigheders ret til frit at træffe beslutninger

1. I dette direktiv anerkendes princippet om nationale, regionale og lokale myndigheders ret til frit at træffe beslutninger i overensstemmelse med national lovgivning og EU-retten. Disse myndigheder kan frit afgøre, hvordan udførelsen af bygge- og anlægsarbejder og leveringen af tjenesteydelser bedst forvaltes, for at sikre især et højt niveau af kvalitet, sikkerhed og overkommelige priser, ligebehandling og fremme af universel adgang og brugerrettigheder i forbindelse med offentlige tjenesteydelser.

▼B

Disse myndigheder kan vælge at udføre deres opgaver af almen interesse med egne midler eller i samarbejde med andre ordregivende myndigheder eller at uddelegere dem til andre økonomiske aktører.

2. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes ejendomsretlige ordninger. Det medfører især ikke et krav om privatisering af offentlige virksomheder, der leverer tjenesteydelser til den offentlige sektor.

Artikel 3

Princippet om ligebehandling, ikkediskrimination og gennemsigtighed

1. De ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder behandler økonomiske aktører ens og uden forskelsbehandling og handler på en gennemsigtig og forholdsmæssig måde.

Koncessionstildelingsproceduren, herunder den anslåede værdi, udformes ikke med det formål at udelukke denne fra direktivets anvendelsesområde eller uretmæssigt at favorisere visse økonomiske aktører eller visse bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser eller stille dem mindre gunstigt.

2. De ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder sigter mod at sikre gennemsigtighed i forbindelse med tildelingsproceduren og opfyldelsen af kontrakten samtidig med, at artikel 28 overholdes.

Artikel 4

Frihed til at definere tjenesteydelser af almen økonomisk interesse

1. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes frihed til i overensstemmelse med EU-retten at fastsætte, hvad de betragter som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, og bestemme, hvordan disse tjenesteydelser skal organiseres og finansieres, i overensstemmelse med reglerne om statsstøtte, og hvilke specifikke forpligtelser der bør gælde for dem. Ligeledes berører dette direktiv ikke den måde, hvorpå medlemsstaterne udformer deres socialsikringsordninger.

2. Ikkeøkonomiske tjenesteydelser af almen interesse er ikke omfattet af anvendelsesområdet for dette direktiv.

Artikel 5

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1) »koncessioner«: koncessioner på bygge- og anlægsarbejder eller på tjenesteydelser som defineret i litra a) og b):

   a) »koncession på bygge- og anlægsarbejder«: en gensidigt bebyrdende kontrakt, der indgås skriftligt, hvorved en eller flere ordregivende myndigheder eller kontraherende enheder overdrager ansvaret for udførelse af bygge- og anlægsarbejder til en eller flere økonomiske aktører, hvor vederlaget for denne overdragelse enten udelukkende består i retten til at udnytte de bygge- og anlægsarbejder, der er omfattet af kontrakten, eller i denne ret sammen med betaling af en pris

▼B

b) »koncession på tjenesteydelser«: en gensidigt bebyrdende kontrakt, der indgås skriftligt, hvorved en eller flere ordregivende myndigheder eller kontraherende enheder overdrager ansvaret for levering og forvaltning af tjenesteydelser, som ikke omfatter de i litra a) omhandlede bygge- og anlægsarbejder, til en eller flere økonomiske aktører, hvor vederlaget for denne overdragelse enten udelukkende består i retten til at udnytte de tjenesteydelser, der er omfattet af kontrakten, eller i denne ret sammen med betaling af en pris.

Tildeling af en koncession på bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser indebærer, at der overføres en driftsrisiko til koncessionshaver ved udnyttelsen af disse bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, som omfatter en efterspørgsels- eller en udbudsrisiko eller begge dele. Koncessionshaveren anses for at påtage sig driftsrisikoen, hvis han under normale driftsbetingelser ikke er garanteret at tjene de foretagne investeringer og de afholdte omkostninger i forbindelse med driften af de bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, der er genstand for koncessionen, ind igen. Den del af risikoen, der overføres til koncessionshaveren, indebærer en reel eksponering for markedets omskiftelighed således, at ethvert potentielt anslået tab, som koncessionshaveren måtte lide, ikke blot er rent nominelt eller ubetydeligt

2) »økonomisk aktør«: enhver fysisk eller juridisk person eller enhver offentlig enhed eller en gruppe af sådanne personer eller enheder, herunder midlertidige sammenslutninger af virksomheder, som tilbyder udførelse af arbejder og/eller bygge- og anlægsarbejder og levering af varer eller tjenesteydelser på markedet

3) »ansøger«: en økonomisk aktør, der har anmodet om en opfordring til, eller som er blevet opfordret til at deltage i en koncessionstildelingsprocedure

4) »tilbudsgiver«: en økonomisk aktør, der har afgivet et tilbud

5) »koncessionshaver«: en økonomisk aktør, der er blevet tildelt en koncession

6) »skriftlig(t)«: ethvert udtryk bestående af ord eller tal, som kan læses, reproduceres og derefter videresendes, herunder informationer, der overføres og lagres ved hjælp af elektroniske midler

7) »udførelse af bygge- og anlægsarbejder«: enten udførelse eller både projektering og udførelse af bygge- og anlægsarbejder vedrørende en af de i bilag I omhandlede aktiviteter eller udførelse ved et hvilket som helst middel af bygge- og anlægsarbejder, der svarer til krav angivet af den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed, der har bestemmende indflydelse på typen eller projekteringen af bygge- og anlægsarbejderne

8) »et bygge- og anlægsarbejde«: resultatet af et sæt bygge- og anlægsaktiviteter bestemt til i sig selv at udfylde en økonomisk eller teknisk funktion

9) »elektronisk middel«: elektronisk udstyr til behandling (herunder digital kompression) og lagring af data, der sendes, rutes og modtages via tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler

▼B

10) »eksklusive rettigheder«: rettigheder, som er meddelt af en kompetent myndighed i en medlemsstat i henhold til en lov eller offentliggjort administrativ bestemmelse, som er forenelige med traktaterne, som bevirker, at udøvelsen af en aktivitet forbeholdes en økonomisk aktør, og som i væsentlig grad påvirker andre økonomiske aktørers muligheder for at udføre den pågældende aktivitet

11) »særlige rettigheder«: rettigheder, som er meddelt af en kompetent myndighed i en medlemsstat i henhold til en lov eller offentliggjort administrativ bestemmelse, som er i forenelige med traktaterne, som bevirker, at udøvelsen af en aktivitet forbeholdes to eller flere økonomiske aktører, og som i væsentlig grad påvirker andre økonomiske aktørers muligheder for at udføre den pågældende aktivitet.

12) »koncessionsdokument«: ethvert dokument, som den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed har frembragt eller henvist til i forbindelse med beskrivelse eller bestemmelse af dele af koncessionen eller proceduren, herunder koncessionsbekendtgørelsen, de tekniske og funktionelle krav, foreslåede koncessionsbetingelser, udformning af ansøgernes og tilbudsgivernes fremlagte dokumenter, oplysninger om alment gældende forpligtelser samt alle supplerende dokumenter

13) »innovation«: indførelse af en ny eller betydeligt forbedret vare, tjenesteydelse eller proces, herunder, men ikke begrænset til produktions-, bygge- eller anlægsaktiviteter, en ny markedsføringsmetode eller en nyorganisatorisk metode inden for forretningspraksis, arbejdspladsorganisation eller eksterne relationer, som bl.a. har til formål at bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer eller støtte Europa 2020-strategien.

Artikel 6

Ordregivende myndigheder

1. I dette direktiv forstås ved »ordregivende myndigheder« statslige, regionale eller lokale myndigheder, offentligretlige organer eller sammenslutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer undtagen de myndigheder, organer eller sammenslutninger, der udfører en af de i bilag II omhandlede aktiviteter og tildeler koncessioner med henblik på udførelse af en af disse aktiviteter.

2. »Regionale myndigheder« omfatter alle myndigheder i de administrative enheder, der er opført, men ikke udtømmende, i NUTS 1 og 2 som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 ([1]).

3. »Lokale myndigheder« omfatter alle myndigheder i de administrative enheder, der hører under NUTS 3, og mindre administrative enheder som omhandlet i forordning (EF) nr. 1059/2003.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 af 26. maj 2003 om indførelse af en fælles nomenklatur for regionale enheder (NUTS) (EUT L 154 af 21.6.2003, s. 1).

▼B

4. »Offentligretlige organer«: organer med alle de følgende karakteristika:

a) de er oprettet specielt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter

b) de har status som juridisk person, og

c) de finansieres for størstedelens vedkommende af staten, regionale eller lokale myndigheder eller andre offentligretlige organer, eller er underlagt disse myndigheder eller enheders kontrol, eller de har et administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan, hvor mere end halvdelen af medlemmerne udpeges af staten, regionale eller lokale myndigheder eller andre offentligretlige organer.

Artikel 7

Ordregivende enheder

1. I dette direktiv forstås ved »ordregivende enheder« enheder, der udfører en af de aktiviteter, der henvises til i bilag II, og som tildeler en koncession med henblik på udførelsen af en af disse aktiviteter, og som er en af følgende:

a) statslige, regionale eller lokale myndigheder, offentligretlige organer eller sammenslutninger bestående af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere offentligretlige organer

b) offentlige virksomheder, jf. denne artikel, stk. 4

c) andre enheder end dem i dette stykkes litra a) og b), men som råder over særlige eller eksklusive rettigheder, der er meddelt med henblik på udførelsen af de aktiviteter, der er omhandlet i bilag II.

2. Enheder, der er givet særlige eller eksklusive rettigheder ved en procedure, hvor der er sikret tilstrækkelig offentlighed, og hvor overdragelsen af disse rettigheder var baseret på objektive kriterier, ikke »ordregivende enheder«, som omhandlet i stk. 1, litra c). Sådanne procedurer omfatter

a) udbudsprocedurer med forudgående indkaldelse af tilbud i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU ([1]) og direktiv 2014/25/EU, direktiv 2009/81/EF eller nærværende direktiv

b) procedurer i overensstemmelse med andre EU-retsakter angivet i bilag III, som sikrer tilstrækkelig forudgående gennemsigtighed ved tildeling af tilladelser på grundlag af objektive kriterier.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (se side 65 i denne EUT).

▼B

3. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 48 vedrørende ændring af fortegnelsen over EU-retsakter i bilag III, når sådanne ændringer er nødvendige på grund af ophævelse eller ændring af sådanne retsakter eller på grund af vedtagelsen af nye retsakter.

4. Ved »offentlig virksomhed« forstås enhver virksomhed, som de ordregivende myndigheder direkte eller indirekte kan have bestemmende indflydelse på som følge af ejerforhold, kapitalindskud eller de for virksomheden gældende regler.

De ordregivende myndigheder antages at have bestemmende indflydelse i følgende tilfælde, når de ordregivende myndigheder direkte eller indirekte:

a) besidder majoriteten af virksomhedens ansvarlige kapital

b) råder over flertallet af de stemmer, som er knyttet til de kapitalandele, virksomheden har udstedt

c) kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i virksomhedens administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan.

Artikel 8

Tærskler og metoder til beregning af den anslåede koncessionsværdi

1. Dette direktiv finder anvendelse på koncessioner, hvis værdi er mindst ►M1 5 225 000 EUR ◄.

2. Værdien af en koncession er koncessionshaverens samlede omsætning i kontraktens løbetid, eksklusive moms, som anslået af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed, som vederlag for bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser, herunder varer, der skal leveres i forbindelse med udførelsen af koncessionen.

Den anslåede værdi skal være gældende på tidspunktet for afsendelsen af koncessionsbekendtgørelsen eller, såfremt der ikke kræves en sådan bekendtgørelse, på det tidspunkt, hvor den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed indleder koncessionstildelingsproceduren, f.eks. ved, hvor det er hensigtsmæssigt, at tage kontakt til økonomiske aktører med henblik på koncessionen.

Med henblik på anvendelsen af stk. 1, hvis værdien af koncessionen på tidspunktet for tildelingen er mere end 20 % højere end dens anslåede værdi, er den anslåede værdi koncessionens værdi på tidspunktet for tildelingen.

3. Koncessionens anslåede værdi beregnes efter en objektiv metode, der beskrives nærmere i koncessionsdokumenterne. Ved beregningen af koncessionens anslåede værdi, skal de ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder i givet fald navnlig tage hensyn til

a) værdien af enhver form for optioner og eventuelle forlængelser af koncessionens varighed

▼B

b) indtægter fra betaling af gebyrer og bøder fra brugerne af bygge- og anlægsarbejderne eller tjenesteydelserne ud over dem, der opkræves på vegne af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed

c) betalinger eller finansielle fordele i enhver form, der foretages af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed eller af en anden offentlig myndighed til koncessionshaveren, herunder kompensation for opfyldelse af en offentlig serviceforpligtelse og offentlige investeringstilskud

d) værdien af bevillinger eller andre finansielle fordele i enhver form fra tredjemand for udførelsen af koncessionen

e) indtægter fra salg af aktiver, der er en del af koncessionen

f) værdien af alle de varer og tjenesteydelser, der stilles til rådighed for koncessionshaveren af de ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder, forudsat de er nødvendige for udførelsen af bygge- og anlægsarbejderne eller tjenesteydelserne

g) præmier eller betalinger til ansøgere eller tilbudsgivere.

4. Metoden til beregning af en koncessions anslåede værdi må ikke vælges med det formål at udelukke den fra dette direktivs anvendelsesområde. En koncession må ikke opdeles med henblik på at udelukke det fra dette direktivs anvendelsesområde, medmindre det er objektivt begrundet.

5. Når foreslåede arbejder eller tjenesteydelser kan medføre, at koncessioner tildeles i form af separate delkontrakter, tages der hensyn til den samlede anslåede værdi af alle delkontrakterne.

6. Når den samlede værdi af delkontrakterne er lig med eller overstiger tærsklen i denne artikel, finder direktivet anvendelse på tildelingen af hver enkelt delkontrakt.

Artikel 9

Revision af tærsklen

1. Hvert andet år fra den 30. juni 2013 kontrollerer Kommissionen, at den i artikel 8, stk. 1, fastsatte tærskel svarer til den tærskel, der er fastsat i Verdenshandelsorganisationens GPA-aftale om offentlige udbud (»GPA-aftalen«) i forbindelse med bygge- og anlægskoncessioner, og reviderer den om nødvendigt i overensstemmelse med nærværende artikel.

Kommissionen beregner i overensstemmelse med beregningsmetoden i GPA-aftalen tærsklen på grundlag af euroens gennemsnitlige dagskurs udtrykt i særlige trækningsrettigheder (SDR) i de 24 måneder, der slutter den 31. august, der går umiddelbart forud for revisionen med virkning fra den 1. januar. Den således reviderede tærskel afrundes om nødvendigt ned til nærmeste tusinde euro for at sikre overholdelsen af den tærskel, der er fastsat i GPA-aftalen, og som er udtrykt i SDR.

▼B

2. Kommissionen fastsætter hvert andet år fra den 1. januar 2014 værdierne i den nationale valuta for medlemsstater, der ikke har euroen som valuta af de tærskler, der er nævnt i artikel 8, stk. 1, som er revideret i kraft af stk. 1 i nærværende artikel.

Fastsættelsen af sådanne værdier baseres i henhold til beregningsmetoden i GPA-aftalen om offentlige udbud på disse valutaers gennemsnitlige dagskurs, der svarer til den gældende tærskel i forhold til euroen i de 24 måneder, der slutter den 31. august, der går umiddelbart forud for revisionen med virkning fra den 1. januar.

3. Kommissionen offentliggør den reviderede tærskel, der er omhandlet i stk. 1, modværdien af tærskelbeløbet i national valuta, jf. stk. 2, første afsnit, og den værdi, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 2, andet afsnit, i *Den Europæiske Unions Tidende* ved begyndelsen af den november måned, der følger efter revisionen.

4. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 48 for at tilpasse den metode, der er fastsat i nærværende artikels stk. 1, andet afsnit, til enhver ændring af den metode, der er fastsat i GPA-aftalen, med henblik på at revidere tærsklerne i artikel 8, stk. 1, og fastsætte de tilsvarende værdier i den nationale valuta for medlemsstater, der ikke har euroen som valuta, som nævnt i stk. 2 i nærværende artikel.

Kommissionen tillægges også beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 48 med henblik på at revidere tærsklerne i artikel 8, stk. 1, i henhold til denne artikels stk. 1.

5. Hvis det er nødvendigt at revidere tærsklen, og når tidspres forhindrer anvendelsen af den i artikel 48 fastsatte procedure, og det derfor er påkrævet af særligt hastende årsager, anvendes proceduren i artikel 49 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til stk. 4, andet afsnit, i nærværende artikel.

Afdeling II

Undtagelser

Artikel 10

Undtagelser for koncessioner tildelt af ordregivende myndigheder og ordregivende enheder

1. Dette direktiv finder ikke anvendelse på tjenesteydelseskoncessioner, der tildeles en ordregivende myndighed eller en ordregivende enhed som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), eller en sammenslutning heraf på grundlag af en eksklusiv rettighed.

▼B

Dette direktiv finder ikke anvendelse på tjenesteydelseskoncessioner, der tildeles en økonomisk aktør på grundlag af en eksklusiv rettighed, som er tildelt i overensstemmelse med TEUF og EU-retsakter, der fastsætter fælles regler om markedsadgang i forbindelse med aktiviteterne i bilag II.

2. Uanset andet afsnit i nærværende artikels stk. 1, finder artikel 32 anvendelse, hvis den sektorspecifikke EU-ret i nævnte afsnit ikke fastsætter sektorspecifikke krav om gennemsigtighed.

Hvis en medlemsstat tildeler en eksklusiv rettighed til en økonomisk aktør til udøvelsen af en af aktiviteterne i bilag II, underretter den Kommissionen herom inden for en måned efter tildelingen af denne eksklusive rettighed.

3. Dette direktiv finder ikke anvendelse på koncessioner, som vedrører lufttrafiktjenester på grundlag af en licens efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 ([1]), eller på koncessioner, som vedrører offentlig personbefordring efter forordning (EF) nr. 1370/2007.

4. Dette direktiv finder ikke anvendelse på koncessioner, som den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed er forpligtet til at tildele eller tilrettelægge i overensstemmelse med andre procedurer end dem, der er fastsat i dette direktiv, og som er fastsat:

a) i et juridisk instrument, hvorved der skabes internationale retslige forpligtelser, såsom en international aftale indgået i overensstemmelse med TEUF mellem en medlemsstat og et eller flere tredjelande eller underafdelinger heraf om levering af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser med henblik på signatarernes fælles gennemførelse eller udnyttelse af et projekt

b) af en international organisation.

Dette direktiv finder ikke anvendelse på koncessioner, som den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed tildeler i overensstemmelse med udbudsregler, der er fastsat af en international organisation eller en international finansieringsinstitution, hvis de pågældende koncessioner fuldt ud finansieres af denne organisation eller institution. I tilfælde af koncessioner, der for størstedelens vedkommende samfinansieres af en international organisation eller en international finansieringsinstitution, aftaler parterne relevante udbudsprocedurer.

Medlemsstaterne meddeler alle juridiske instrumenter, der er nævnt i nærværende stykkes første afsnit, litra a), til Kommissionen, som kan høre Det Rådgivende Udvalg for Offentlige Udbud, der er omhandlet i artikel 50.

Dette stykke finder ikke anvendelse på koncessioner på forsvars- og sikkerhedsområdet som omhandlet i direktiv 2009/81/EF.

5. Dette direktiv finder ikke anvendelse på koncessioner på forsvars- og sikkerhedsområdet, som omhandlet i direktiv 2009/81/EF, som er omfattet af:

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafiktjenester i Fællesskabet (EUT L 293 af 31.10.2008, s. 3).

▼B

a) særlige procedureregler i henhold til en international aftale eller overenskomst mellem en eller flere medlemsstater og et eller flere tredjelande

b) særlige procedureregler i henhold til en international aftale eller overenskomst i forbindelse med troppestationering, og når aftalen vedrører virksomheder i en medlemsstat eller i et tredjeland

c) særlige procedureregler for en international organisation, der indkøber til sine formål, eller til koncessioner, som en medlemsstat skal tildele i overensstemmelse med de nævnte regler.

6. Dette direktiv finder anvendelse på tildeling af koncessioner på forsvars- og sikkerhedsområdet, jf. direktiv 2009/81/EF, med undtagelse af følgende:

a) koncessioner, i forbindelse med hvilke anvendelsen af dette direktivs bestemmelser ville indebære, at en medlemsstat skulle meddele oplysninger, hvis videregivelse den anser for værende i strid med sine væsentlige sikkerhedsinteresser, eller koncessioner hvor udbuddet og udførelsen af koncessionen er erklæret hemmelige eller skal ledsages af særlige sikkerhedsforanstaltninger i overensstemmelse med gældende love og administrative bestemmelser i en medlemsstat, forudsat at medlemsstaten har fastslået, at de pågældende væsentlige interesser ikke kan garanteres gennem mindre indgribende foranstaltninger, så som omhandlet i stk. 7

b) koncessioner, der tildeles inden for rammerne af et samarbejdsprogram som omtalt i artikel l3, litra c), i direktiv 2009/81/EF

c) koncessioner, der tildeles af en regering til en anden regering vedrørende bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser, som er direkte forbundet med militærudstyr eller følsomt udstyr, eller bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser, der specifikt anvendes til militære formål, eller følsomme bygge- og anlægsarbejder og følsomme tjenesteydelser

d) koncessioner, der indgås i tredjelande, og som gennemføres, når der stationeres styrker uden for Unionens område, hvor de operationelle behov kræver, at disse koncessioner indgås med økonomiske aktører i det område, hvor operationerne finder sted, og

e) koncessioner, der på anden måde er undtaget i henhold til dette direktiv.

7. Dette direktiv finder ikke anvendelse på koncessioner, der ikke på anden vis er undtaget i henhold til stk. 6, i det omfang beskyttelsen af en medlemsstats væsentlige sikkerhedsinteresser ikke kan sikres ved mindre indgribende foranstaltninger, f.eks. ved at der pålægges krav om beskyttelse af fortroligheden af informationer, som den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed stiller til rådighed i en koncessionstildelingsprocedure som fastsat i dette direktiv.

▼B

8. Dette direktiv finder ikke anvendelse på tjenesteydelseskoncessioner om

a) erhvervelse eller leje — uanset finansieringsform — af jord, eksisterende bygninger eller anden fast ejendom eller vedrørende rettigheder hertil

b) anskaffelse, udvikling, produktion eller samproduktion af programmateriale, der er beregnet til audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet, og som tildeles af udbydere af audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet, eller koncessioner om sendetid eller programudbud, der tildeles udbydere af audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet. I dette litra har henholdsvis »audiovisuelle medietjenester« og »medietjenesteudbydere« samme betydning som i artikel 1, stk. 1, litra a), og artikel 1, stk. 1, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU ([1]). »Program« har samme betydning som i artikel 1, stk. 1, litra b), i nævnte direktiv, men omfatter også radioprogrammer og radioprogrammaterialer. I forbindelse med denne bestemmelse har »programmateriale« endvidere samme betydning som »program«.

c) voldgifts- og mæglingstjenesteydelser

d) om følgende juridiske tjenesteydelser:

i) juridisk repræsentation af en klient ved en advokat som omhandlet i artikel 1 i Rådets direktiv 77/249/EØF ([2]) i forbindelse med:

— voldgift eller mægling, der finder sted i en medlemsstat, eller ved en international voldgifts- eller mæglingsinstans, eller

— retssager ved domstole, retter eller offentlige myndigheder i en medlemsstat eller et tredjeland eller ved internationale domstole, retter eller institutioner

ii) juridisk rådgivning ydet som forberedelse af enhver af de sager, der er omhandlet i nr. i) i dette litra, eller hvor der er en konkret indikation af høj sandsynlighed for, at det spørgsmål, som rådgivningen vedrører, vil blive genstand for en sådan sag, forudsat at rådgivningen gives af en advokat som omhandlet i artikel 1 i direktiv 77/249/EØF

iii) dokumentcertificerings- og autentificeringstjenester, der skal ydes af notarer

iv) juridiske tjenesteydelser, der ydes af formueforvaltere eller udpegede værger, eller andre juridiske tjenesteydelser, der ydes af personer udpeget af en domstol eller en ret i den pågældende medlemsstat, eller som er udpeget ved lov til at udføre særlige opgaver i forbindelse med tilsynet med sådanne domstole eller retter

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (direktiv om audiovisuelle medietjenester) (EUT L 95 af 15.4.2010, s. 1).

([2]) Rådets direktiv 77/249/EØF af 22. marts 1977 om lettelser med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters fri udveksling af tjenesteydelser (EFT L 78 af 26.3.1977, s. 17).

▼B

v) andre juridiske tjenesteydelser, der i den pågældende medlemsstat er forbundet med udøvelsen af offentlig myndighed, selv om den kun er lejlighedsvis

e) finansielle tjenesteydelser i forbindelse med udstedelse, salg, køb eller overførsel af værdipapirer eller andre finansielle instrumenter som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF ([1]), centralbankers tjenesteydelser og operationer, der udføres med den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet og den europæiske stabilitetsmekanisme

f) lån, uanset om de ydes i forbindelse med udstedelse, salg, køb eller overførsel af værdipapirer eller andre finansielle instrumenter

g) civilforsvar, beredskabstjenester og tjenester til forebyggelse af farer, som ydes af nonprofitorganisationer eller -sammenslutninger, og som er omfattet af CPV-koderne: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 og 85143000-3 undtagen patienttransportambulancetjenester;

h) politiske kampagnetjenester, der er omfattet af CPV-koderne 79341400-0, 92111230-3 og 92111240-6, når de tildeles af et politisk parti i forbindelse med en valgkampagne.

9. Dette direktiv finder ikke anvendelse på tjenesteydelseskoncessioner for lotteritjenester, der er omfattet af CPV-kode 92351100-7 tildelt af en medlemsstat til en økonomisk aktør på grundlag af en eksklusiv rettighed. I forbindelse med dette stykke dækker begrebet eksklusiv rettighed ikke de rettigheder, der henvises til i artikel 7, stk. 2, i dette direktiv.

Tildeling af den eksklusive rettighed er betinget af offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende.*

10. Dette direktiv gælder ikke for koncessioner, som ordregivende enheder tildeler med henblik på udøvelse af deres aktiviteter i et tredjeland under omstændigheder, som ikke indebærer fysisk udnyttelse af et net eller geografisk område i Unionen.

Artikel 11

Særlige undtagelser inden for elektronisk kommunikation

Dette direktiv finder ikke anvendelse på koncessioner, som hovedsagelig har til formål at sætte de ordregivende myndigheder i stand til at stille et offentligt kommunikationsnet til rådighed eller drive et sådant net eller til at levere en eller flere elektroniske kommunikationstjenesteydelser til offentligheden.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF, og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF (EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1).

▼B

I denne artikel har »offentligt kommunikationsnet« og »elektronisk kommunikationstjenesteydelse« samme betydning som i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF ([1]).

Artikel 12

Særlige undtagelser på vandområdet

1. Dette direktiv finder ikke anvendelse på koncessioner om

a) tilrådighedsstillelse eller drift af faste net til betjening af offentligheden i forbindelse med produktion, transport eller distribution af drikkevand

b) forsyning af disse net med drikkevand.

2. Dette direktiv finder endvidere ikke anvendelse på koncessioner, der vedrører en af eller begge følgende, når de er forbundet med en aktivitet, der er omhandlet i stk. 1:

a) vandbygningsprojekter, kunstvanding eller dræning, forudsat at den mængde vand, der er bestemt til drikkevandsforsyning, udgør mere end 20 % af den samlede mængde vand, der stilles til rådighed ved hjælp af de nævnte projekter eller kunstvandings- og dræningsanlæg, eller

b) bortledning eller rensning af spildevand.

Artikel 13

Koncessioner, der tildeles en tilknyttet virksomhed

1. I denne artikel forstås ved »tilknyttet virksomhed« en virksomhed, hvis årsregnskaber er konsolideret med den ordregivende enheds årsregnskaber i overensstemmelse med kravene i direktiv 2013/34/EU.

2. I forbindelse med enheder, der ikke er omfattet af direktiv 2013/34/EU, forstås ved »tilknyttet virksomhed« en virksomhed,

a) som den ordregivende enhed direkte eller indirekte kan udøve bestemmende indflydelse på

b) som kan udøve bestemmende indflydelse på den ordregivende enhed, eller

c) som sammen med den ordregivende enhed er underkastet en anden virksomheds bestemmende indflydelse som følge af ejerforhold, kapitalindskud eller de for virksomheden gældende regler.

Med henblik på denne artikel har begrebet »bestemmende indflydelse« samme betydning som i artikel 7, stk. 4.

3. Hvis betingelserne i nærværende artikels stk. 4 er opfyldt, finder dette direktiv uanset artikel 17 ikke anvendelse på koncessioner, der tildeles

a) af en ordregivende enhed til en tilknyttet virksomhed, eller

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33).

▼B

b) af et joint venture udelukkende bestående af flere ordregivende enheder med henblik på udøvelse af de i bilag II omhandlede aktiviteter, til en virksomhed, der er tilknyttet en af disse ordregivende enheder.

4. Stk. 3 finder anvendelse på

a) tjenesteydelseskoncessioner, hvis mindst 80 % af den samlede gennemsnitlige omsætning, som den tilknyttede virksomhed har haft i løbet af de seneste tre år, hvis man tager de samlede tjenesteydelser, som denne virksomhed har leveret, i betragtning, hidrører fra leveringen af tjenesteydelser til den kontraherende enhed eller andre virksomheder, den er tilknyttet

b) bygge- og anlægskoncessioner, hvis mindst 80 % af den samlede gennemsnitlige omsætning, som den tilknyttede virksomhed har haft i løbet af de seneste tre år, hvis man tager de samlede bygge- og anlægsarbejder, som denne virksomhed har leveret, i betragtning, hidrører fra leveringen af bygge- og anlægsarbejder til den kontraherende enhed eller andre virksomheder, den er tilknyttet.

5. Foreligger omsætningen ikke for de tre seneste regnskabsår på grund af det tidspunkt, hvor den tilknyttede virksomhed blev etableret eller påbegyndte sin aktivitet, er det tilstrækkeligt, at denne virksomhed sandsynliggør, at den i stk. 4, litra a) eller b), nævnte omsætning kan realiseres, især i form af fremskrivning af aktiviteter.

6. Når de samme eller lignende tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder udføres af mere end én virksomhed tilknyttet den ordregivende enhed, som de udgør en økonomisk koncern med, beregnes procentsatserne, jf. stk. 4, under hensyntagen til den samlede omsætning af henholdsvis tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder i de tilknyttede virksomheder.

Artikel 14

Koncessioner, der tildeles et joint venture eller en ordregivende enhed, der deltager i et joint venture

Uanset artikel 17 gælder det, at hvis et joint venture er oprettet for at udføre den pågældende aktivitet i en periode på mindst tre år, og hvis det fastsættes i det instrument, der opretter et joint venture, at de implicerede ordregivende enheder vil indgå heri i mindst den samme periode, finder dette direktiv ikke anvendelse på koncessioner, som

a) et joint venture, der udelukkende består af flere ordregivende enheder med henblik på udøvelse af de i bilag II omhandlede aktiviteter, tildeler en af de deltagende ordregivende enheder, eller

b) en ordregivende enhed tildeler et sådant joint venture, som den er en del af.

Artikel 15

Ordregivende enheders meddelelse af oplysninger

Ordregivende enheder meddeler efter anmodning Kommissionen følgende oplysninger med henblik på anvendelsen af artikel 13, stk. 2 og 3, og artikel 14:

▼B

a) de involverede virksomheders eller joint ventures' navn

b) de pågældende koncessioners art og værdi

c) alle oplysninger, som Kommissionen finder nødvendige for at godtgøre, at forholdet mellem den virksomhed eller det joint venture, som koncessionerne tildeles, og den ordregivende enhed opfylder kravene i artikel 13 eller 14.

Artikel 16

Udelukkelse af aktiviteter, som er direkte undergivet almindelige konkurrencevilkår

Dette direktiv finder ikke anvendelse på koncessioner, som tildeles af ordregivende enheder, hvis det i henhold til artikel 35 i direktiv 2014/25/EU er fastlagt, at aktiviteten er direkte undergivet almindelige konkurrencevilkår i den medlemsstat, hvor koncessionen skal gennemføres, jf. artikel 34 i nævnte direktiv.

Artikel 17

Koncessioner mellem enheder i den offentlige sektor

1. En koncession, som en ordregivende myndighed eller en ordregivende enhed, jf. artikel 7, stk. 1, litra a), tildeler en anden privatretlig eller offentligretlig juridisk person, falder uden for dette direktivs anvendelsesområde, når alle de følgende betingelser alle er opfyldt:

a) den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed underkaster den pågældende juridiske person en kontrol, der svarer til den kontrol, den udøver over sine egne tjenestegrene, og

b) mere end 80 % af aktiviteterne i den kontrollerede juridiske person udføres i forbindelse med gennemførelsen af opgaver, den har fået betroet af den kontrollerende ordregivende myndighed eller ordregivende enhed eller af andre juridiske personer, der kontrolleres af den pågældende ordregivende myndighed eller ordregivende enhed, og

c) der er ikke nogen direkte privat kapitalandel i den kontrollerede juridiske person med undtagelse af ikkekontrollerende eller ikkeblokerende former for private kapitalandele krævet i henhold til nationale lovbestemmelser, jf. traktaterne, som ikke udøver en afgørende indflydelse på den kontrollerede juridiske person.

En ordregivende myndighed eller ordregivende enhed, jf. artikel 7, stk. 1, litra a), anses for at udøve en kontrol over en juridisk person, der svarer til den kontrol, den udøver over sine egne tjenestegrene, som omhandlet i nærværende stykkes første afsnit, litra a), hvis den udøver en bestemmende indflydelse på både strategiske målsætninger og væsentlige beslutninger, der træffes af den kontrollerede juridiske person. Denne kontrol kan også foretages af en anden juridisk person, der selv kontrolleres på samme måde af den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed.

2. Stk. 1 gælder også, når en kontrolleret juridisk person, som er en ordregivende myndighed eller ordregivende enhed, jf. artikel 7, stk. 1, litra a), tildeler en koncession til sin kontrollerende ordregivende myndighed eller ordregivende enhed eller en anden juridisk person, der kontrolleres af den samme ordregivende myndighed eller ordregivende enhed, såfremt der ikke er nogen direkte privat kapitalandel i den

▼B

juridiske person, koncessionen tildeles, med undtagelse af ikkekontrollerende eller ikkeblokerende former for private kapitalandele krævet ved nationale lovbestemmelser, jf. traktaterne, som ikke udøver en afgørende indflydelse på den kontrollerede juridiske person.

3. En ordregivende myndighed eller en ordregivende enhed, jf. artikel 7, stk. 1, litra a), der ikke udøver kontrol over en privatretlig eller offentligretlig juridisk person som omhandlet i nærværende artikels stk. 1, kan alligevel tildele en koncession til den pågældende juridiske person uden at anvende dette direktiv, når alle de følgende betingelser er opfyldt:

a) den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed, jf. artikel 7, stk. 1, litra a), udøver sammen med andre ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder en kontrol over den juridiske person, der svarer til den kontrol, de udøver over deres egne tjenestegrene

b) mere end 80 % af aktiviteterne i den juridiske person udføres i forbindelse med gennemførelsen af opgaver, den har fået betroet af den kontrollerende ordregivende myndighed eller ordregivende enhed eller af andre juridiske personer, der kontrolleres af den samme ordregivende myndighed eller ordregivende enhed, og

c) der er ikke nogen direkte privat kapitalandel i den kontrollerede juridiske person med undtagelse af ikkekontrollerende eller ikkeblokerende former for private kapitalandele krævet i henhold til nationale lovbestemmelser, jf. traktaterne, som ikke udøver en afgørende indflydelse på den kontrollerede juridiske person.

I henhold til dette stykkes første afsnit, litra a), anses ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, jf. artikel 7, stk. 1, litra a), for sammen at udøve fælles kontrol over en juridisk person, når alle de følgende betingelser er opfyldt:

i) den kontrollerede juridiske persons beslutningstagende organer sammensættes af repræsentanter fra alle deltagende ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder. De enkelte repræsentanter kan repræsentere flere eller alle deltagende ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder

ii) de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder kan i fællesskab udøve bestemmende indflydelse på de strategiske målsætninger og væsentlige beslutninger, der træffes af den kontrollerede juridiske person, og

iii) den kontrollerede juridiske person varetager ikke en interesse, der er i modstrid med de kontrollerende ordregivende myndigheders eller ordregivende enheders interesser.

4. En aftale, der udelukkende er indgået mellem to eller flere ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, jf. artikel 7, stk. 1, litra a), falder uden for dette direktivs anvendelsesområde, når alle de følgende betingelser er opfyldt:

a) kontrakten etablerer eller gennemfører et samarbejde mellem de deltagende ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder med det formål at sikre, at de offentlige tjenester, som de skal udøve, leveres med henblik på at opfylde mål, som de er fælles om

b) gennemførelsen af dette samarbejde er udelukkende underlagt hensyn med relation til offentlighedens interesser, og

▼B

c) de deltagende ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder udfører på det åbne marked mindre end 20 % af de aktiviteter, der berøres af samarbejdet.

5. Ved fastsættelsen af procentdelen for aktiviteterne nævnt i stk. 1, første afsnit, litra b), stk. 3, første afsnit, litra b), og stk. 4, litra c), tages der hensyn til den gennemsnitlige samlede omsætning eller et hensigtsmæssigt alternativt aktivitetsbaseret mål såsom omkostninger, som den pågældende juridiske person, ordregivende myndighed eller ordregivende enhed som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), har haft for så vidt angår tjenester, varer og bygge- og anlægsarbejder i de tre år forud for koncessionstildelingen.

Når omsætningen, eller alternative aktivitetsbaserede mål såsom omkostninger, på grund af det tidspunkt, på hvilken den pågældende juridiske person, ordregivende myndighed eller ordregivende enhed blev etableret eller påbegyndte sine aktiviteter, eller på grund af, at dennes aktiviteter er blevet omorganiseret, enten ikke foreligger for de forudgående tre år eller ikke længere er relevant, er det tilstrækkeligt at påvise, at målingen af aktiviteten er troværdig, især i form af fremskrivning af forretningsplaner.

Afdeling III

Almindelige bestemmelser

Artikel 18

Koncessionens varighed

1. Koncessioner har en begrænset varighed. Denne varighed vurderes af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed ud fra de bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, som skal udføres.

2. For koncessioner, der varer mere end fem år, må koncessionens maksimale varighed ikke overstige den tid, der anslås at være nødvendig, for at koncessionshaveren kan tjene de foretagne investeringer i driften af bygge- og anlægsarbejderne eller tjenesteydelserne ind igen sammen med et afkast på den investerede kapital, idet der tages hensyn til, hvilke investeringer der kræves, for at opnå de specifikke kontraktuelle mål.

De investeringer, der tages hensyn til med henblik på udregningen, omfatter både de oprindelige investeringer og eventuelt yderligere investeringer under koncessionens levetid.

Artikel 19

Sociale tjenesteydelser og andre specifikke tjenesteydelser

Koncessioner vedrørende sociale tjenesteydelser og andre specifikke tjenesteydelser, der er anført i bilag IV, og som er omfattet af dette direktiv, er kun underlagt forpligtelsen i artikel 31, stk. 3, artikel 32, 46 og 47.

Artikel 20

Blandede kontrakter

1. Koncessioner, der både vedrører bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser, tildeles i henhold til de bestemmelser, der gælder for den type koncessioner, der kendetegner den pågældende kontrakts hovedformål.

▼B

I forbindelse med blandede koncessioner, der delvis består af sociale tjenesteydelser og andre specifikke tjenesteydelser, som omhandlet i bilag IV, og delvis andre tjenesteydelser, fastsættes hovedformålet på grundlag af hvilke af de anslåede værdier for de pågældende tjenesteydelser eller varer, der er højest.

2. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt kan adskilles, finder stk. 3 og 4 anvendelse. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt ikke kan adskilles, finder stk. 5 anvendelse.

Hvis dele af en given kontrakt er omfattet af artikel 346 TEUF eller direktiv 2009/81/EF, finder artikel 21 i nærværende direktiv anvendelse.

I tilfælde af kontrakter, der skal dække flere aktiviteter, og hvor en af disse aktiviteter er omfattet enten af bilag II i dette direktiv eller af direktiv 2014/25/EU, fastlægges de gældende bestemmelser i overensstemmelse med henholdsvis artikel 22 i dette direktiv og artikel 6 i direktiv 2014/25/EU.

3. I forbindelse med kontrakter, der både vedrører elementer, der er omfattet af dette direktiv, og andre elementer, kan de ordregivende myndigheder og ordregivende enheder vælge at tildele særskilte kontrakter for de særskilte dele. Når de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder vælger at tildele særskilte kontrakter for særskilte dele, træffes afgørelsen om, hvilken retlig ordning der skal gælde for hver af de særskilte kontrakter, på grundlag af kendetegnene ved den pågældende særskilte del.

Når de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder vælger at tildele en enkelt kontrakt, finder dette direktiv, medmindre andet bestemmes i stk. 4 i nærværende artikel eller i artikel 21, anvendelse for den deraf følgende blandede kontrakt, uanset værdien af de dele, der ellers ville falde ind under en anden retlig ordning, og uanset hvilken retlig ordning disse dele ellers ville have været underlagt.

4. I forbindelse med blandede kontrakter, der både indeholder elementer af koncessioner og elementer af offentlige kontrakter omfattet af direktiv 2014/24/EU eller kontrakter dækket af direktiv 2014/25/EU, tildeles den blandede kontrakt i overensstemmelse med henholdsvis direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/25/EU.

5. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt ikke kan adskilles, afgøres det, hvilken retlig ordning der skal anvendes, ud fra hvad der er hovedformålet med den pågældende kontrakt.

I forbindelse med sådanne kontrakter, der både omfatter elementer af en tjenesteydelseskoncession og en vareindkøbskontrakt, fastsættes hovedformålet på grundlag af, hvilke af de anslåede værdier for de pågældende tjenesteydelser eller varer, der er højest.

Artikel 21

Blandede indkøbskontrakter, der omhandler forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter

1. I forbindelse med blandede kontrakter, der vedrører elementer af en koncession, der er omfattet af dette direktiv samt udbud eller andre elementer, der er omfattet af artikel 346 i TEUF eller direktiv 2009/81/EF, finder denne artikel anvendelse.

▼B

I tilfælde af kontrakter, der skal dække flere aktiviteter, og hvor en af disse aktiviteter er omfattet enten af bilag II i dette direktiv eller af direktiv 2014/25/EU, og en anden aktivitet er omfattet af artikel 346 i TEUF eller direktiv 2009/81/EF, fastlægges de gældende bestemmelser i overensstemmelse med henholdsvis artikel 23 i dette direktiv og artikel 26 i direktiv 2014/25/EU.

2. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt kan adskilles, kan de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder vælge at tildele særskilte kontrakter for de særskilte dele eller tildele en enkelt kontrakt.

Når de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder vælger at tildele særskilte kontrakter for særskilte dele, træffes afgørelsen om, hvilken retlig ordning der skal gælde for hver af de særskilte kontrakter, på grundlag af kendetegnene ved den pågældende særskilte del.

Når de ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder vælger at tildele en enkelt kontrakt, finder følgende kriterier anvendelse til bestemmelse af, hvilken retlig ordning der skal gælde:

a) hvis dele af en given kontrakt er omfattet af artikel 346 i TEUF, eller forskellige dele er omfattet henholdsvis af artikel 346 i TEUF og af direktiv 2009/81/EF, kan kontrakten tildeles uden at dette direktiv anvendes, forudsat at tildelingen af en enkelt kontrakt er berettiget af objektive grunde

b) hvis dele af en given kontrakt er omfattet af direktiv 2009/81/EF, kan kontrakten tildeles i overensstemmelse med dette direktiv eller i overensstemmelse med direktiv 2009/81/EF, forudsat at tildelingen af en enkelt kontrakt er berettiget af objektive grunde.

Afgørelsen om at tildele en enkelt kontrakt må dog ikke træffes med det formål at sikre, at kontrakter ikke omfattes af enten nærværende direktiv eller direktiv 2009/81/EF.

3. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt ikke kan adskilles, kan kontrakten tildeles, uden at dette direktiv anvendes, hvis den omfatter elementer, som artikel 346 i TEUF gælder for. I modsat fald kan den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed beslutte, at kontrakten tildeles i overensstemmelse med dette direktiv eller i overensstemmelse med direktiv 2009/81/EF.

Artikel 22

Kontrakter, der omfatter aktiviteter, der er omhandlet i bilag II, og andre aktiviteter

1. Uanset artikel 20, kan ordregivende enheder i forbindelse med kontrakter, der skal dække flere aktiviteter, vælge at tildele særskilte kontrakter for hver særskilt aktivitet eller at tildele en enkelt kontrakt. Hvis de ordregivende enheder vælger at tildele særskilte kontrakter, træffes afgørelsen om, hvilke regler der skal anvendes på hver af de særskilte kontrakter, på grundlag af kendetegnene ved den pågældende særskilte aktivitet.

▼B

Uanset artikel 20 finder nærværende artikels stk. 2 og 3 anvendelse, hvis ordregivende enheder vælger at tildele en enkelt kontrakt. Hvis en af de berørte aktiviteter er omfattet af artikel 346 i TEUF eller direktiv 2009/81/EF, finder artikel 23 i nærværende direktiv dog anvendelse.

Valget mellem at tildele en enkelt kontrakt eller at tildele flere særskilte kontrakter må ikke foretages med det formål at udelukke kontrakten eller kontrakterne fra anvendelsesområdet for dette direktiv eller i givet fald fra anvendelsesområdet for direktiv 2014/24/EU eller 2014/25/EU.

2. En kontrakt, der indgås med henblik på udøvelse af flere aktiviteter, er underlagt reglerne for den aktivitet, der udgør kontraktens hovedgenstand.

3. I forbindelse med kontrakter, hvor det ikke er muligt objektivt at afgøre, hvilken aktivitet der udgør kontraktens hovedgenstand, fastsættes de anvendelige bestemmelser i overensstemmelse med følgende:

a) Koncessionen tildeles i overensstemmelse med de bestemmelser i dette direktiv, der gælder for koncessioner tildelt af ordregivende myndigheder, hvis en af de aktiviteter, der er genstand for kontrakten, er omfattet af de bestemmelser i dette direktiv, der finder anvendelse på koncessioner tildelt af ordregivende myndigheder, og den anden aktivitet er omfattet af de bestemmelser i dette direktiv, der finder anvendelse på koncessioner, der tildeles af ordregivende enheder.

b) Kontrakten tildeles i overensstemmelse med direktiv 2014/24/EU, hvis en af de aktiviteter, som kontrakten vedrører, er omfattet af dette direktiv, og den anden aktivitet er omfattet af direktiv 2014/24/EU.

c) Kontrakten tildeles i henhold til dette direktiv, hvis en af de aktiviteter, som kontrakten vedrører, er omfattet af dette direktiv, og den anden aktivitet hverken er omfattet af dette direktiv, direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/25/EU.

Artikel 23

Koncessioner, der både omfatter aktiviteter, der er omhandlet i bilag II, og aktiviteter på forsvars- eller sikkerhedsområdet

1. I tilfælde af kontrakter, der skal dække flere aktiviteter, kan ordregivende enheder vælge at tildele særskilte kontrakter for hver særskilt aktivitet eller tildele en enkelt kontrakt. Når ordregivende enheder vælger at tildele særskilte kontrakter for særskilte dele, træffes afgørelsen om, hvilken retlig ordning der skal gælde for hver af de særskilte kontrakter, på grundlag af kendetegnene ved den pågældende særskilte aktivitet.

Uanset artikel 21 finder nærværende artikels stk. 2 anvendelse, når ordregivende enheder vælger at tildele en enkelt kontrakt.

Valget mellem at indgå en enkelt kontrakt eller at indgå flere særskilte kontrakter må imidlertid ikke foretages med det formål, at kontrakten eller kontrakterne ikke omfattes af anvendelsesområdet for enten dette direktiv eller direktiv 2009/81/EF.

▼B

2. I forbindelse med kontrakter, der vedrører en aktivitet, som er omfattet af dette direktiv, og en anden aktivitet, der er

a) omfattet af artikel 346 i TEUF eller

b) omfattet af direktiv 2009/81/EF

kan den ordregivende enhed

i) tildele en kontrakt uden at anvende dette direktiv i de i litra a) nævnte tilfælde, eller

ii) tildele en kontrakt enten i overensstemmelse med dette direktiv eller i overensstemmelse med direktiv 2009/81/EF i de tilfælde, der er fastlagt i litra b). Nærværende stykkes første afsnit berører ikke de tærskler og udelukkelser, der er fastsat i direktiv 2009/81/EF.

Kontrakter omhandlet i litra b), der desuden omfatter udbud eller andre elementer, der er omfattet af artikel 346 i TEUF, kan tildeles uden anvendelse af dette direktiv.

For at kunne anvende dette stykke forudsættes det imidlertid, at tildelingen af en enkelt kontrakt er berettiget af objektive grunde, og at afgørelsen om at tildele en enkelt kontrakt ikke træffes med det formål at udelukke kontrakter fra anvendelsen af dette direktiv.

Afdeling IV

Særlige situationer

Artikel 24

Koncessioner, der er omfattet af forbehold

Medlemsstaterne kan lade retten til at deltage i koncessionstildelingsprocedurer være forbeholdt beskyttede værksteder og økonomiske aktører, hvis vigtigste mål er social og faglig integration af handicappede eller dårligt stillede personer, eller beslutte, at sådanne koncessioner skal udføres i forbindelse med programmer for beskyttet beskæftigelse, forudsat at mindst 30 % af arbejdstagerne i de pågældende beskyttede værksteder, hos de pågældende økonomiske aktører eller i de pågældende programmer er handicappede eller dårligt stillede arbejdstagere. Koncessionsbekendtgørelsen, eller i tilfælde af tjenesteydelseskoncessioner som defineret i artikel 19 forhåndsmeddelelsen, skal henvise til denne artikel.

Artikel 25

Tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling

Dette direktiv finder kun anvendelse på tjenesteydelseskoncessioner om forskning og udvikling, i det omfang de er omfattet af CPV-koderne 73000000-2 til 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 og 73430000-5, og såfremt følgende to betingelser begge er opfyldt:

a) udbyttet tilhører udelukkende den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed til brug for egen virksomhed, og

b) tjenesteydelsen betales i fuldt omfang af den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed.

▼B

KAPITEL II

Principper

Artikel 26

Økonomiske aktører

1. Økonomiske aktører, der i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor de er etableret, har ret til at levere den pågældende ydelse, kan ikke afvises alene med den begrundelse, at det i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor kontrakten tildeles, kunne kræves, at de skal være enten en fysisk eller en juridisk person.

Det kan af juridiske personer forlanges, at de i tilbuddet eller i ansøgningen opgiver navn og relevante faglige kvalifikationer for de af deres medarbejdere, der vil være ansvarlige for gennemførelsen af den pågældende kontrakt.

2. Sammenslutninger af økonomiske aktører, herunder midlertidige sammenslutninger, kan deltage i koncessionstildelingsprocedurer. De ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder må ikke kræve, at de skal have en bestemt retlig form, for at de kan afgive et tilbud eller ansøge om deltagelse.

Om nødvendigt kan ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder i udbudsdokumenterne præcisere, hvordan sammenslutninger af økonomiske aktører skal opfylde kravene med hensyn til økonomisk og finansiel formåen eller teknisk og faglig formåen, jf. artikel 38, forudsat at dette er objektivt begrundet og forholdsmæssigt. Medlemsstaterne kan indføre standardbetingelser for, hvordan sammenslutninger af økonomiske operatører skal opfylde disse krav. Enhver betingelse for sådanne sammenslutninger af økonomiske operatørers udførelse af en koncession, der er forskellig fra dem, der pålægges individuelle deltagere, skal også være objektivt begrundet og være forholdsmæssig.

3. Uanset stk. 2, kan ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder kræve, at sammenslutninger af økonomiske aktører antager en bestemt retlig form, når de har fået tildelt kontrakten, i det omfang en sådan ændring er nødvendig for at sikre en tilfredsstillende opfyldelse af kontrakten.

Artikel 27

Nomenklaturer

1. Alle referencer til nomenklaturer i forbindelse med tildeling af koncessioner er baseret på »det fælles glossar for offentlige kontrakter« (CPV) som vedtaget ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002 ([1]).

2. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 48 for at tilpasse de CPV-koder, der er omhandlet i dette direktiv, når ændringer i CPV-nomenklaturen skal afspejles i dette direktiv, og de ikke medfører nogen ændring af direktivets anvendelsesområde.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002 af 5. november 2002 om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV) (EFT L 340 af 16.12.2002, s. 1).

▼B

Artikel 28

Fortrolighed

1. Medmindre andet er fastsat i dette direktiv eller i den nationale lovgivning, som den ordregivende myndighed er omfattet af, især lovgivning om adgang til oplysninger, og med forbehold af forpligtelserne om offentliggørelse af oplysninger om indgåede koncessionskontrakter og bekendtgørelse om og meddelelse til ansøgere og tilbudsgivere, som er omhandlet i artikel 32 og 40, må den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed ikke offentliggøre oplysninger, som de økonomiske aktører har fremsendt, og som de har betegnet som fortrolige, herunder men ikke begrænset til tekniske hemmeligheder, forretningshemmeligheder og fortrolige aspekter af tilbud.

Denne artikel forhindrer ikke offentliggørelse af ikkefortrolige dele af kontrakter, der er indgået, herunder af alle efterfølgende ændringer.

2. Den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed kan pålægge økonomiske aktører krav om beskyttelse af oplysninger af fortrolig karakter, som den stiller til rådighed under hele koncessionstildelingsproceduren.

Artikel 29

Regler for kommunikation

1. Undtagen hvor anvendelsen af elektroniske midler er obligatorisk i henhold til artikel 33, stk. 2, og artikel 34, kan medlemsstaterne eller de ordregivende myndigheder og ordregivende enheder vælge en eller flere af følgende kommunikationsmidler til al kommunikation og informationsudveksling:

a) elektroniske midler

b) post eller fax

c) mundtlig kommunikation, herunder telefon, i forbindelse med andre kommunikationer end de væsentlige elementer i en koncessionstildelingsprocedure, og såfremt indholdet af den mundtlige kommunikation dokumenteres i tilstrækkelig grad på et varigt medium

d) personlig aflevering med kvittering for modtagelsen.

Medlemsstaterne kan gøre brugen af elektroniske kommunikationsmidler obligatorisk ud over de forpligtelser, som er fastsat i artikel 33, stk. 2, og artikel 34 for koncessioner.

2. Det valgte kommunikationsmiddel skal være alment tilgængeligt og ikkediskriminerende og må ikke begrænse de økonomiske aktørers adgang til koncessionstildelingsproceduren. De værktøjer og anordninger, der bruges til elektronisk kommunikation, og deres tekniske karakteristika skal være kompatible med almindeligt anvendte produkter inden for informations- og kommunikationsteknologi.

▼B

I forbindelse med al kommunikation, informationsudveksling og informationslagring sørger de ordregivende myndigheder og ordregivende enheder for, at dataintegriteten og fortroligheden af ansøgningerne og tilbuddene beskyttes. De undersøger først indholdet af ansøgningerne og tilbuddene, når fristen for indgivelse heraf er udløbet.

AFSNIT II

REGLER FOR TILDELING AF KONCESSIONER: GENERELLE PRINCIPPER, GENNEMSIGTIGHED OG PROCEDUREMÆSSIGE GARANTIER

KAPITEL I

Generelle principper

Artikel 30

Generelle principper

1. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kan frit organisere den procedure, der fører til valget af koncessionshaver, med forbehold af overholdelse af dette direktiv.

2. Udformningen af koncessionstildelingsproceduren skal være i overensstemmelse med principperne i artikel 3. Navnlig må den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed under koncessionstildelingsproceduren ikke forelægge oplysninger på en måde, der er udtryk for forskelsbehandling, og som kan stille nogle ansøgere eller tilbudsgivere bedre end andre.

3. Medlemsstaterne træffer passende forholdsregler for at sikre, at økonomiske aktører i forbindelse med gennemførelsen af kontrakter overholder gældende forpligtelser inden for miljø-, social- og arbejdsmarkedslovgivning i henhold til EU-retten, national lovgivning, kollektive aftaler eller i henhold til de internationale miljø-, social- og arbejdsmarkedsmæssige lovbestemmelser, der er nævnt i bilag X.

4. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 48 om ændring af listen i bilag X, når sådanne ændringer er nødvendige for at tilføje nye internationale aftaler, der er blevet ratificeret af alle medlemsstater, eller når de omhandlede eksisterende internationale aftaler ikke længere er ratificeret af alle medlemsstater eller på anden måde er ændret, f.eks. med hensyn til deres anvendelsesområde, indhold eller benævnelse.

Artikel 31

Koncessionsbekendtgørelser

1. Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder, der ønsker at tildele en koncession, tilkendegiver deres hensigt herom ved en koncessionsbekendtgørelse.

2. Koncessionsbekendtgørelser skal indeholde de i bilag V omhandlede oplysninger og eventuelle andre oplysninger, som den ordregivende myndighed henholdsvis ordregiveren måtte finde hensigtsmæssige i henhold til standardformularerne.

▼B

3. Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder, som ønsker at tildele en koncession vedrørende sociale tjenesteydelser og andre specifikke tjenesteydelser opført i bilag IV, tilkendegiver deres hensigt herom gennem offentliggørelsen af en forhåndsmeddelelse. Bekendtgørelserne indeholder de oplysninger, der er angivet i bilag IV.

4. Uanset stk. 1 er ordregivende myndigheder og ordregivende enheder ikke forpligtet til at offentliggøre en koncessionsbekendtgørelse, når bygge- og anlægsarbejderne eller tjenesteydelserne kun kan leveres af en bestemt økonomisk aktør af en af følgende årsager:

a) formålet med udbuddet er skabelse eller erhvervelse af et unikt kunstværk eller en unik kunstnerisk optræden

b) manglende konkurrence af tekniske årsager

c) tilstedeværelsen af en eksklusiv rettighed

d) beskyttelse af andre intellektuelle ejendomsrettigheder og eksklusive rettigheder end de i artikel 5, nr. 10), nævnte.

Undtagelserne i første afsnit, litra b), c) og d), gælder kun, hvis der ikke findes et rimeligt alternativ eller en rimelig erstatning, og den manglende konkurrence ikke er et resultat af en kunstig indskrænkning af tildelingsparametrene.

5. Uanset stk. 1 er den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed ikke forpligtet til at offentliggøre en ny koncessionsbekendtgørelse, hvis der i forbindelse med en indledende koncessionsprocedure ikke er modtaget nogen ansøgninger, nogen tilbud, nogen egnede tilbud eller nogen egnede ansøgninger, forudsat at de oprindelige vilkår for koncessionskontrakten ikke ændres væsentligt, og at der sendes en rapport til Kommissionen, hvis denne anmoder om det.

Ved anvendelsen af første afsnit anses et tilbud for ikke at være egnet, når det er irrelevant i forhold til koncessionen, og det uden væsentlige ændringer klart ikke kan opfylde den ordregivende myndigheds eller den ordregivende enheds behov og krav som angivet i koncessionsdokumenterne.

Ved anvendelsen af første afsnit anses en ansøgning for ikke at være egnet:

▼C1

a) når den pågældende ansøger skal eller kan udelukkes i henhold til artikel 38, stk. 4 til 9, eller ikke opfylder de udvælgelseskriterier, som den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed har fastsat i henhold til artikel 38, stk. 1

▼B

b) hvis ansøgningerne omfatter tilbud, der ikke er egnede som omhandlet i andet afsnit.

Artikel 32

Bekendtgørelser om koncessionstildeling

1. Senest 48 dage efter tildelingen af en koncession fremsender de ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder efter procedurerne i artikel 33 koncessionsgiveren en bekendtgørelse om koncessionstildeling med resultaterne af tildelingsproceduren. For sociale tjenesteydelser og andre specifikke tjenesteydelser, som omhandlet i bilag IV kan sådanne bekendtgørelser dog samles for et kvartal. I så fald skal de fremsende disse samlede bekendtgørelser senest 48 dage efter udgangen af hvert kvartal.

▼B

2. Koncessionsbekendtgørelserne skal indeholde de i bilag VII anførte oplysninger eller, for så vidt angår koncessioner vedrørende sociale tjenesteydelser og andre specifikke tjenesteydelser som omhandlet i bilag IV, de oplysninger, der er fastsat i bilag VIII, og skal offentliggøres i overensstemmelse med artikel 33.

Artikel 33

Udarbejdelse og offentliggørelse af bekendtgørelser og meddelelser

▼C1

1. Koncessionsbekendtgørelserne og bekendtgørelserne om koncessionstildeling samt bekendtgørelsen, som er nævnt i artikel 43, stk. 1, andet afsnit, skal indeholde de i bilag V, VI, VII, VIII og XI anførte oplysninger i form af standardformularer, herunder standardformularer til rettelsesliste.

▼B

Kommissionen udarbejder disse standardformularer ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 50.

2. De bekendtgørelser, der er omhandlet i stk. 1, udformes, sendes elektronisk til Den Europæiske Unions Publikationskontor og offentliggøres i overensstemmelse med bilag IX. Den Europæiske Unions Publikationskontor sender den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed en bekræftelse på modtagelsen af bekendtgørelsen og på offentliggørelsen af de fremsendte oplysninger med angivelse af datoen for offentliggørelsen, der betragtes som bevis for offentliggørelsen. Bekendtgørelser og meddelelser offentliggøres senest fem dage efter afsendelsen. Omkostningerne ved Den Europæiske Unions Publikationskontors offentliggørelse af bekendtgørelserne og meddelelserne afholdes af Unionen.

3. Koncessionsbekendtgørelser offentliggøres i deres helhed på et eller flere af EU-institutionernes officielle sprog, som den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed vælger. Kun denne sprogudgave eller disse sprogudgaver er autentiske. Et resumé af hver bekendtgørelses eller meddelelses hovedpunkter offentliggøres på de øvrige af Unionens institutioners officielle sprog.

4. Koncessionsbekendtgørelser og bekendtgørelser om koncessionstildeling offentliggøres ikke på nationalt plan, før Den Europæiske Unions Publikationskontor har offentliggjort dem, medmindre offentliggørelsen på EU-plan ikke har fundet sted 48 timer efter, at Den Europæiske Unions Publikationskontor bekræfter den ordregivende myndigheds eller den ordregivende enheds modtagelse af bekendtgørelsen som omhandlet i stk. 2. Koncessionsbekendtgørelser og bekendtgørelser om koncessionstildeling, der offentliggøres på nationalt plan, må ikke indeholde andre oplysninger end dem, der findes i de bekendtgørelser, der er fremsendt til Den Europæiske Unions Publikationskontor, men datoen for afsendelse til Den Europæiske Unions Publikationskontor skal fremgå af bekendtgørelsen.

Artikel 34

Elektronisk adgang til koncessionsdokumenter

1. De ordregivende myndigheder og ordregivende enheder giver via elektroniske midler og vederlagsfrit ubegrænset, direkte og fuld adgang til koncessionsdokumenterne fra datoen for koncessionsbekendtgørelsens offentliggørelse eller, hvis koncessionsbekendtgørelsen ikke indeholder opfordringen til at afgive tilbud, fra datoen for afsendelsen af

▼B

opfordringen til at afgive tilbud. Teksten i koncessionsbekendtgørelsen eller opfordringerne skal indeholde den internetadresse, hvor koncessionsdokumenterne kan ses.

2. Hvis der i behørigt begrundede tilfælde, på grund af ekstraordinære sikkerhedsmæssige eller tekniske grunde eller som følge af forretningsmæssige oplysninger af særlig følsom karakter, der kræver et meget højt beskyttelsesniveau, ikke vederlagsfrit kan tilbydes ubegrænset, direkte og fuld adgang via elektroniske midler til visse koncessionsdokumenter, oplyser de ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder i bekendtgørelsen eller opfordringen til at afgive tilbud, at de pågældende koncessionsdokumenter vil blive fremsendt med andre midler end elektroniske midler, og fristen for modtagelse af tilbud forlænges.

3. De ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder eller de kompetente tjenester meddeler alle ansøgere og tilbudsgivere, der deltager i koncessionstildelingsproceduren, supplerende oplysninger om koncessionsdokumenterne senest seks dage inden udløbet af den frist, der er fastsat for modtagelse af tilbud, forudsat at der er anmodet om dem i tide.

Artikel 35

Bekæmpelse af korruption og interessekonflikter

Medlemsstaterne sikrer, at de ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder træffer passende foranstaltninger for at bekæmpe svig, favorisering og korruption og for effektivt at forebygge, identificere og afhjælpe interessekonflikter, der opstår under koncessionstildelingsprocedurerne, med henblik på at undgå konkurrenceforvridning og sikre gennemsigtighed i tildelingsproceduren og ligebehandling af alle ansøgere og tilbudsgivere.

Begrebet interessekonflikt omfatter mindst de situationer, hvor personalet hos den ordregivende myndighed eller enhed, som er involveret i gennemførelsen af koncessionstildelingsproceduren eller kan påvirke resultatet af denne procedure, direkte eller indirekte har en finansiel, økonomisk eller anden personlig interesse, der kan antages at bringe deres upartiskhed og uafhængighed i forbindelse med koncessionstildelingsproceduren i fare.

Med hensyn til interessekonflikter må de trufne foranstaltninger ikke gå længere, end hvad der er absolut nødvendigt for at hindre en potentiel interessekonflikt eller fjerne en påvist interessekonflikt.

KAPITEL II

Proceduremæssige garantier

Artikel 36

Tekniske og funktionelle krav

1. De tekniske og funktionelle krav definerer de egenskaber, som kræves af bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser, som er knyttet til koncessionens genstand. De angives i koncessionsdokumenterne.

▼B

Disse karakteristika kan også vedrøre den specifikke proces for produktion eller levering af de ønskede bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, forudsat at de er forbundet med kontraktens genstand og svarer til kontraktens værdi og mål. Disse karakteristika kan f.eks. omfatte kvalitetsniveauer, miljø- og klimapræstationer, udformning til alle behov (herunder adgang for handicappede), overensstemmelsesvurdering, funktionsdygtighed, sikkerhed eller dimensioner, terminologi, symboler, afprøvning og afprøvningsmetoder, mærkning og etikettering eller brugsvejledninger.

2. Medmindre kontraktens genstand gør det berettiget, må de tekniske og funktionelle krav ikke angive et bestemt fabrikat, en bestemt oprindelse eller en bestemt fremstillingsproces, som kendetegner de produkter eller de tjenesteydelser, som en bestemt økonomisk aktør leverer, og de må ikke henvise til et bestemt varemærke, et bestemt patent eller en bestemt type eller til en bestemt produktion med det resultat, at visse virksomheder eller varer favoriseres eller elimineres. En sådan henvisning er undtagelsesvis tilladt, hvis en tilstrækkelig nøjagtig og forståelig beskrivelse af kontraktens genstand ikke kan lade sig gøre. En sådan henvisning efterfølges af udtrykket »eller tilsvarende«.

3. En ordregivende myndighed eller en ordregivende enhed kan ikke forkaste et tilbud med den begrundelse, at de tilbudte bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser ikke er i overensstemmelse med de tekniske og funktionelle krav, som de har henvist til, hvis tilbudsgiveren i sit tilbud godtgør med alle egnede midler, at de tilbudte løsninger på tilsvarende måde opfyldte de tekniske og funktionelle krav.

Artikel 37

Proceduremæssige garantier

1. Koncessionstildelingen sker på grundlag af tildelingskriterier, som opstilles af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed i overensstemmelse med artikel 41, forudsat at alle de følgende betingelser opfyldt:

a) tilbuddet opfylder de minimumskrav, der eventuelt er fastsat af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed

b) tilbuddet opfylder betingelserne for deltagelse som omhandlet i artikel 38, stk. 1, og

c) tilbudsgiver er ikke udelukket fra at deltage i tildelingsproceduren i medfør af artikel 38, stk. 4-7, og med forbehold af artikel 38, stk. 9.

Det i litra a) omhandlede minimumskrav skal omfatte betingelser og karakteristika (navnlig tekniske, fysiske, funktionelle og retlige), som ethvert tilbud skal opfylde eller besidde.

2. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed forelægger:

a) i koncessionsbekendtgørelsen en beskrivelse af koncessionen og af betingelserne for deltagelse

▼B

b) i koncessionsbekendtgørelsen, i opfordringen til at afgive tilbud eller i andre koncessionsdokumenter en beskrivelse af tildelingskriterierne og eventuelt de minimumskrav, der skal opfyldes.

3. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kan begrænse antallet af ansøgere eller antallet af tilbud til et passende niveau, forudsat at en sådan begrænsning foretages på en gennemsigtig måde og på grundlag af objektive kriterier. Antallet af ansøgere eller tilbudsgivere, der opfordres til at afgive tilbud, skal være tilstrækkelig stort til at sikre reel konkurrence.

4. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed meddeler alle deltagere en beskrivelse af den påtænkte tilrettelæggelse af proceduren og en vejledende gennemførelsesfrist. Ændringer meddeles alle deltagere, og hvis de vedrører elementer, der er indeholdt i koncessionsbekendtgørelsen, orienteres alle økonomiske aktører herom.

5. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed sikrer en passende gennemførelse af de vigtigste faser i proceduren ved hjælp af de midler, den finder hensigtsmæssige, dog forudsat at bestemmelserne i artikel 28, stk. 1, overholdes.

6. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kan føre forhandlinger med ansøgere og tilbudsgivere. Genstanden for koncessionen, tildelingskriterierne og minimumskravene må ikke ændres i løbet af forhandlingerne.

Artikel 38

Udvælgelse og kvalitativ vurdering af ansøgere

1. De ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder kontrollerer betingelserne for deltagelse vedrørende ansøgernes eller tilbudsgivernes faglige og tekniske formåen samt finansielle og økonomiske situation på grundlag af egenerklæringer, reference eller referencer, der skal fremlægges som bevis i overensstemmelse med kravene i koncessionsbekendtgørelsen, som skal være ikkediskriminerende og stå i et rimeligt forhold til genstanden for koncessionen. Betingelserne for deltagelse skal være relaterede og stå i et rimeligt forhold til behovet for at sikre, at koncessionshaveren er i stand til at gennemføre koncessionen under hensyntagen til genstanden for koncessionen og målet om at sikre en reel konkurrence.

2. For at overholde betingelserne for deltagelse som fastsat i stk. 1 kan en økonomisk aktør om nødvendigt og i forbindelse med en bestemt koncession basere sig på andre enheders formåen, uanset den juridiske karakter af sine forbindelser med dem. Hvis en økonomisk aktør ønsker at basere sig på andre enheders kapaciteter, skal den godtgøre over for den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed, at den i hele koncessionsperioden råder over de nødvendige ressourcer, f.eks. ved at fremlægge et tilsagn herom fra disse enheder. Hvad angår finansiel formåen, kan den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kræve, at den økonomiske aktør og disse enheder i fællesskab bærer ansvaret for kontraktens udførelse.

3. En sammenslutning af økonomiske aktører som omhandlet i artikel 26 kan på samme vilkår basere sig på sammenslutningens deltageres formåen eller andre enheders deltageres formåen.

▼B

4. De ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), skal udelukke en økonomisk aktør fra deltagelse i en koncessionstildelingsprocedure, hvis de har konstateret, at den økonomiske aktør ved en endelig dom er dømt for et af følgende forhold:

a) deltagelse i en kriminel organisation som defineret i artikel 2 i Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA ([1])

b) bestikkelse som defineret i artikel 3 i konventionen om bekæmpelse af bestikkelse, som involverer tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber eller i Den Europæiske Unions medlemsstater ([2]) og artikel 2, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2003/568/RIA ([3]) og bestikkelse som defineret i den nationale ret, der gælder for den ordregivende myndighed eller den økonomiske aktør

c) svig, som omhandlet i artikel 1 i konventionen om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser ([4])

d) terrorhandlinger eller strafbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet som defineret i henholdsvis artikel 1 og 3 i Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA ([5]) og anstiftelse, medvirken og forsøg på at begå sådanne handlinger som omhandlet i nævnte rammeafgørelses artikel 4

e) hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme, som defineret i artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF ([6]).

f) børnearbejde og andre former for menneskehandel, som defineret i artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/36/EU ([7]).

Forpligtelsen til at udelukke en økonomisk aktør gælder også, når en person, der er dømt ved endelig dom, er medlem af den økonomiske aktørs administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan eller har beføjelse til at repræsentere eller kontrollere eller til at træffe beslutninger heri.

De ordregivende enheder, bortset fra dem, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, nr. 1), kan udelukke en økonomisk aktør fra deltagelse i en koncessionstildelingsprocedure, hvis de er bekendt med, at den økonomiske aktør ved en endelig dom er dømt for et af de forhold, der er opført på listen i første afsnit.

([1]) Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA af 24. oktober 2008 om bekæmpelse af organiseret kriminalitet (EUT L 300 af 11.11.2008, s. 42).
([2]) EFT C 195 af 25.6.1997, s. 1.
([3]) Rådets rammeafgørelse 2003/568/RIA af 22. juli 2003 om bekæmpelse af bestikkelse i den private sektor (EUT L 192 af 31.7.2003, s. 54).
([4]) EUT C 316 af 27.11.1995, s. 48.
([5]) Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme (EFT L 164 af 22.6.2002, s. 3).
([6]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF af 26. oktober 2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (EØS-relevant (EUT L 309 af 25.11.2005, s. 15).
([7]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/36/EU af 5. april 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofrene herfor, og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2002/629/RIA (EUT L 101 af 15.4.2011, s. 1).

▼B

5. Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), udelukker den økonomiske aktør fra deltagelse i en koncessionstildelingsprocedure, hvis de er bekendt med, at den økonomiske aktør har undladt at opfylde sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger, og hvis dette er blevet fastslået ved en retslig eller administrativ afgørelse, der har endelig og bindende virkning i henhold til retsforskrifterne i det land, hvor denne er etableret, eller i den ordregivende myndigheds eller den ordregivende enheds medlemsstat.

Endvidere kan de ordregivende myndigheder og de ordregivende enheder som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), selv udelukke eller af medlemsstaterne blive anmodet om at udelukke en økonomisk aktør fra deltagelse i en koncessionstildelingsprocedure, hvis den ordregivende myndighed eller enhed med passende midler kan påvise, at den økonomiske aktør har undladt at opfylde sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter eller bidrag til sociale sikringsordninger.

Dette stykke finder ikke længere anvendelse, når den økonomiske aktør har opfyldt sine forpligtelser ved at betale eller indgå i en bindende ordning med henblik på at betale skyldige skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger, herunder eventuelle påløbne renter eller bøder.

6. Medlemsstaterne kan undtagelsesvis fastsætte en undtagelse fra den obligatoriske udelukkelse i stk. 4 og 5 af hensyn til væsentlige samfundsinteresser såsom folkesundheden eller beskyttelse af miljøet.

Medlemsstaterne kan endvidere fastsætte en undtagelse fra den obligatoriske udelukkelse i stk. 5, når en udelukkelse klart ville være ude af proportioner, navnlig når det kun er beskedne beløb af skatter eller bidrag til sociale sikringsordninger, der ikke er blevet betalt, eller hvis den økonomiske aktør blev underrettet om det nøjagtige skyldige beløb som følge af overtrædelsen af sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger på et tidspunkt, hvor denne ikke havde mulighed for at træffe de foranstaltninger, der er fastsat i stk. 5, tredje afsnit, inden udløbet af fristen for ansøgningen.

7. Ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder kan selv eller på anmodning af en medlemsstat udelukke en økonomisk aktør fra deltagelse i en koncessionstildeling, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:

a) hvis den med ethvert passende middel kan påvise en tilsidesættelse af de gældende forpligtelser, der er omhandlet i artikel 30, stk. 3

b) hvis den økonomiske aktør er konkurs eller er under insolvens- eller likvidationsbehandling, hvis dennes aktiver administreres af en kurator eller af retten, hvis denne er under tvangsakkord uden for konkurs, hvis dennes erhvervsvirksomhed er blevet indstillet eller denne befinder sig i en lignende situation i henhold til en tilsvarende procedure, der er fastsat i national lovgivning. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kan dog beslutte ikke selv at udelukke eller af medlemsstaten blive anmodet om ikke at udelukke en økonomisk aktør, der befinder sig i en af ovennævnte situationer, når det er fastslået, at den pågældende økonomiske aktør vil være i stand til at gennemføre koncessionen, under hensyn til de gældende nationale regler og foranstaltninger vedrørende fortsættelse af erhvervsaktiviteterne i nævnte tilfælde

▼B

c) hvis den ordregivende myndighed med ethvert passende middel kan påvise, at den økonomiske aktør i forbindelse med udøvelsen af erhvervet har begået en alvorlig forsømmelse, der sår tvivl om dennes integritet

d) hvis en interessekonflikt som defineret i artikel 35, stk. 2, ikke kan afhjælpes effektivt med andre mindre indgribende foranstaltninger

e) hvis den ordregivende myndighed har tilstrækkelig plausible indikationer til at konkludere, at den økonomiske aktør har indgået en aftale med andre økonomiske aktører med henblik på konkurrencefordrejning

f) hvis den økonomiske aktør har udvist betydelige eller vedvarende mangler i forbindelse med opfyldelsen af et væsentligt krav under en tidligere koncession eller en tidligere kontrakt med en ordregivende myndighed eller med en ordregivende enhed som defineret i dette direktiv eller i direktiv 2014/25/EU, der har medført den pågældende tidligere kontrakts forfald før aftalt tid, skader eller andre sammenlignelige sanktioner

g) hvis den økonomiske aktør har givet groft urigtige oplysninger ved meddelelsen af de oplysninger, der kræves til verifikation af, at der ikke er grundlag for udelukkelse, eller af at udvælgelseskriterierne er opfyldt, har tilbageholdt sådanne oplysninger eller ikke er i stand til at fremsende de dokumenter, der kræves som dokumentation for sådanne oplysninger

h) hvis den økonomiske aktør uretmæssigt har påvirket den ordregivende myndigheds eller enhedsbeslutningsproces for at indhente fortrolige oplysninger, der kan give den uretmæssige fordele i forbindelse med tildelingsproceduren, eller uagtsomt givet vildledende oplysninger, der kan have væsentlig indflydelse på beslutninger vedrørende udelukkelse, udvælgelse eller tildeling.

i) hvor der er tale om koncessioner på forsvars- og sikkerhedsområdet som omhandlet i direktiv 2009/81/EF, hvis den økonomiske aktør på grundlag af ethvert bevismiddel, herunder beskyttede datakilder, vurderes ikke at besidde den pålidelighed, som er nødvendig for at udelukke, at der består nogen sikkerhedsrisici for medlemsstaten.

8. Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), skal når som helst i løbet af proceduren udelukke en økonomisk aktør, hvis det viser sig, at den pågældende økonomiske aktør i lyset af handlinger begået eller undladt enten før eller under proceduren, befinder sig i en af de situationer, der er omhandlet i nærværende artikel stk. 4 og i nærværende artikels stk. 5, første afsnit.

Ordregivende myndigheder og ordregivende enheder kan når som helst i løbet af proceduren udelukke eller af medlemsstaterne blive anmodet om at udelukke en økonomisk aktør, hvis det viser sig, at den pågældende økonomiske aktør i lyset af handlinger begået eller undladt enten før eller under proceduren, befinder sig i en af de situationer, der er omhandlet i stk. 5, andet afsnit, og i stk. 7.

9. En økonomisk aktør, som er i en af de i stk. 4 og 7 omhandlede situationer, kan forelægge dokumentation for, at de foranstaltninger, som den økonomiske aktør har truffet, er tilstrækkelige til at vise aktørens pålidelighed på trods af en relevant udelukkelsesgrund. Hvis en sådan dokumentation anses for at være tilstrækkelig, udelukkes den pågældende økonomiske aktør ikke fra proceduren.

▼B

Med henblik herpå skal den økonomiske aktør bevise, at den har ydet erstatning eller påtaget sig at yde erstatning for eventuelle skader som følge af overtrædelsen af straffeloven eller forsømmelsen, har gjort indgående rede for forholdene og omstændighederne gennem et aktivt samarbejde med undersøgelsesmyndighederne og truffet passende konkrete tekniske, organisatoriske og personalemæssige foranstaltninger for at forebygge yderligere overtrædelser af straffeloven eller forsømmelse. De foranstaltninger, der er truffet af de økonomiske aktører, skal vurderes under hensyntagen til grovheden af og de særlige omstændigheder omkring overtrædelsen af straffeloven eller forsømmelsen. Hvis foranstaltningerne anses for at være utilstrækkelige, modtager den pågældende økonomiske aktør en begrundelse for denne afgørelse.

En økonomisk aktør, som ved en endelig dom er blevet udelukket fra deltagelse i udbudsprocedurer eller koncessionstildelingsprocedurer, er ikke berettiget til at gøre brug af den mulighed, der nævnes i dette stykke, under den udelukkelsesperiode, der følger af dommen i de medlemsstater, hvor dommen har virkning.

10. Medlemsstaterne fastlægger ved hjælp af love eller administrative bestemmelser og under hensyntagen til EU-retten gennemførelsesbestemmelser til denne artikel. De fastlægger især den maksimale udelukkelsesperiode, hvis den økonomiske aktør ikke har truffet nogen foranstaltninger som angivet i stk. 9 for at vise sin pålidelighed. Når udelukkelsesperioden ikke er fastsat ved endelig dom, må perioden højst være fem år fra datoen for den endelige dom i de i stk. 4 nævnte tilfælde, og tre år fra datoen for den relevante hændelse i de i stk. 7 nævnte tilfælde.

Artikel 39

Frister for indgivelse af ansøgninger og tilbud vedrørende koncessionen

1. Ved fastsættelsen af fristerne for modtagelse af ansøgninger eller tilbud tager de ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder især hensyn til koncessionens kompleksitet og til den tid, der er nødvendig for udarbejdelse af tilbud eller ansøgninger, jf. dog den minimumsfrist, der er fastsat i denne artikel.

2. Når ansøgninger eller tilbud kun kan afgives efter et besøg på stedet eller efter gennemsyn på stedet af bilagsmateriale til koncessionsdokumenterne, skal fristen for modtagelse af ansøgninger vedrørende koncessionen eller for modtagelse af tilbud fastsættes, så alle berørte økonomiske aktører kan få kendskab til alle de oplysninger, der er nødvendige for at udarbejde en ansøgning eller et tilbud, og den skal under alle omstændigheder være længere end de minimumsfrister, der er fastsat i stk. 3 og 4.

3. Minimumsfristen for modtagelsen af ansøgninger vedrørende koncessionen, uanset om de omfatter tilbud, er på 30 dage fra datoen for afsendelsen af koncessionsbekendtgørelsen.

4. Når proceduren finder sted i flere successive faser, er minimumsfristen for modtagelse af de oprindelige tilbud 22 dage fra datoen for afsendelsen af opfordringen til at afgive tilbud.

5. Fristen for modtagelse af tilbud kan reduceres med fem dage, hvis den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed accepterer, at tilbud kan indgives via elektroniske midler i overensstemmelse med artikel 29.

▼B

Artikel 40

Meddelelse til ansøgerne og tilbudsgiverne

1. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed underretter hurtigst muligt hver ansøger og tilbudsgiver om, hvilke afgørelser der er truffet med hensyn til koncessionstildelingen, herunder navnet på den valgte tilbudsgiver, begrundelsen for, at deres ansøgning eller tilbud er blevet forkastet, og begrundelsen for ikke at tildele en kontrakt, for hvilken der har været offentliggjort en koncessionsbekendtgørelse, eller hvor det er besluttet at lade proceduren gå om.

Desuden underretter den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed på anmodning af den berørte part hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest 15 dage efter modtagelsen af en skriftlig anmodning alle tilbudsgivere, der har afgivet et antageligt tilbud, om de karakteristika og relative fordele, der kendetegner det valgte tilbud.

2. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kan beslutte ikke at meddele visse af de i stk. 1 omhandlede oplysninger om kontrakten, hvis en videregivelse af sådanne oplysninger ville hindre retshåndhævelsen, på anden måde være i strid med offentlige interesser, være til skade for offentlige eller private økonomiske aktørers legitime økonomiske interesser eller for den loyale konkurrence mellem disse aktører.

Artikel 41

Tildelingskriterier

1. Koncessioner tildeles på grundlag af objektive kriterier, der overholder principperne i artikel 3, og som sikrer, at tilbuddene vurderes på reelle konkurrencevilkår, så den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed samlet set kan opnå en økonomisk fordel.

2. Tildelingskriterierne skal være knyttet til koncessionens genstand og må ikke give den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed ubegrænset valgfrihed. De kan bl.a. indeholde miljøkriterier, sociale kriterier eller kriterier relateret til innovation.

Kriterierne skal være ledsaget af krav, der muliggør effektiv kontrol af tilbudsgivernes oplysninger.

Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kontrollerer, om der er en reel overensstemmelse mellem tilbuddene og tildelingskriterierne.

3. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed opstiller kriterierne i prioriteret rækkefølge med de vigtigste først.

Uanset første afsnit kan den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed, hvis den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed modtager et tilbud, der foreslår en innovativ løsning med et ekstraordinært niveau af funktionsdygtighed, som en omhyggelig ordregivende myndighed eller ordregivende enhed ikke kunne have forudset, undtagelsesvis ændre rækkefølgen af tildelingskriterierne for at tage

▼B

hensyn til denne innovative løsning. I så tilfælde underretter den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed alle tilbudsgivere om ændringen af rækkefølgen, og den udsender en ny opfordring til at afgive tilbud under overholdelse af de minimumstidsfrister, der er omhandlet i artikel 39, stk. 4. Hvis tildelingskriterierne er blevet offentliggjort på tidspunktet for offentliggørelsen af koncessionsbekendtgørelsen, offentliggør den ordregivende myndighed eller enhed en ny koncessionsbekendtgørelse under overholdelse af de minimumstidsfrister, der er omhandlet i artikel 39, stk. 3.

Ændringen af rækkefølgen må ikke medføre forskelsbehandling.

AFSNIT III

REGLER FOR UDFØRELSEN AF KONCESSIONER

Artikel 42

Underleverancer

1. Underentreprenørernes overholdelse af forpligtelserne, som omhandlet i artikel 30, stk. 3, sikres ved passende foranstaltninger, som de kompetente nationale myndigheder træffer inden for rammerne af deres ansvars- og aktivitetsområde.

2. I koncessionsdokumenterne kan den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed anmode eller kan af en medlemsstat forpligtes til at anmode tilbudsgiveren eller ansøgeren om i tilbuddet at angive, hvilke dele af koncessionen han har til hensigt at give i underentreprise til tredjemand, og hvilke underentreprenører han foreslår. Dette stykke berører ikke hovedkoncessionshaverens ansvar.

3. I forbindelse med bygge- og anlægskoncessioner og med tjenesteydelser, der skal leveres ved et anlæg under den ordregivende myndigheds eller den ordregivende enheds tilsyn, kræver den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed efter tildelingen af koncessionen, og senest når udførelsen af koncessionen påbegyndes, at koncessionshaver meddeler den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed navn, kontaktoplysninger og juridiske repræsentanter for sine underentreprenører, der er involveret i de pågældende bygge- og anlægsarbejder eller de pågældende tjenesteydelser, såfremt de kendes på dette tidspunkt. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kræver, at koncessionshaveren giver meddelelse om enhver ændring af disse oplysninger under koncessionens løbetid og om de krævede oplysninger for eventuelle nye underentreprenører, som den senere inddrager i de pågældende bygge- og anlægsarbejder eller de pågældende tjenesteydelser.

Uanset første afsnit kan medlemsstaterne direkte pålægge koncessionshaveren at fremlægge de krævede oplysninger.

Første og andet afsnit gælder ikke for leverandører.

De ordregivende myndigheder og ordregivende enheder kan udvide eller kan af medlemsstaterne anmodes om at udvide de forpligtelser, der er omhandlet i første afsnit, til f.eks.:

▼B

a) tjenesteydelseskoncessioner, bortset fra koncessioner, der vedrører tjenesteydelser, der leveres ved anlæggene under den ordregivende myndigheds eller den ordregivende enheds tilsyn, eller til leverandører, der er involveret i bygge- og anlægskoncessioner eller tjenesteydelseskoncessioner

b) underentreprenører til koncessionshaverens underentreprenører eller længere nede ad underentreprenørkæden.

4. Med henblik på at undgå tilsidesættelse af de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 30, stk. 3, kan der træffes passende foranstaltninger, som f.eks.:

a) Når en medlemsstats nationale lovgivning foreskriver en mekanisme for solidarisk hæftelse mellem underentreprenører og koncessionshaveren, sikrer medlemsstaten, at de pågældende regler anvendes i overensstemmelse med betingelserne i artikel 30, stk. 3.

b) De ordregivende myndigheder og ordregivende enheder kan kontrollere, eller kan af medlemsstaterne anmodes om at kontrollere, om der er grunde til at udelukke underentreprenører i henhold til artikel 38, stk. 4-10. I sådanne tilfælde kræver den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed, at den økonomiske aktør erstatter en underentreprenør, med hensyn til hvilken kontrollen har vist, at der foreligger obligatoriske udelukkelsesgrunde. Den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed kan kræve eller kan anmodes af en medlemsstat om at kræve, at den økonomiske aktør erstatter en underentreprenør, med hensyn til hvilken kontrollen har vist, at der foreligger ikkeobligatoriske udelukkelsesgrunde.

5. Medlemsstaterne kan i deres nationale lovgivning fastsætte strengere ansvarsregler.

6. Medlemsstater, der har valgt at træffe foranstaltninger i henhold til stk. 1 og 3, skal ved lov eller administrative bestemmelser og under hensyntagen til EU-retten fastlægge gennemførelsesbestemmelser for disse foranstaltninger. Medlemsstater, der gør dette, kan begrænse anvendelsesområdet f.eks. til visse typer af kontrakter, visse kategorier af ordregivende myndigheder, ordregivende enheder eller økonomiske aktører eller til bestemte beløb.

Artikel 43

Ændring af kontrakter i deres løbetid

1. Koncessioner kan ændres uden en ny koncessionstildelingsprocedure i overensstemmelse med dette direktiv i følgende tilfælde:

a) hvis ændringerne, uanset deres pengemæssige værdi, er forudset i de oprindelige koncessionsdokumenter i klare, præcise og entydige revisionsklausuler, hvilket kan omfatte klausuler om revision af værdiansættelsen, eller revisionsmuligheder. I disse klausuler fastsættes omfanget og arten af eventuelle ændringer eller ændringsmuligheder samt betingelserne for deres anvendelse. De omfatter ikke ændringer eller muligheder, der kan ændre koncessionens overordnede karakter

▼B

b) for supplerende bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser fra den oprindelige koncessionshaver, som er blevet nødvendige, og som ikke var omfattet af den oprindelige koncession, såfremt en ændring af koncessionshaveren:

i) ikke er mulig af økonomiske eller tekniske årsager såsom krav om indbyrdes ombyttelighed eller interoperabilitet med eksisterende udstyr, tjenesteydelser eller installationer, der blev indkøbt i forbindelse med den oprindelige koncession, og

ii) ville forårsage betydelige problemer eller en væsentlig forøgelse af den ordregivende myndigheds eller den ordregivende enheds omkostninger.

For koncessioner, der tildeles af en ordregivende myndighed med henblik på at udføre en aktivitet, som ikke er omhandlet i bilag II, må en eventuel værdistigning dog ikke overstige 50 % af værdien af den oprindelige koncession. Såfremt der foretages flere successive ændringer, gælder denne begrænsning for værdien af hver af ændringerne. Sådanne successive ændringer må ikke have til formål at omgå dette direktiv

c) når alle de følgende betingelser er opfyldt:

i) Behovet for ændring er affødt af omstændigheder, som ikke kunne forudses af en påpasselig ordregivende myndighed eller ordregivende enhed.

ii) Ændringen berører ikke den overordnede koncessions karakter.

iii) For koncessioner, der tildeles af en ordregivende myndighed med henblik på at udføre en aktivitet, som ikke er opført i bilag II, er en eventuel værdistigning ikke større end 50 % af værdien af den oprindelige koncession. Såfremt der foretages flere successive ændringer, gælder denne begrænsning for værdien af hver af ændringerne. Sådanne successive ændringer må ikke have til formål at omgå dette direktiv

d) såfremt en ny koncessionshaver erstatter den, som den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed oprindelig havde tildelt koncessionen som følge af enten:

i) en utvetydig revisionsklausul eller -mulighed i overensstemmelse med litra a)

ii) en universel eller delvis erstatning af den oprindelige koncessionshaver med en anden økonomisk aktør, der opfylder de kriterier for kvalitativ udvælgelse, der var gældende for den oprindelige koncessionshaver, efter omstrukturering af virksomheden, herunder overtagelser, fusioner, erhvervelser eller insolvens, såfremt dette ikke medfører andre væsentlige ændringer af kontrakten og ikke har til formål at omgå anvendelsen af dette direktiv eller

iii) at den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed selv påtager sig hovedkoncessionshaverens forpligtelser over for underentreprenørerne, når denne mulighed gives i den nationale lovgivning

▼B

e) såfremt ændringerne uanset deres værdi ikke er væsentlige som defineret i stk. 4.

Ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder, der har ændret en koncession i de i nærværende stykkes litra b) og c) nævnte tilfælde, offentliggør en bekendtgørelse herom i *Den Europæiske Unions Tidende*. Disse bekendtgørelser skal indeholde de i bilag XI anførte oplysninger og offentliggøres i henhold til artikel 33.

2. Desuden kan koncessionerne, uden at det er nødvendigt at kontrollere, om betingelserne i stk. 4, litra a)-d), er opfyldt, også ændres uden en ny koncessionstildelingsprocedure i overensstemmelse med dette direktiv, når værdien af ændringen er lavere end følgende værdier:

i) tærsklen i artikel 8 og

ii) 10 % af værdien af den oprindelige koncession.

Ændringen berører dog ikke den overordnede koncessions karakter. Hvis der foretages flere på hinanden følgende ændringer, vurderes værdien ud fra den samlede nettoværdi af de på hinanden følgende ændringer.

3. Med henblik på beregningen af den værdi, som er omhandlet i stk. 2 og stk. 1, litra b) og c), skal den ajourførte værdi være referenceværdien, når koncessionen omfatter en indeksklausul. Hvis koncessionen ikke omfatter en indeksklausul, beregnes den ajourførte værdi under hensyntagen til den gennemsnitlige inflation i den ordregivende myndigheds eller den ordregivende enheds medlemsstat.

4. En ændring af en koncession i dens løbetid anses for at være væsentlig i medfør af stk. 1, litra e), hvis ændringen bevirker, at koncessionens karakter er væsentligt forskellig fra den oprindelige koncession. Med forbehold af stk. 1 og 2 anses ændringen for at være væsentlig, såfremt en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

a) Der indføres med ændringen betingelser, som, hvis de havde været med i den oprindelige koncessionstildelingsprocedure, ville have givet mulighed for at give andre ansøgere end de oprindeligt udvalgte adgang eller for at acceptere et andet tilbud end det oprindeligt accepterede, eller som ville have tiltrukket yderligere deltagere i koncessionstildelingsproceduren.

b) Ændringen ændrer koncessionens økonomiske balance til koncessionshaverens fordel på en måde, som den oprindelige koncession ikke gav mulighed for.

c) Ændringen medfører en betydelig udvidelse af koncessionens anvendelsesområde.

d) Såfremt en ny koncessionshaver erstatter den, som den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed oprindelig havde tildelt koncessionen, i andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 1, litra d).

5. En ny koncessionstildelingsprocedure i overensstemmelse med dette direktiv er nødvendig for andre ændringer af bestemmelserne i en koncession i løbet af dennes løbetid end dem, der er anført i stk. 1 og 2.

▼B

Artikel 44

Opsigelse af koncessioner

Medlemsstaterne sikrer, at ordregivende myndigheder og ordregivende enheder på de betingelser, der er fastlagt ved gældende nationale lovgivning, kan ophæve en koncession under dens løbetid, hvis en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

a) der er foretaget en ændring af koncessionen, som ville have krævet en ny koncessionstildelingsprocedure i henhold til artikel 43

b) koncessionshaveren på tidspunktet for tildelingen af kontrakten var i en af de i artikel 38, stk. 4, omhandlede situationer og skulle derfor have været udelukket fra koncessionstildelingsproceduren

c) Den Europæiske Unions Domstol afgør i en procedure i medfør af artikel 258 i TEUF, at en medlemsstat ikke har opfyldt sine forpligtelser i henhold til traktaterne, fordi en ordregivende myndighed eller enhed fra den pågældende medlemsstat har tildelt den pågældende koncession uden at overholde sine forpligtelser i henhold til traktaterne og dette direktiv.

Artikel 45

Overvågning og rapportering

1. For at sikre korrekt og effektiv gennemførelse sikrer medlemsstaterne, at opgaverne i denne artikel mindst udføres af en eller flere myndigheder eller strukturer. De underretter Kommissionen om alle myndigheder eller strukturer, der er kompetente til disse opgaver.

2. Medlemsstaterne sikrer, at anvendelsen af reglerne om tildeling af koncessionskontrakter overvåges. Når overvågningsmyndighederne eller -strukturerne afdækker specifikke krænkelser såsom svig, korruption, interessekonflikter og andre alvorlige uregelmæssigheder eller systemiske problemer, har de beføjelse til at give oplysninger om disse krænkelser eller problemer til nationale kontrolmyndigheder, domstole og retter eller andre passende myndigheder eller strukturer som f.eks. ombudsmanden, nationale parlamenter eller udvalg derunder.

3. Resultaterne af overvågningsaktiviteterne i stk. 2 offentliggøres gennem passende informationsmidler.

Kommissionen kan højst hvert tredje år anmode medlemsstaterne om at fremsende en overvågningsrapport til Kommissionen, som dækker de hyppigste kilder til forkert anvendelse af reglerne for tildeling af koncessionskontrakter, herunder eventuelle strukturelle eller tilbagevendende problemer med anvendelsen af reglerne, herunder eventuelle tilfælde af svig og anden illegal adfærd.

4. Medlemsstaterne sikrer, at der foreligger vederlagsfri information og vejledning vedrørende fortolkningen og anvendelsen af EU-retten om tildeling af koncessionskontrakter for at bistå ordregivende myndigheder, ordregivende enheder og økonomiske aktører med at anvende Unionens regler korrekt.

▼B

AFSNIT IV

ÆNDRINGER AF DIREKTIV 89/665/EØF OG 92/13/EØF

Artikel 46

Ændring af direktiv 89/665/EØF

I direktiv 89/665/EØF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1, stk. 1, erstattes af følgende:

»1. Dette direktiv finder anvendelse på kontrakter som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU (*), medmindre sådanne kontrakter er undtaget i henhold til artikel 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17 og 37 i nævnte direktiv.

Direktivet finder også anvendelse på koncessioner, der tildeles af de ordregivende myndigheder, som der henvises til i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU (**), medmindre sådanne koncessioner er undtaget i henhold til artikel 10, 11, 12, 17 og 25 i nævnte direktiv.

Kontrakter omfatter ifølge dette direktiv offentlige kontrakter, rammeaftaler, koncessionskontrakter om bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelseskoncessioner og dynamiske indkøbssystemer.

Medlemsstaterne træffer, for så vidt angår kontrakter, der henhører under anvendelsesområdet for direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU, de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der effektivt og navnlig så hurtigt som muligt kan indgives klage over de ordregivende myndigheders beslutninger på de betingelser, der er anført i artikel 2 til 2f i dette direktiv, med den begrundelse, at beslutningerne er i strid med EU-retten vedrørende offentlige udbud eller de nationale regler til gennemførelse heraf.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

(**) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU om tildeling af koncessionskontrakter (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 1).«

2) Artikel 2a, stk. 2, ændres som følger:

a) Første afsnit affattes således:

»En kontraktindgåelse efter beslutningen om tildeling af en kontrakt, der er omfattet af direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU, kan først finde sted efter udløbet af en frist på mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor tildelingsbeslutningen er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere og ansøgere, hvis fremsendelsen er sket pr. telefax eller ad elektronisk vej, eller hvis fremsendelsen er sket med et andet kommunikationsmiddel, efter udløbet af en frist på enten mindst 15 kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor tildelingsbeslutningen er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere og ansøgere, eller mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor beslutningen om tildeling af en kontrakt modtages.«

▼B

b) Fjerde afsnit, første led, affattes således:

»— en kort redegørelse for de relevante grunde, jf. artikel 55, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU, med forbehold af artikel 55, stk. 3, i nævnte direktiv, eller artikel 40, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2014/23/EU, med forbehold af artikel 40, stk. 2, i nævnte direktiv og«.

3) Artikel 2b ændres som følger:

a) I stk. 1:

i) affattes litra a) således;

»a) tilfælde, hvor direktiv 2014/24/EU eller, hvor det er relevant, direktiv 2014/23/EU ikke kræver forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*«

ii) affattes litra c) således:

»c) kontrakter, der er baseret på en rammeaftale, jf. artikel 33 i direktiv 2014/24/EU, og specifikke kontrakter, der er baseret på et dynamisk indkøbssystem, jf. nævnte direktivs artikel 34.«

b) affattes stk. 2, første og andet led, således:

»— artikel 32, stk. 4, andet afsnit, andet led, eller artikel 33, stk. 4, litra c), eller artikel 34, stk. 6, i direktiv 2014/24/EU er overtrådt, og

— den anslåede kontraktværdi svarer til eller overstiger tærskelværdien i artikel 4 i direktiv 2014/24/EU.«

4) I artikel 2c erstattes ordene »direktiv 2004/18/EF« af ordene »direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU«.

5) I artikel 2d foretages følgende ændringer:

a) I stk. 1:

i) affattes litra a) således:

»a) hvis den ordregivende myndighed har tildelt en kontrakt uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, selv om dette ikke er tilladt i henhold til direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU«

▼B

ii) erstattes ordene »direktiv 2004/18/EF« i litra b) af ordene »direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU«.

b) affattes stk. 4, første led, således:

»— den ordregivende myndighed finder, at tildeling af en kontrakt uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, er tilladt i henhold til direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU«.

c) affattes stk. 5, første led, således:

»— den ordregivende myndighed finder, at tildelingen af en kontrakt er i overensstemmelse med artikel 33, stk. 4, litra c), eller med artikel 34, stk. 6, i direktiv 2014/24/EU«.

6) Artikel 2f, stk. 1, litra a), affattes således:

»a) inden udløbet af mindst 30 kalenderdage regnet fra dagen efter den dag, hvor

— den ordregivende myndighed har offentliggjort en bekendtgørelse om indgåede kontrakter i overensstemmelse med artikel artikel 50 og 51 i direktiv 2014/24/EU eller med artikel 31 og 32 i direktiv 2014/23/EU, forudsat at en sådan bekendtgørelse indeholder begrundelsen for den ordregivende myndigheds beslutning om at tildele kontrakten uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, eller

— den ordregivende myndighed har underrettet de berørte tilbudsgivere og ansøgere om indgåelsen af kontrakten, hvis meddelelsen indeholder en kort redegørelse for de relevante grunde, som omhandlet i artikel 55, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU, med forbehold af nævnte direktivs artikel 55, stk. 3, eller artikel 40, stk. 1, andet afsnit i direktiv 2014/23/EU, med forbehold for nævnte direktivs artikel 40, stk. 2. Denne mulighed gælder også i tilfælde omhandlet i nærværende direktivs artikel 2b, første afsnit, litra c)«.

7) Artikel 3, stk. 1, affattes således:

»1. Kommissionen kan påberåbe sig den i stk. 2-5 fastlagte procedure, når den før indgåelsen af en kontrakt finder, at der er begået en alvorlig overtrædelse af EU-retten vedrørende indgåelse af offentlige kontrakter i forbindelse med en kontrakttildelingsprocedure, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU.«

▼B

Artikel 47

Ændring af direktiv 92/13/EØF

I direktiv 92/13/EØF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1, stk. 1, erstattes af følgende:

»1. Dette direktiv finder anvendelse på kontrakter som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU (*), medmindre sådanne kontrakter er undtaget i henhold til artikel 18-24, artikel 27-30, artikel 34 eller 55 i nævnte direktiv.

Kontrakter omfatter ifølge dette direktiv offentlige vareindkøbskontrakter, bygge- og anlægskontrakter og tjenesteydelseskontrakter, rammeaftaler og dynamiske indkøbssystemer.

Dette direktiv finder også anvendelse på koncessioner, der tildeles af de ordregivende myndigheder, som der henvises til i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU (**), medmindre sådanne kontrakter er undtaget i henhold til artikel 10, 12, 13, 14, 16, 17 og 25 i nævnte direktiv.

Medlemsstaterne træffer, for så vidt angår kontrakter, der er omfattet af direktiv 2014/25/EU eller direktiv 2014/23/EU, de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der effektivt og navnlig så hurtigt som muligt kan indgives klage over de ordregivende enheders beslutninger på de betingelser, der er anført i artikel 2 til 2f i dette direktiv, med den begrundelse, at beslutningerne er i strid med EU-retten vedrørende offentlige udbud eller de nationale regler til gennemførelse heraf.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

(**) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU af 26. februar 2014 om tildeling af koncessionskontrakter (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 1).«

2) Artikel 2a, stk. 2, ændres som følger:

a) Første afsnit affattes således:

»En kontraktindgåelse efter beslutningen om tildeling af en kontrakt, der er omfattet af direktiv 2014/25/EU eller direktiv 2014/23/EU, kan først finde sted efter udløbet af en frist på mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor tildelingsbeslutningen er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere og ansøgere, hvis fremsendelsen er sket pr. telefax eller ad elektronisk vej, eller hvis fremsendelsen er sket med et andet kommunikationsmiddel, efter udløbet af en frist på enten mindst 15 kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor tildelingsbeslutningen er blevet sendt til de berørte tilbudsgivere og ansøgere, eller mindst ti kalenderdage regnet fra dagen efter den dato, hvor beslutningen om tildeling af en kontrakt modtages.«

b) Fjerde afsnit, første led, affattes således:

»— en kort redegørelse for de relevante grunde, som omhandlet i artikel 75, stk. 2, i direktiv 2014/25/EU med forbehold af bestemmelserne i artikel 75, stk. 3, i nævnte direktiv eller i artikel 40, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2014/23/EU, med forbehold af bestemmelserne i artikel 40, stk. 2, i nævnte direktiv og«

▼B

3) Artikel 2b ændres som følger:

a) I stk. 1:

i) affattes litra a) således:

»a) tilfælde, hvor direktiv 2014/25/EU eller, hvor det er relevant, direktiv 2014/23/EU ikke kræver forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*«

ii) affattes litra c) således:

»c) specifikke kontrakter, der er baseret på et dynamisk indkøbssystem, jf. artikel 52 i direktiv 2014/25/EU«

b) Stk. 2, første og andet led, affattes således:

»— artikel 52, stk. 6, i direktiv 2014/25/EU er overtrådt, og

— den anslåede kontraktværdi svarer til eller overstiger tærskelværdien i artikel 15 i direktiv 2014/25/EU.«

4) I artikel 2c erstattes ordene »direktiv 2004/17/EF« af ordene »direktiv 2014/25/EU eller direktiv 2014/23/EU«.

5) I artikel 2d foretages følgende ændringer:

a) I stk. 1:

i) affattes litra a) således:

»a) hvis den ordregivende enhed har tildelt en kontrakt uden forudgående offentliggørelse af en bekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, selv om dette ikke er tilladt i henhold til direktiv 2014/25/EU eller direktiv 2014/23/EU«

ii) erstattes ordene »direktiv 2004/17/EF« i litra b) af ordene »direktiv 2014/25/EU eller direktiv 2014/23/EU«.

b) Stk. 4, første led, affattes således:

»— den ordregivende enhed finder, at tildeling af en kontrakt uden forudgående offentliggørelse af en bekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, er tilladt i henhold til direktiv 2014/25/EU eller direktiv 2014/23/EU«.

c) Stk. 5, første led, affattes således:

»— ordregiveren finder, at tildelingen af en kontrakt er i overensstemmelse med artikel 52, stk. 6, i direktiv 2014/25/EU«.

▼B

6) Artikel 2f, stk. 1, litra a), affattes således:

»a) inden udløbet af mindst 30 kalenderdage regnet fra dagen efter den dag, hvor

— ordregiveren har offentliggjort en bekendtgørelse om indgåede kontrakter i overensstemmelse med artikel 70 og 71 i direktiv 2014/25/EU eller med artikel 31 og 32 i direktiv 2014/23/EU, forudsat at en sådan bekendtgørelse indeholder begrundelsen for den ordregivende enheds beslutning om at tildele kontrakten uden forudgående offentliggørelse af en bekendtgørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, eller

— den ordregivende enhed har underrettet de berørte tilbudsgivere og ansøgere om indgåelsen af kontrakten, forudsat at denne meddelelse indeholder en kort redegørelse for de relevante grunde, som omhandlet i artikel 75, stk. 2, i direktiv 2014/25/EU med forbehold af artikel 75, stk. 3, i nævnte direktiv eller i artikel 40, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2014/23/EU, med forbehold af sidstnævnte direktivs artikel 40, stk. 2. Denne mulighed gælder også i tilfælde omhandlet i nærværende direktivs artikel 2b, stk. 1, litra c)«.

7) Artikel 8, stk. 1, affattes således:

»1. Kommissionen kan påberåbe sig den i stk. 2-5 fastlagte procedure, når den før indgåelsen af en kontrakt finder, at der er begået en alvorlig overtrædelse af EU-retten vedrørende indgåelse af kontrakter i forbindelse med en kontrakttildelingsprocedure, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2014/25/EU eller direktiv 2014/23/EU, eller for så vidt angår artikel 26, stk. 1, i direktiv 2014/25/EU, når det drejer sig om ordregivende enheder, for hvilke denne bestemmelse finder anvendelse.«

AFSNIT V

DELEGEREDE BEFØJELSER, GENNEMFØRELSESBEFØJELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 48

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 7, stk. 3, artikel 9, stk. 4, artikel 27, stk. 2, og artikel 30, stk. 4, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra den 17. april 2014.

3. Den i artikel 7, stk. 3, artikel 9, stk. 4, artikel 27, stk. 2, og artikel 30, stk. 4, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter

▼B

offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 7, stk. 3, artikel 9, stk. 4, artikel 27, stk. 2, og artikel 30, stk. 4, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 49

Hasteprocedure

1. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne artikel træder i kraft straks og anvendes, så længe der ikke er gjort indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.

2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel 48, stk. 5, gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse.

Artikel 50

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af Det Rådgivende Udvalg for Offentlige Udbud, der er nedsat ved Rådets afgørelse 71/306/EØF ([1]). Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til denne artikel, anvendes artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 51

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 18. april 2016. De tilsender straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved medlemsstaternes vedtagelse indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

([1]) Rådets afgørelse 71/306/EØF af 26. juli 1971 om nedsættelse af et rådgivende udvalg vedrørende offentlige bygge- og anlægskontrakter (EFT L 185 af 16.8.1971, s. 15).

▼B

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste love og administrative bestemmelser, som vedrører gennemførelsen af dette direktiv.

Artikel 52

Overgangsbestemmelser

Henvisninger til artikel 1, stk. 3, litra a) og b), i direktiv 2004/17/EF og artikel 1, stk. 3 og 4, samt afsnit III i direktiv 2004/18/EF gælder som henvisninger til dette direktiv.

Artikel 53

Overvågning og rapportering

Kommissionen vurderer de økonomiske virkninger for det indre marked, navnlig med hensyn til faktorer som grænseoverskridende kontrakttildeling og transaktionsomkostninger, som følge af anvendelse af tærsklerne i artikel 8 og aflægger beretning herom for Europa-Parlamentet og Rådet senest den 18. april 2019. I forbindelse med forhandlinger i henhold til GPA-aftalen vurderes det hensigtsmæssige i tærsklerne under hensyntagen til virkningen af inflation og transaktionsomkostninger. Hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, overvejer Kommissionen at foreslå en forhøjelse af de tærskelværdier, der gælder i henhold til GPA-aftalen, under næste forhandlingsrunde.

Hvis de tærskelværdier, der finder anvendelse i henhold til GPA-aftalen, ændres, skal beretningen i givet fald efterfølges af et forslag til en retsakt, som ændrer de tærskler, der er fastsat i dette direktiv.

Kommissionen vurderer de økonomiske virkninger for det indre marked af udelukkelserne i artikel 12 under hensyntagen til vandsektorens særlige strukturer og aflægger rapport herom for Europa-Parlamentet og Rådet senest den 18. april 2019.

Kommissionen reviderer dette direktivs funktion og aflægger beretning herom til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 18. april 2021 og hvert femte år derefter på grundlag af oplysninger fremsendt af medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 45, stk. 3.-

Kommissionen gør resultaterne af de revisioner, der foretages i medfør af stk. 4, offentligt tilgængelige.

Artikel 54

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende.*

Dette direktiv finder ikke anvendelse på tildelingen af koncessioner, der er sendt i udbud eller tildelt før den 17. april 2014.

Artikel 55

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

▼B

BILAG I

LISTE OVER DE I ARTIKEL 5, NR. 2, OMHANDLEDE AKTIVITETER (1)

NACE Rev. 1 (1)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hoved-gruppe	Gruppe	Under-gruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
45			Bygge- og anlægsvirk-somhed	Denne hovedgruppe omfatter: — opførelse af nye bygninger og bygværker, restaurering og almindelige reparationer.	45000000
	45,1		Forberedende bygge-pladsarbejder		45100000
		45,11	Nedrivning af bygnin-ger; jordarbejder	Denne undergruppe omfatter: — nedrivning af bygninger og andre bygværker — rydning af byggepladser — jordarbejder: afgravning, påfyldning, nivellering og planering af byggepladser, grøftegravning, fjernelse af klippe og sten, sprængning etc. — klargøring til minedrift: — fjernelse af overjord og anden klargøring samt andet forberedende arbejde i forbindelse med mineanlæg. Denne undergruppe omfatter også: — byggepladsafvanding — afvanding af landbrugs- og skovbrugsarealer.	45110000
		45,12	Prøveboringer og andre former for boringer	Denne undergruppe omfatter: — prøveboringer og udtag-ning af prøver i forbin-delse med bygge- og anlægsarbejder, geofysiske og geologiske undersø-gelser eller til lignende formål. Denne undergruppe omfatter ikke: — boring af olie- og gaspro-duktionsbrønde, jf. 11.20 — brøndboring, jf. 45.25 — skaktsænkning, jf. 45.25 — olie- og gasprospektering, geofysiske, geologiske og seismiske undersøgelser, jf. 74.20.	45120000
	45,2		Opførelse af bygninger eller dele heraf; anlægsarbejder		45200000

(1) I tilfælde af forskellige fortolkninger mellem CPV og NACE gælder CVP-nomenklaturen.

▼B

NACE Rev. 1 (1)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hoved-gruppe	Gruppe	Under-gruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
		45,21	Almindelige bygge-arbejder omfattende bygninger og ingeniør-arbejde	Denne undergruppe omfatter: — opførelse af alle typer bygninger og udførelse af anlægsarbejder — broer, herunder til hoved-veje udført som pæledæk, viadukter, tunneler og undergrundsbaner — fjernrørledninger, kommunikations- og elled-ninger — rørledninger samt kommunikations- og elled-ninger i byer — supplerende anlægs-arbejder i byer — samling og opførelse af præfabrikerede bygninger på stedet. Denne undergruppe omfatter ikke: — servicevirksomhed i forbindelse med olie- og gasudvinding, jf. 11.20 — opførelse af komplette, præfabrikerede bygninger af dele — ikke af beton — som er af egen produk-tion, jf. hovedgruppe 20, 26 og 28 — bygge- og anlægsarbejder, undtagen opførelse af bygninger, i forbindelse med stadioner, svømme-bassiner, sportshaller, tennisbaner, golfbaner og andre sportsanlæg jf. 45.23 — installationsvirksomhed, jf. 45.3 — færdiggørelse af bygnin-ger, jf. 45.4 — arkitekt- og ingeniørvirk-somhed, jf. 74.20 — byggeledelse i forbindelse med bygge- og anlægs-arbejder, jf. 74.20.	45210000 Undtagen: – 45213316 45220000 45231000 45232000
		45,22	Udførelse af tagdæk-ning og tagkonstruk-tioner	Denne undergruppe omfatter: — udførelse af tagkonstruk-tioner — udførelse af tagdækning — fugtisolering.	45261000

▼B

NACE Rev. 1 (1)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hoved-gruppe	Gruppe	Under-gruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
		45,23	Anlæg af veje, flyve-pladser og sportsanlæg	Denne undergruppe omfatter: — anlæg af motorveje, veje, gader og andre køreveje og gangstier — anlæg af jernbaner — anlæg af start- og landingsbaner til fly — anlægsarbejder i forbindelse med stadioner, svømmebassiner, sportshaller, tennisbaner, golfbaner og andre sportsanlæg — vejafstribning og afmærkning af parkeringsbåse. Denne undergruppe omfatter ikke: — forberedende jordarbejder, jf. 45.11.	45212212 og DA03 45230000 undtagen: – 45231000 – 45232000 – 45234115
		45,24	Udførelse af vandbygningsanlæg	Denne undergruppe omfatter: — anlæg af: — sejlløb, havne- og flodbygningsværker, lystbådehavne (marinaer), sluser osv. — dæmninger og diger — opmudring — arbejder under vand.	45240000
		45,25	Anden bygge- og anlægsvirksomhed, som kræver specialisering	Denne undergruppe omfatter: — bygge- og anlægsaktiviteter inden for et område, som er fælles for forskellige byggearbejder, og som kræver specialisering eller specialudstyr — udførelse af fundamenter, herunder nedramning af pæle — brøndboring, skaktsænkning — opstilling af stålprofiler, som ikke er af egen produktion — bøjning af stålprofiler — opmuring og stensætning — opstilling og demontering af stilladser og arbejdsplatforme, herunder også udlejning heraf	45250000 45262000

▼B

NACE Rev. 1 (1)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hoved-gruppe	Gruppe	Under-gruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
				— opførelse/opstilling af skorstene og montering af industriovne. Denne undergruppe omfatter ikke: — udlejning af stilladser uden opstilling og demontering, jf. 71.32.	
	45,3		Bygningsinstallations-virksomhed		45300000
		45,31	Elinstallations-virk-somhed	Denne undergruppe omfatter: — installation i bygninger eller andre bygværker af: — elkabler og elarmaturer — telekommunikationsanlæg — elektriske varmeanlæg — lokale antenneanlæg og radioantenner — brandalarmer — tyverialarmer — elevatorer og rullende trapper — lynafledere mv.	45213316 45310000 Undtagen: – 45316000
		45,32	Isoleringsvirksomhed	Denne undergruppe omfatter: — installation af varme-, lyd- eller vibrationsisolering i bygninger eller andre bygværker. Denne undergruppe omfatter ikke: — fugtisolering, jf. 45.22.	45320000
		45,33	VVS-installatører og blikkenslagerforret-ninger	Denne undergruppe omfatter: — installation i bygninger eller andre bygværker af: — rør- og sanitetsudstyr — gasarmaturer — varme-, ventilations-, køle- eller airconditionudstyr og -kanaler — sprinkleranlæg. Denne undergruppe omfatter ikke: — installation af elektriske varmeanlæg, jf. 45.31.	45330000

▼B

NACE Rev. 1 (1)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hoved-gruppe	Gruppe	Under-gruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
		45,34	Anden installations-virksomhed	Denne undergruppe omfatter: — installation af belysnings- og signalanlæg til veje, jernbaner, lufthavne og havne — installation af armaturer og komponenter ikke andet steds nævnt i bygninger eller andre bygningsværker.	45234115 45316000 45340000
	45,4		Færdiggørelse af bygninger		45400000
		45,41	Stukkatørvirksomhed	Denne undergruppe omfatter: — udførelse i bygninger eller andre bygværker af indvendige og udvendige pudse- og stukkatørarbejder, herunder også af det underliggende pudslag.	45410000
		45,42	Tømrer- og bygnings-snedkerforretninger	Denne undergruppe omfatter: — i- og opsætning af udstyr, som ikke er af egen produktion: døre, vinduer, dør- og vinduesrammer, elementkøkkener, trapper, butikstilbehør o.l. af træ eller andre materialer — indvendige færdiggørelses-arbejder, som f.eks. lofter, vægbeklædning af træ, flytbare skillevægge m.v. Denne undergruppe omfatter ikke: — lægning af parketgulve og andre gulve af træ, jf. 45.43.	45420000
		45,43	Udførelse af gulvbe-lægninger og vægbe-klædning	Denne undergruppe omfatter: — udførelse i bygninger eller andre bygværker af arbejder vedrørende: — væg- eller gulvfliser af keramik, beton eller tilhuggede sten — parket og anden gulvbe-lægning af træ, samt tæpper og gulvbelæg-ninger af linoleum — herunder også af gummi eller plast	45430000

▼B

NACE Rev. 1 ([1])					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hoved-gruppe	Gruppe	Under-gruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
				— gulvbelægninger eller vægbeklædninger af terrazzo, marmor, granit eller skifer — tapet.	
		45,44	Maler- og glarmester-forretninger	Denne undergruppe omfatter: — indvendig og udvendig maling af bygninger — maling af broer m.v. — isætning af glas, spejle m.v. Denne undergruppe omfatter ikke: — isætning af vinduer, jf. 45.42.	45440000
		45,45	Andet færdiggørelses-arbejde	Denne undergruppe omfatter: — anlæg af private svømme-bassiner — damprensning, sandblæs-ning og lign. af facader — andet færdiggørelses-arbejde i og på bygninger i.a.n. Denne undergruppe omfatter ikke: — indvendig rengøring af bygninger og andre bygværker, jf. 74.70.	45212212 og DA04 45450000
	45,5		Udlejning af entrepre-nørmateriel med betje-ningspersonale		45500000
		45,50	Udlejning af entrepre-nørmateriel med betje-ningspersonale	Denne undergruppe omfatter ikke: — udlejning af entreprenør-materiel uden betjenings-personale, jf. 71.32.	45500000

([1]) Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 af 9. oktober 1990 om Den Statistiske Nomenklatur for Økonomiske Aktiviteter i De Europæiske Fællesskaber (EFT L 293 af 24.10.1990, s. 1).

▼B

BILAG II

AKTIVITETER, DER UDØVES AF ORDREGIVENDE ENHEDER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 7

Dette direktivs bestemmelser om koncessioner, der tildeles af ordregivende enheder, gælder for følgende aktiviteter:

1. For så vidt angår gas og varme:

a) tilrådighedsstillelse eller drift af faste net til betjening af offentligheden i forbindelse med produktion, transport eller distribution af gas eller varme

b) levering af gas eller varme til disse net.

▼C1

Når en ordregivende enhed som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra b) og c), leverer gas eller varme til faste net, som forsyner offentligheden, betragtes dette ikke som at være en aktivitet som omhandlet i nærværende punkts første afsnit, når alle følgende betingelser opfyldt:

▼B

i) Den ordregivende enheds produktion af gas eller varme er et uundgåeligt resultat af udøvelsen af en anden aktivitet end dem, der er omhandlet i dette punkt eller i punkt 2 og 3 i dette bilag.

ii) Leveringen til det offentlige net tager kun sigte på en rationel udnyttelse af denne produktion og svarer til højst 20 % af den ordregivende enheds omsætning beregnet som et gennemsnit over de sidste tre år, heri medregnet det løbende år.

I dette direktiv omfatter »forsyning«: (produktion) og engros- og detailsalg af gas. Gasproduktion i form af udvinding falder dog ind under anvendelsesområdet for punkt 4 i dette bilag.

2. For så vidt angår elektricitet:

a) tilrådighedsstillelse eller drift af faste net til betjening af offentligheden i forbindelse med produktion, transport eller distribution af elektricitet

b) levering af elektricitet til disse faste net.

I dette direktiv omfatter elektricitetsforsyning produktion og engros- og detailsalg af elektricitet.

▼C1

Når en ordregivende enhed som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra b) og c), leverer elektricitet til faste net, som forsyner offentligheden, betragtes dette ikke som at være en aktivitet som omhandlet i nærværende punkts første afsnit, når alle følgende betingelser er opfyldt:

▼B

a) Den pågældende ordregivende enheds produktion af elektricitet finder sted, fordi forbruget af den producerede elektricitet er nødvendigt for udøvelsen af en anden aktivitet end dem, der er omhandlet i dette punkt eller i punkt 1 og 3 i dette bilag.

b) Leveringen til det offentlige net afhænger kun af nævnte ordregivende enheds eget forbrug og har ikke oversteget 30 % af den ordregivende enheds samlede energiproduktion beregnet som et gennemsnit over de sidste tre år, heri medregnet det løbende år.

▼B

3. Aktiviteter i forbindelse med tilrådighedsstillelse eller drift af net til trafikbetjening af offentligheden med jernbane, automatiske systemer, sporvogn, trolleybus, bus eller tovbane.

   For transportydelser anses et net for at bestå, hvis driften foregår på betingelser, f.eks. vedrørende ruter, kapacitet og driftsfrekvens, der er fastsat af en kompetent myndighed i en medlemsstat.

4. Aktiviteter, der vedrører udnyttelse af et geografisk område til at stille lufthavne, søhavne eller havne ved indre vandveje eller andre transportterminaler til rådighed for virksomheder, der udfører lufttransport, søtransport eller transport ad indre vandveje.

5. Aktiviteter i forbindelse med tilrådighedsstillelse af:

   a) posttjenester

   b) andre tjenester end posttjenester, hvis disse tjenester leveres af en enhed, der også leverer posttjenester som defineret i nærværende punkts andet afsnit, nr. ii), og når betingelserne i artikel 34, stk. 1, i direktiv 2014/25/EU, ikke er opfyldt med hensyn til de tjenester, der falder ind under andet afsnit, nr. ii).

   I forbindelse med dette direktiv, og uden at det berører direktiv 97/67/EF, forstås ved:

   i) »postforsendelse«: en adresseret forsendelse i den endelige form, den har på indleveringstidspunktet, uanset vægt. Ud over brevforsendelser omfatter sådanne forsendelser bl.a. bøger, kataloger, aviser og tidsskrifter samt postpakker indeholdende varer med eller uden kommerciel værdi, uanset vægt

   ii) »posttjenester«: tjenester, der består i indsamling, sortering, transport og omdeling af postforsendelser. Dette omfatter både tjenester, som hører under, og som ikke hører under den befordringspligt, der er fastsat ved direktiv 97/67/EF

   iii) »andre tjenester end posttjenester«: tjenester på følgende områder:

      — forvaltning af kurérservice (både før og efter forsendelsen, herunder »mail room«-forvaltning)

      — tjenester vedrørende postforsendelser, som ikke er omfattet af litra a), såsom uadresserede reklameforsendelser.

6. Aktiviteter, der vedrører udnyttelse af et geografisk område til:

   a) udvinding af olie eller gas

   b) efterforskning efter eller udvinding af kul eller andet fast brændsel.

▼B

BILAG III

LISTE OVER EU-RETSAKTER, DER ER OMHANDLET I ARTIKEL 7, STK. 2, LITRA B)

Rettigheder, der er givet gennem en procedure, hvor der er sikret tilstrækkelig offentlighed, og hvor overdragelsen af disse rettigheder var baseret på objektive kriterier, udgør ikke »særlige eller eksklusive rettigheder« som defineret i dette direktiv. Følgende angiver procedurer, som på forhånd sikrer tilstrækkelig gennemsigtighed, for tilladelser på grundlag af andre EU-retsakter, som ikke udgør »særlige eller eksklusive rettigheder« som defineret i dette direktiv:

a) Tildeling af tilladelse til at drive naturgasfaciliteter i overensstemmelse med proceduren i artikel 4 i direktiv 2009/73/EF.

b) Tilladelse til eller udbudsbekendtgørelse om anlæg af nye kraftværker i overensstemmelse med direktiv 2009/72/EF

c) Udstedelse i overensstemmelse med procedurerne i artikel 9 i direktiv 97/67/EF af tilladelser til at levere posttjenester med eller uden eneret.

d) Procedure for udstedelse af tilladelse til at udføre aktiviteter vedrørende udnyttelse af kulbrinter i overensstemmelse med direktiv 94/22/EF.

e) Offentlige tjenesteydelseskontrakter vedrørende offentlig personbefordring med bus, sporvogn, jernbane eller metro, som defineret i forordning (EF) nr. 1370/2007, som er tildelt på grundlag af en konkurrencebaseret udbudsprocedure i overensstemmelse med forordningens artikel 5, stk. 3, under forudsætning af at dens løbetid er i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3 eller 4, i nævnte forordning.

▼B

BILAG IV

TJENESTEYDELSER OMHANDLET I ARTIKEL 19

Varebeskrivelse	CPV-kode
79611000-0; 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79622000-0 [Anvisning af hushjælpspersonale]; 79624000-4 (Anvisning af plejepersonale) og 79625000-1 (Anvisning af hospitalspersonale) fra 85000000-9 til 85323000-9; 85143000-3, 98133100-5, 98133000-4 og 98200000-5 og 98500000-8 (Private husholdninger med ansat medhjælp) og 98513000-2 til 98514000-9 (Udsendelse af personale til private husstande, Formidling af personale til private husstande, Udsendelse af kontorpersonale til private husstande, Udsendelse af vikarer til private husstande, Hjemmehjælp og Husligt arbejde)	Sundheds- og socialvæsen samt tilknyttede tjenesteydelser
85321000-5 og 85322000-2, 75000000-6 (Offentlig administration, forsvar og socialsikring), 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; fra 79995000-5 til 79995200-7; fra 80000000-4 Uddannelse og undervisning til 80660000-8; fra 92000000-1 til 92342200-2; fra 92360000-2 til 92700000-8; 79950000-8 (Organisering af udstillinger, messer og kongresser), 79951000-5 (Organisering af seminarer), 79952000-2 (Tjenesteydelser i forbindelse med arrangementer), 79952100-3 (Tilrettelæggelse af kulturelle arrangementer), 79953000-9 (Tilrettelæggelse af festivaler), 79954000-6 (Tilrettelæggelse af fester), 79955000-3 (Tilrettelæggelse af modeshow), 79956000-0 (Tilrettelæggelse af messer og udstillinger)	Administrative tjenester på det sociale område, uddannelsesområdet, sundhedsområdet og det kulturelle område
75300000-9	Lovpligtig socialsikring ([1])
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Velfærdsydelser
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 og 98130000-3	Andre kollektive, sociale og personlige tjenesteydelser, herunder tjenesteydelser ydet af fagforeninger, politiske organisationer, ungdomsorganisationer og andre medlemskabsbaserede organisationstjenester
98131000-0	Religiøse tjenester
55100000-1 til 55410000-7; 55521000-8 til 55521200-0 (55521000-8 Catering til private, 55521100-9 Madudbringning, 55521200-0 Levering af mad ud af huset) 55520000-1 (Cateringvirksomhed), 55522000-5 (Catering til transportvirksomheder), 55523000-2 (Catering til andre virksomheder eller institutioner), 55524000-9 (Catering til skoler) 55510000-8 (Kantinevirksomhed), 55511000-5 (Tjenesteydelser i forbindelse med drift af kantiner og andre selvbetjeningsrestauranter med begrænset adgang), 55512000-2 (Drift af kantiner), 55523100-3 (Tjenesteydelser i forbindelse med skolemåltider)	Hotel- og restaurationstjenesteydelser

▼B

Varebeskrivelse	CPV-kode
79100000-5 til 79140000-7; 75231100-5;	Juridiske tjenesteydelser i det omfang, de ikke er udelukket i henhold til artikel 10, stk. 8, litra d)
75100000-7 til 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 til 75131000-3	Andre administrative tjenester og tjenester for den offentlige sektor
75200000-8 til 75231000-4	Tjenester for lokalsamfundet
75231210-9 til 75231230-5; 75240000-0 til 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	»- Fængselsrelaterede tjenester, tjenester i forbindelse med offentlig sikkerhed og redningstjenester i det omfang, de ikke er udelukket i henhold til artikel 10, stk.8, litra g)«
79700000-1 til 79721000-4 (Efterforsknings- og sikkerhedstjenester, Sikkerhedstjenester, Alarmovervågningstjenester, Vagttjenester, Overvågningstjenester, Sporingstjenester, Sporing af flygtede personer, Patruljetjenester, Tjenester i forbindelse med udstedelse af id-kort, Efterforskningstjenester og Detektivbureautjenester) 79722000-1 (Grafologitjenester), 79723000-8 (Affaldsanalysetjenester)	Efterforsknings- og sikkerhedstjenester
64000000-6 (Post- og telekommunikationstjenester), 64100000-7 (Postbefordring og kurértjeneste), 64110000-0 (Postbefordring), 64111000-7 (Postbefordring af aviser og tidsskrifter), 64112000-4 (Postbefordring af breve), 64113000-1 (Postbefordring af pakker), 64114000-8 (Postkontorvirksomhed]) 64115000-5 (Udlejning af postbokse), 64116000-2 (Poste restantetjenester), 64122000-7 (Intern postbesørgelse)	Posttjenester
50116510-9 (Regummiering af dæk), 71550000-8 (Smedearbejder)	Diverse tjenesteydelser
98900000-2 (Tjenester ydet af ekstraterritoriale organisationer og organer) og 98910000-5 (Specifikke tjenester ydet af internationale organisationer og organer)	Internationale tjenester

([1]) Disse tjenesteydelser er ikke omfattet af det foreliggende direktiv, når de er tilrettelagt som ikkeøkonomiske tjenesteydelser af almen interesse. Det står medlemsstaterne frit for at tilrettelægge udbuddet af obligatoriske sociale tjenesteydelser eller af andre tjenesteydelser som tjenesteydelser af almen interesse eller som ikkeøkonomiske tjenesteydelser af almen interesse.

▼B

BILAG V

OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I KONCESSIONSBEKENDTGØRELSER, SOM OMHANDLET I ARTIKEL 31

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller enhed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.

2. Den ordregivende myndigheds eller enheds art og hovedvirksomhed.

3. Hvis ansøgningerne skal indeholde tilbud: den e-mail- eller internetadresse, på hvilken der vederlagsfrit er ubegrænset, direkte og fuld elektronisk adgang til koncessionsdokumenterne. Når der ikke vederlagsfrit er ubegrænset, direkte og fuld adgang i de tilfælde, der er anført i artikel 34, stk. 2, andet afsnit, angives det, hvordan der kan opnås adgang til udbudsdokumenterne.

4. Beskrivelse af koncessionen: arbejdets art og omfang, tjenesteydelsernes art og omfang, omfang eller vejledende værdi og, hvor det er muligt, kontraktens varighed. Når koncessionen er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance. I givet fald beskrivelse af løsningsmuligheder.

5. CPV-koder. Når koncessionen er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance.

6. NUTS-koden for den primære byggeplads, hvor der er tale om bygge- og anlægskoncessioner, eller NUTS-koden for det primære leveringssted, hvor der er tale om tjenesteydelseskoncessioner; Når koncessionen er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance.

7. Betingelser for deltagelse, herunder:

   a) i givet fald angivelse af, at det er en koncession forbeholdt beskyttede værksteder, eller hvis udførelse er forbeholdt programmer for beskyttet beskæftigelse

   b) i givet fald angivelse af, om udførelsen af tjenesteydelsen ved lov eller administrativ bestemmelse er forbeholdt en bestemt profession; henvisning til den pågældende lov eller administrative bestemmelse

   c) en liste over og kort beskrivelse af udvælgelseskriterier, hvor det er relevant; eventuelle specifikke minimumstærskelkrav; angivelse af krævede oplysninger (egenerklæringer, dokumentation).

8. Frist for indgivelse af ansøgninger eller modtagelse af tilbud.

9. Kriterier, der vil blive lagt til grund for tildeling af koncessionen, hvis de ikke fremgår af andre koncessionsdokumenter.

10. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.

11. Navn og adresse på det organ, der er ansvarligt for klager og eventuel mægling. Angivelse af sidste frist for klageprocedurer eller eventuelt navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer og e-mailadresse på det kontor, hvortil der kan rettes henvendelse for at få disse oplysninger.

▼B

12. Eventuelt særlige betingelser for udførelsen af koncessionen.

13. Adresse hvortil ansøgninger eller tilbud skal fremsendes.

14. I givet fald oplysning om krav til og vilkår for anvendelse af elektroniske kommunikationsmidler.

15. Oplysninger om, hvorvidt koncessionen vedrører et projekt og/eller et program, der modtager støtte fra EU-fonde.

16. For koncessioner vedrørende bygge- og anlægsarbejder, en angivelse af om koncessionen er omfattet af GPA-aftalen.

▼B

BILAG VI

OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I FORHÅNDSMEDDELELSER OM KONCESSIONER VEDRØRENDE SOCIALE OG ANDRE SPECIFIKKE TJENESTEYDELSER, SOM OMHANDLET I ARTIKEL 31, STK. 3

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller ordregivende enhed eller det kontor, hvor der kan fås yderligere oplysninger.
2. I givet fald e-mail- eller internetadresse, hvor udbudsbetingelserne og evt. supplerende dokumenter kan konsulteres.
3. Den ordregivende myndigheds eller ordregivende enheds type og hovedaktivitet.
4. CPV-koder; Når kontrakten er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance.
5. NUTS-koden for det primære leveringssted for koncessioner vedrørende tjenesteydelser.
6. Beskrivelse af tjenesteydelserne, vejledende omfang eller værdi.
7. Betingelser for deltagelse.
8. Frist(er), i givet fald, for at kontakte den ordregivende myndighed eller enhed med henblik på deltagelse.
9. I givet fald en kort beskrivelse af den anvendte tildelingsprocedures hovedtræk.
10. Andre relevante oplysninger.

▼B

BILAG VII

OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I BEKENDTGØRELSER OM TILDELTE KONCESSIONER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 32

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode og, hvor det er relevant, telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller enhed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.

2. Den ordregivende myndigheds eller enheds art og hovedvirksomhed.

3. CPV-koder.

4. NUTS-koden for den primære byggeplads, hvor der er tale om bygge- og anlægskoncessioner, eller NUTS-koden for det primære leveringssted, hvor der er tale om tjenesteydelseskoncessioner.

5. Beskrivelse af koncessionen: arbejdets art og omfang, tjenesteydelsernes art og omfang, kontraktens varighed. Når kontrakten er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance. I givet fald beskrivelse af løsningsmuligheder.

6. Beskrivelse af den valgte tildelingsprocedure, og i givet fald begrundelse for, at tildelingen er sket uden forudgående offentliggørelse.

7. Kriterier, jf. artikel 41, der vil blive lagt til grund ved tildeling af koncessionen eller koncessionerne.

8. Dato for beslutningen eller beslutningerne om tildelte koncessioner.

9. Antal modtagne tilbud for hver kontrakttildeling, herunder:

   a) antal tilbud modtaget fra økonomiske aktører, som er små og mellemstore virksomheder

   b) antal tilbud modtaget fra udlandet

   c) antal tilbud modtaget elektronisk.

10. For hver kontrakttildeling, navn, adresse, herunder NUTS-kode, og, hvor det er relevant, telefon- og telefaxnummer samt e-mail- og internetadresse for den eller de valgte tilbudsgivere, herunder:

    a) oplysninger om, hvorvidt den valgte tilbudsgiver er en lille og mellemstor virksomhed

    b) oplysninger om, hvorvidt koncessionen blev tildelt et konsortium.

11. Værdi og vigtigste finansielle betingelser for den tildelte koncession, herunder:

    a) eventuelle gebyrer og bøder

    b) eventuelle præmier og betalinger

    c) alle andre relevante oplysninger vedrørende koncessionens værdi som omhandlet i artikel 8, stk. 3.

12. Oplysninger om, hvorvidt koncessionen vedrører et projekt og/eller et program, der modtager støtte fra EU-fonde.

13. Navn og adresse på det organ, der er ansvarligt for klager og eventuel mægling. Angivelse af sidste frist for klageprocedurer eller eventuelt navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer og e-mailadresse på det kontor, hvortil der kan rettes henvendelse for at få disse oplysninger.

▼B

14. Dato(er) og henvisning(er) til tidligere offentliggørelser i *Den Europæiske Unions Tidende*, som er relevante for den eller de koncessioner, der offentliggøres i denne bekendtgørelse.

15. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.

16. Metode til beregning af en koncessions anslåede værdi, hvis den ikke er angivet i andre koncessionsdokumenter, i overensstemmelse med artikel 8.

17. Andre relevante oplysninger.

▼B

BILAG VIII

OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I BEKENDTGØRELSER OM TILDELTE KONCESSIONER VEDRØRENDE SOCIALE TJENESTEYDELSER OG ANDRE SPECIFIKKE TJENESTEYDELSER, SOM OMHANDLET I ARTIKEL 32

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, hvis det er relevant, telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller enhed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.

2. Den ordregivende myndigheds eller enheds art og hovedvirksomhed.

3. CPV-koder; Når kontrakten er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance.

4. Kort beskrivelse af genstanden for koncessionen.

5. Antal modtagne tilbud.

6. Værdi af det antagne tilbud, herunder gebyrer og priser.

7. Navn, adresse (herunder NUTS-kode), telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse på den eller de valgte økonomiske aktører.

8. Andre relevante oplysninger.

▼B

BILAG IX

KARAKTERISTIKA VEDRØRENDE OFFENTLIGGØRELSE

1. Offentliggørelse af bekendtgørelser

   De bekendtgørelser, der er omhandlet i artikel 31 og 32, sendes af de ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder til Den Europæiske Unions Publikationskontor og offentliggøres i overensstemmelse med følgende regler:

   De bekendtgørelser, der er omhandlet i artikel 31 og 32, offentliggøres af Den Europæiske Unions Publikationskontor.

   Den Europæiske Unions Publikationskontor giver den ordregivende myndighed eller enhed den i artikel 33, stk. 2, omhandlede bekræftelse.

2. Format og regler for elektronisk fremsendelse af bekendtgørelser

   Formatet og reglerne for elektronisk fremsendelse af bekendtgørelser som fastlagt af Kommissionen er til rådighed på internetadressen http://simap.europa.eu

▼B

BILAG X

LISTE OVER INTERNATIONALE SOCIALE OG MILJØMÆSSIGE KONVENTIONER OMHANDLET I ARTIKEL 30, STK. 3

ILO konvention nr. 87 om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig

ILO konvention nr. 98 om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger

ILO konvention nr. 29 om tvangsarbejde

ILO konvention nr. 105 om afskaffelse af tvangsarbejde

ILO konvention nr. 138 om lavalder

ILO konvention nr. 111 om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv

ILO konvention nr. 100 om ligeløn for samme arbejde

ILO konvention nr. 182 om forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde

Wienerkonventionen om beskyttelse af ozonlaget og dens Montrealprotokol om stoffer, der nedbryder ozonlaget

Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf (Baselkonventionen)

Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte (POP-konventionen)

Rotterdamkonventionen om proceduren for forudgående informeret samtykke (»PIC-proceduren«) for visse farlige kemikalier og pesticider i international handel (UNEP/FAO) (PIC-konventionen), og de tre regionale protokoller hertil.

▼B

BILAG XI

OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I BEKENDTGØRELSER OM ÆNDRING AF EN KONCESSION I DENS LØBETID I HENHOLD TIL ARTIKEL 43

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller enhed eller det kontor, hvor der kan fås yderligere oplysninger.

2. CPV-koder.

3. NUTS-kode for det primære udførelsessted for bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med bygge- og anlægskoncessioner eller NUTS-kode for hovedstedet for udførelser i forbindelse med tjenesteydelseskoncessioner.

4. Beskrivelse af koncessionen før og efter ændringen: arbejdets art og omfang, tjenesteydelsernes art og omfang.

5. En eventuel ændring af værdien af koncessionen, herunder forhøjelser af priser eller gebyrer som følge af ændringen.

6. Beskrivelse af de omstændigheder, der har gjort ændringen nødvendig.

7. Dato for afgørelsen om tildeling af koncessionen.

8. I givet fald navn, adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer samt e-mail- og internetadresse for den eller de nye økonomiske aktører.

9. Oplysninger om, hvorvidt kontrakten vedrører et projekt og/eller et program, der modtager støtte fra EU-fonde.

10. Navn og adresse på det organ, der er ansvarligt for klager og eventuel mægling. Angivelse af sidste frist for klageprocedurer eller eventuelt navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer og e-mailadresse på det kontor, hvortil der kan rettes henvendelse for at få disse oplysninger.

11. Dato(er) og henvisning(er) til tidligere offentliggørelser i *Den Europæiske Unions Tidende*, der er relevante for den eller de kontrakter, som denne bekendtgørelse vedrører.

12. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.

13. Andre relevante oplysninger.